РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2036 НА КОМИСИЯТА

от 19 ноември 2021 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета, във връзка с Международен стандарт за финансово отчитане 17

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти ([1]), и по-специално член 3, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕО) № 1126/2008 на Комисията ([2]) бяха приети някои международни стандарти и разяснения, които съществуваха към 15 октомври 2008 г.

(2) На 18 май 2017 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) публикува Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 17 *Застрахователни договори*, а на 25 юни 2020 г. – изменения на МСФО 17 („МСФО 17“).

(3) Приемането на МСФО 17 налага като логическо следствие изменения на следните стандарти или разяснения на стандартите: МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*, МСФО 3 *Бизнес комбинации*, МСФО 5 *Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности*, МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване*, МСФО 9 *Финансови инструменти*, МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*, Международен счетоводен стандарт (МСС) 1 *Представяне на финансови отчети*, МСС 7 *Отчети за паричните потоци*, МСС 16 *Имоти, машини и съоръжения*, МСС 19 *Доходи на наети лица*, МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия*, МСС 32 *Финансови инструменти: представяне*, МСС 36 *Обезценка на активи*, МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи*, МСС 38 *Нематериални активи*, МСС 40 *Инвестиционни имоти* и разяснения на Постоянния комитет за разяснения ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*.

(4) МСФО 17 осигурява цялостен подход за счетоводно отчитане на застрахователните договори. Целта на МСФО 17 е да се гарантира, че във финансовите си отчети дружествата предоставят необходимата информация, която достоверно отразява застрахователните договори. Тази информация служи на ползвателите на финансовите отчети като стабилна основа за оценяването на ефекта, който застрахователните договори имат върху финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и паричните потоци на дружеството.

(5) МСФО 17 се прилага за застрахователните договори, презастрахователните договори, както и инвестиционните договори с допълнителен негарантиран доход. В Съюза се срещат различни видове животозастрахователни договори и такива със спестовен елемент, като най-добрата прогнозна оценка на задълженията по тях възлиза общо на 5,9 трилиона евро (без да се включват договорите, обвързани с дялове в инвестиционен фонд). В редица държави членки някои от тези договори имат характеристики на пряко участие и предлагат допълнителен негарантиран доход, което дава възможност за споделяне на рисковете и паричните потоци между различни поколения притежатели на полици.

([1]) ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕО) № 1126/2008 на Комисията от 3 ноември 2008 г. за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 320, 29.11.2008 г., стр. 1).

(6) В редица държави членки животозастрахователните договори също така се управляват в рамките на няколко поколения, за да се намали експозицията към рискове, свързани с лихвения процент и дълголетието, като в основата на застрахователното задължение стои обособена група активи. Тези договори обаче нямат характеристики на пряко участие, както е определено в МСФО 17. При условие че отговарят на изискванията на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и след одобрение от страна на застрахователните надзорни органи, по някои от тези договори може да се прилага изравнителна корекция при изчисляване на приложимия за тях коефициент по „Платежоспособност II“.

(7) Съюзът може да приеме издадения от СМСС МСФО 17 единствено ако отговаря на критериите за приемане, изложени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1606/2002.

(8) В становището на Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) относно одобрението на МСФО 17 бе достигнато до заключение, че стандартът отговаря на критериите за приемане, изложени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1606/2002. ЕКГФО обаче не постигна консенсус по въпроса дали разпределянето по години на споделените между поколенията договори със съчетани парични потоци отговаря на техническите критерии за одобрение и дали допринася за европейския обществен интерес. Това е в съответствие с мненията, изразени от заинтересованите страни по становището на ЕКГФО относно одобрението, и с мненията на експертите от държавите членки в Счетоводния регулаторен комитет.

(9) Дружествата от Съюза следва да могат да прилагат МСФО 17, издаден от СМСС, с цел улеснена регистрация в трети държави или в отговор на очакванията на международните инвеститори.

(10) Изискването да не се групират застрахователни и инвестиционни договори, при които периодът между датите на сключване е над една година, обаче не винаги отразява стопанския модел, нито правните и договорните характеристики на споделените между поколения договори със съчетани парични потоци, посочени в съображения 5 и 6. Тези договори представляват повече от 70 % от общите животозастрахователни задължения в Съюза. Прилагането на изискването за групиране по едногодишни периоди към такива договори невинаги ще има благоприятно отражение върху съотношението разходи—ползи.

(11) Като се има предвид значението на МСФО за световния капиталов пазар, несъблюдаването на МСФО следва да става само при извънредни обстоятелства и да е ограничено по обхват.

(12) Поради това, независимо от определението за група от застрахователни договори, предвидено в допълнение А към приложението към настоящия регламент, дружествата от Съюза следва да имат възможността да не прилагат изискването за групиране по едногодишни периоди съгласно МСФО 17 по отношение на споделените между поколения договори със съчетани парични потоци.

(13) Инвеститорите следва да могат да научат дали дадено дружество е приложило освобождаването от изискването за групиране по едногодишни периоди за групи от договори. Поради това в пояснителните приложения към финансовите си отчети дружествата следва да оповестяват съгласно Международен счетоводен стандарт 1 *Представяне на финансови отчети* дали са използвали освобождаването като важна счетоводна политика и да предоставят друга пояснителна информация, като например за кои портфейли са приложили освобождаването. Това не следва да предполага количествена оценка на въздействието от използването на факултативното освобождаване от изискването за групиране по едногодишни периоди.

(14) До 31 декември 2027 г. Комисията следва да направи преглед на освобождаването от изискването за групиране по едногодишни периоди за споделените между поколения договори със съчетани парични потоци, като вземе предвид извършения от СМСС преглед на прилагането на МСФО 17.

(15) Поради това Регламент (ЕО) № 1126/2008 следва да бъде съответно изменен.

(16) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Счетоводния регулаторен комитет,

([3]) Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009, стр. 1).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложението към Регламент (ЕО) № 1126/2008 се изменя, както следва:

а) Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 17 *Застрахователни договори* се вмъква, както е посочено в приложението към настоящия регламент;

б) МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 3 Бизнес комбинации, МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 9 Финансови инструменти, МСФО 15 Приходи от договори с клиенти, Международен счетоводен стандарт (МСС) 1 Представяне на финансови отчети, МСС 7 Отчети за паричните потоци, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 19 Доходи на наети лица, МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия, МСС 32 Финансови инструменти: представяне, МСС 36 Обезценка на активи, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, МСС 38 Нематериални активи, МСС 40 Инвестиционни имоти и разяснения на Постоянния комитет за разяснения ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг се изменят в съответствие с МСФО 17, както е посочено в приложението към настоящия регламент.

Член 2

1. Дружествата прилагат измененията, посочени в член 1, най-късно от началната дата на своята първа финансова година, която започва на 1 януари 2023 г. или след тази дата.

2. Чрез дерогация от параграф 1 дружество може да избере да не прилага изискването, предвидено в параграф 22 от приложението към настоящия регламент, по отношение на:

а) групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие и групи инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход, както са определени в допълнение А към приложението към настоящия регламент, чиито парични потоци засягат или са засегнати от паричните потоци към притежателите на полици по други договори, както е предвидено в параграфи Б67 и Б68 от допълнение Б към същото приложение;

б) групи от застрахователни договори, управлявани в рамките на няколко поколения, и договори, които отговарят на условията, предвидени в член 77б от Директива 2009/138/ЕО, и са одобрени от надзорните органи за прилагането на изравнителната корекция.

Когато в съответствие с параграф 2, буква а) или параграф 2, буква б) дружество не прилага изискването, определено в параграф 22 от приложението към настоящия регламент, то оповестява това в пояснителните приложения като значима счетоводна политика съгласно Международен счетоводен стандарт 1 *Представяне на финансови отчети* и предоставя друга пояснителна информация, като например за кои портфейли дружеството е приложило това освобождаване от изискването.

Член 3

До 31 декември 2027 г. Комисията прави преглед на предвиденото в член 2, параграф 2 факултативно освобождаване и, когато е целесъобразно, предлага да се измени или отмени това освобождаване.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 19 ноември 2021 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

МСФО 17 Застрахователни договори

Международен стандарт за финансово отчитане 17

Застрахователни договори

ЦЕЛ

1. **МСФО 17 *Застрахователни договори* установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на попадащите в обхвата на стандарта *застрахователни договори*. Целта на МСФО 17 е да гарантира, че предприятието предоставя необходимата информация, която достоверно отразява тези договори. Тази информация служи на ползвателите на финансовите отчети като основа при оценяването на ефекта, който застрахователните договори имат върху финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и паричните потоци на предприятието.**

2. При прилагането на МСФО 17 предприятието взема предвид своите материални права и задължения, независимо дали произтичат по договор, закон или подзаконов акт. Договорът е споразумение между две или повече страни, с което се определят приложимите права и задължения. Приложимостта на правата и задълженията по даден договор е въпрос от правно естество. Договорите може да бъдат в писмена или устна форма или да се подразбират от обичайните търговски практики на предприятието. Договорните условия включват всички условия по един договор, било то изрични или по подразбиране, като предприятието не взема предвид условията, които нямат търговска същност (т.е. нямат осезаем ефект върху икономическото съдържание на договора). Подразбиращите се условия по договора включват онези, които са наложени от закон или подзаконов акт. Практиките и процедурите за сключване на договори с клиенти се различават в отделните правни юрисдикции, сектори и предприятия. Освен това те могат да се различават в рамките на предприятието (например те може да зависят от категорията клиенти или от естеството на обещаните стоки или услуги).

ОБХВАТ

3. Предприятието прилага МСФО 17 по отношение на:

   а) застрахователни договори, в това число *презастрахователни договори*, които издава;

   б) държани презастрахователни договори; както и

   в) *инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход*, които издава, при условие че предприятието издава и застрахователни договори.

4. Всички позовавания в МСФО 17 на застрахователни договори се отнасят също така до:

   а) държаните презастрахователни договори, с изключение на:

      i) позоваванията на издадени застрахователни договори; както и

      ii) съгласно описаното в параграфи 60—70;

   б) посочените в параграф 3, буква в) инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход, с изключение на позоваването на застрахователни договори в параграф 3, буква в) и съгласно описаното в параграф 71.

5. Всички позовавания в МСФО 17 на издадени застрахователни договори се отнасят също така до застрахователни договори, придобити от предприятието чрез прехвърляне на застрахователни договори или бизнес комбинация, различни от държани презастрахователни договори.

6. В приложение А е дадено определение за застрахователен договор и в параграфи Б2—Б30 от приложение Б са предоставени указания относно определението за застрахователен договор.

7. Предприятието не прилага МСФО 17 по отношение на:

   а) гаранции, предоставени от производител, дистрибутор или търговец на дребно, във връзка с продажбата на неговите стоки или услуги на клиент (вж. МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*);

   б) активи и пасиви на работодатели съгласно планове за доходи на наети лица (вж. МСС 19 *Доходи на наети лица* и МСФО 2 *Плащане на базата на акции*) и задължения за пенсионни доходи, отчетени от пенсионни планове с дефинирани доходи (вж. МСС 26 *Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване*);

в) договорни права или договорни задължения, зависещи от бъдещото ползване или правото на ползване на нефинансова позиция (например лицензионни такси, възнаграждения, променливи и други условни лизингови плащания и подобни позиции: (вж. МСФО 15, МСС 38 *Нематериални активи* и МСФО 16 *Лизинг*);

г) гаранции за остатъчна стойност, предоставени от производител, дистрибутор или търговец на дребно, и гаранции за остатъчна стойност на лизингополучател, когато са внедрени в лизинг (вж. МСФО 15 и МСФО 16);

д) договори за финансова гаранция, освен ако издателят не е заявил изрично в предходен отчет, че разглежда тези договори като застрахователни договори и е използвал осчетоводяване, приложимо спрямо застрахователните договори. По отношение на такива договори за финансова гаранция издателят избира да прилага или МСФО 17, или МСС 32 *Финансови инструменти: представяне*, МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване* и МСФО 9 *Финансови инструменти*. Издателят може да направи този избор за всеки отделен договор, като изборът за всеки договор е неотменим;

е) възнаграждение под условие, подлежащо на плащане или получаване в бизнес комбинация (вж. МСФО 3 *Бизнес комбинации*);

ж) застрахователни договори, по които предприятието е *притежател на застрахователната полица*, освен ако въпросните договори са държани презастрахователни договори (вж. параграф 3, буква б).

з) договори за кредитни карти или подобни договори, които представляват споразумения за кредитиране или разплащане, отговарящи на определението за застрахователен договор, единствено ако предприятието не взема предвид оценката на свързания с отделен клиент *застрахователен риск* при определяне на цената на договора с този клиент (вж. МСФО 9 и други приложими МСФО). При все това предприятието прилага МСФО 17 по отношение на този компонент единствено ако МСФО 9 изисква от предприятието да отдели внедрения в такъв договор компонент на застрахователното покритие (вж. параграф 2.1, буква д), подточка iv) от МСФО 9).

8. Някои договори отговарят на определението за застрахователен договор, но основната им цел е предоставянето на услуги срещу фиксирана такса. Предприятието може да избере да прилага МСФО 15 вместо МСФО 17 по отношение на такива договори, които издава, единствено ако са изпълнени определени условия. Предприятието може да направи този избор за всеки отделен договор, като изборът за всеки договор е неотменим. Условията са следните:

а) предприятието не взема предвид оценката на риска, който се свързва с отделен клиент, при определянето на цената на договора за въпросния клиент;

б) съгласно договора клиентът се компенсира чрез предоставените му услуги, а не чрез парични плащания; както и

в) застрахователният риск, който се прехвърля чрез договора, възниква преди всичко чрез ползваните от клиента услуги, а не от несигурността по отношение на разходите за тези услуги.

8А Някои договори отговарят на определението за застрахователен договор, но ограничават обезщетението за *застрахователни събития* до размера, необходим по принцип за уреждане на задълженията на притежателя на полицата, произтичащи от договора (например заеми с освобождаване в случай на смърт). Предприятието избира дали да прилага МСФО 17 или МСФО 9 по отношение на такива издавани от него договори, освен ако тези договори не са изключени от обхвата на МСФО 17 по силата на параграф 7. Предприятието прави този избор за всеки *портфейл от застрахователни договори*, като изборът за всеки портфейл е неотменим.

Комбинация от застрахователни договори

9. Възможно е набор или поредица от застрахователни договори с един и същ или със свързан контрагент да постигне или да е предназначен/а да постигне цялостен търговски ефект. За да се отчете същността на тези договори, може да се наложи наборът или поредицата от договори да се разглежда като едно цяло. Например ако единствената цел на правата или задълженията по един договор е изцяло да отменят правата или задълженията по друг договор, сключен по същото време със същия контрагент, комбинираният ефект се изразява в липсата на права или задължения.

Отделяне на компоненти от застрахователен договор (параграфи Б31—Б35)

10. Застрахователният договор може да съдържа един или повече компонента, които, ако бяха отделни договори, биха попаднали в обхвата на друг стандарт. Например застрахователният договор може да включва *инвестиционен компонент* или компонент за услуги, които не са *услуги по застрахователен договор* (или и двата). Предприятието прилага параграфи 11—13, за да определи и отчете компонентите на договора.

11. Предприятието:

а) прилага МСФО 9, за да определи дали има внедрен деривати, който трябва да бъде отделен, и как да бъде отчетен този деривати, ако има такъв;

б) отделя инвестиционния компонент от основния застрахователен договор единствено ако въпросният инвестиционен компонент е обособен (вж. параграфи Б31—Б32). За счетоводното отчитане на отделния инвестиционен компонент предприятието прилага МСФО 9, освен ако не е инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, попадащ в обхвата на МСФО 17 (вж. параграф 3, буква в).

12. След като приложи параграф 11 за отделяне на всички парични потоци, свързани с внедрени деривативи и обособени инвестиционни компоненти, предприятието отделя от основния застрахователен договор всички обещания за прехвърляне на притежателя на застрахователната полица на отделни стоки или услуги, които не са услуги по застрахователен договор, като прилага параграф 7 от МСФО 15. Предприятието отчита такива обещания, като прилага МСФО 15. При прилагането на параграф 7 от МСФО 15 за отделяне на обещанието, предприятието прилага параграфи Б33—Б35 от МСФО 17, като при първоначалното признаване:

а) прилага МСФО 15 за разпределянето на входящите парични потоци между застрахователния компонент и всички обещания за предоставянето на отделни стоки или услуги, които не са услуги по застрахователен договор; както и

б) разпределя изходящите парични потоци между застрахователния компонент и всички обещани стоки или услуги, които не са услуги по застрахователен договор, отчетени чрез прилагането на МСФО 15, така че:

i) изходящите парични потоци, които са пряко свързани с всеки компонент, се отнасят към този компонент; както и

ii) всички останали изходящи парични потоци се разпределят на систематична и рационална основа съобразно изходящите парични потоци, които предприятието би очаквало да възникнат, ако този компонент е бил отделен договор.

13. След като приложи параграфи 11—12, предприятието прилага МСФО 17 за всички останали компоненти на основния застрахователен договор. По-нататък всички позоваванията в МСФО 17 на внедрени деривативи се отнасят до деривативи, които не са били отделени от основния застрахователен договор, както и всички позоваванията на инвестиционни компоненти се отнасят до инвестиционни компоненти, които не са били отделени от основния застрахователен договор (освен позоваванията в параграфи Б31–Б32).

РАВНИЩЕ НА ОБОБЩАВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ

14. **Предприятието определя портфейли от застрахователни договори. Всеки портфейл включва договори, които са обект на сходни рискове и се управляват заедно. Може да се очаква, че договорите в рамките на една продуктова линия имат сходни рискове и съответно попадат в един и същ портфейл, ако се управляват заедно. Не се очаква договорите в различни продуктови линии (например фиксирани анюитети с еднократна премия в сравнение с обикновена срочна застраховка „Живот“) да са обект на сходни рискове и съответно би могло да се очаква да са в различни портфейли.**

15. **Параграфи 16—24 се прилагат по отношение на издадени застрахователни договори. Изискванията за равнището на обобщаване на държани презастрахователни договори са посочени в параграф 61.**

16. **Предприятието разделя портфейла от издадени застрахователни договори най-малко на:**

а) **група от договори, които при първоначалното признаване са обременяващи, ако има такива;**

б) **група от договори, по отношение на които при първоначалното признаване не е налице значителна възможност да станат впоследствие обременяващи, ако има такива; както и**

в) **група от останалите договори в портфейла, ако има такива.**

17. Ако дадено предприятие разполага с разумна и аргументирана информация, за да стигне до заключението, че набор от договори ще попадне в една и съща група при прилагането на параграф 16, то може да оцени набора от договори, за да определи дали са обременяващи (вж. параграф 47), както и да оцени набора от договори, за да определи дали по договорите няма значителна възможност впоследствие да станат обременяващи (вж. параграф 19). Ако предприятието не разполага с разумна и аргументирана информация, за да стигне до заключението, че набор от договори ще попадне в една и съща група, то определя групата, към която принадлежат договорите, като разглежда отделните договори.

18. За издадени договори, по отношение на които предприятието прилага подхода на разпределяне на премията (вж. параграфи 53—59), предприятието приема, че в портфейла няма обременяващи договори при първоначалното признаване, освен ако от фактите и обстоятелствата е видно друго. Предприятието оценява дали договорите, които не са обременяващи при първоначалното признаване, не включват значителна възможност впоследствие да станат обременяващи, като оценява вероятността от промени в действащите факти и обстоятелства.

19. За издадени договори, по отношение на които предприятието не прилага подхода на разпределяне на премията (вж. параграфи 53—54), предприятието оценява дали договорите, които не са обременяващи при първоначалното признаване, не включват значителна възможност да станат обременяващи:

а) въз основа на вероятността за промени в допусканията, при чието настъпване договорите ще станат обременяващи;

б) като използва информация за приблизителните оценки, осигурена посредством вътрешното отчитане на предприятието. Следователно при оценяване дали договорите, които не са обременяващи при първоначалното признаване, не включват значителна възможност да станат обременяващи:

i) предприятието не пренебрегва информацията, осигурена чрез неговото вътрешно отчитане и касаеща ефекта на промените в допусканията за различните договори по отношение на възможността да станат обременяващи; но

ii) предприятието не е задължено да събира допълнителна информация освен предоставената в рамките на вътрешното отчитане на предприятието и касаеща ефекта на промените в допусканията за различните договори.

20. Ако при прилагане на параграфи 14—19 договори в рамките на даден портфейл биха попаднали в различни групи единствено поради факта, че закон или разпоредба изрично ограничава практическата възможност на предприятието да определи различна цена или равнище на обезщетенията за притежателите на застрахователни полици с различни характеристики, предприятието може да включи тези договори в същата група. Предприятието не прилага този параграф по аналогия към други позиции.

21. Предприятието има право да подразделя групите, които са описани в параграф 16. Например дадено предприятие може да избере да раздели портфейлите на:

а) повече групи, които не са обременяващи, ако в получената в рамките на вътрешното отчитане на предприятието информация са разграничени:

i) различните равнища на доходност; или

ii) различните възможности договорите да станат обременяващи след първоначалното признаване; както и

б) повече от една група договори, които са обременяващи при първоначалното признаване, ако в рамките на вътрешното отчитане на предприятието се получава по-подробна информация относно степента, в която договорите са обременяващи.

22. **Предприятието не включва в една и съща група договори, между чието издаване е минала повече от една година. За целта предприятието, ако е необходимо, разделя допълнително групите, описани в параграфи 16—21.**

23. В резултат от прилагането на параграфи 14—22 дадена *група от застрахователни договори* може да включва само един договор.

24. Предприятието прилага изискванията за признаване и оценяване съгласно МСФО 17 към групите договори, които са определени въз основа на параграфи 14—23. Предприятието определя групите при първоначалното признаване и добавя договори към групите, като прилага параграф 28. Впоследствие предприятието не прави преоценка на състава на групите. За да оцени дадена група от договори, предприятието може да направи приблизителна оценка на *паричните потоци за изпълнение* на равнище на обобщаване, по-високо от група или портфейл, при условие че предприятието може да включи подходящите парични потоци за изпълнение в оценяването на групата, като прилага параграф 32, буква а), параграф 40, буква а), точка i) и параграф 40, буква б), чрез разпределяне на въпросните приблизителни оценки по групите от договори.

ПРИЗНАВАНЕ

25. **Предприятието признава група от застрахователни договори, които издава, на най-ранната от следните дати:**

а) **началото на *периода на покритие* на групата от договори;**

б) **датата, на която стане дължимо първото плащане от притежател на застрахователна полица в групата; както и**

в) **за група от обременяващи договори, когато групата стане обременяваща.**

26. При отсъствие на договорна дата на падежа се счита, че първото плащане от притежателя на застрахователната полица е дължимо, когато бъде получено. Предприятието е длъжно да определи дали има договори, които образуват група от обременяващи договори, като се прилага параграф 16, преди по-ранната от датите, посочени в параграф 25, букви а) и б), ако факти и обстоятелства сочат, че има такава група.

27. [заличен]

28. При признаване на група от застрахователни договори в рамките на даден отчетен период предприятието включва само договорите, които индивидуално удовлетворяват някой от критериите по параграф 25, и прави приблизителни оценки за дисконтовите проценти към датата на първоначално признаване (вж. параграф Б73) и единиците с покритие, предоставени в рамките на отчетния период (вж. параграф Б119). Предприятието може да включи повече договори в групата след края на отчетния период при спазване на параграфи 14—22. Предприятието добавя договор към групата през отчетния период, през който този договор удовлетворява някой от критериите по параграф 25. Това може да доведе до промяна в определянето на дисконтовите проценти към датата на първоначалното признаване, като се прилага параграф Б73. Предприятието прилага преразгледаните проценти, считано от началото на отчетния период, през който новите договори са добавени към групата.

Парични потоци за придобиване на застраховане (параграфи Б35А–Б35Г)

28А Предприятието разпределя *паричните потоци за придобиване на застраховане* към групи от застрахователни договори, като използва систематичен и рационален метод, прилагайки параграфи Б35А—Б35Б, освен ако не реши да ги признае като разходи, прилагайки параграф 59, буква а).

28Б Предприятие, което не прилага параграф 59, буква а), признава като актив платените парични потоци за придобиване на застраховане (или паричните потоци за придобиване на застраховане, за които е признато задължение съгласно друг МСФО), преди съответната група от застрахователни договори да бъде призната. Предприятието признава такъв актив за всяка свързана група от застрахователни договори.

28В Предприятието отписва актив за парични потоци за придобиване на застраховане, когато паричните потоци за придобиване на застраховане са включени в оценяването на съответната група от застрахователни договори, прилагайки параграф 38, буква в), подточка i) или параграф 55, буква а), подточка iii).

28Г Ако се прилага параграф 28, предприятието прилага параграфи 28Б—28В в съответствие с параграф Б35В.

28Д В края на всеки отчетен период предприятието оценява възстановимостта на актив по парични потоци за придобиване на застраховане, когато фактите и обстоятелствата сочат, че този актив може да се е обезценил (вж. параграф Б35Г). Ако установи загуба от обезценка, предприятието коригира балансовата стойност на актива и признава загубата от обезценка в печалбата или загубата.

28Е Предприятието признава в печалбата или загубата възстановяване на някоя или всички загуби от обезценка, признати преди това съгласно параграф 28Д, и увеличава балансовата стойност на актива, доколкото условията за обезценка вече не съществуват или са се подобрили.

ОЦЕНЯВАНЕ (ПАРАГРАФИ Б36—Б119Е)

29. Предприятието прилага параграфи 30—52 към всички групи от застрахователни договори, попадащи в обхвата на МСФО 17, със следните изключения:

а) за групи от застрахователни договори, които отговарят на някой от критериите, определени в параграф 53, предприятието може да опрости оценяването на групата, като използва подхода за разпределяне на премията съгласно параграфи 55—59;

б) за групи от държани презастрахователни договори предприятието прилага параграфи 32—46 съгласно изискванията на параграфи 63—70А. Параграф 45 (относно *застрахователните договори с характеристики на пряко участие*) и параграфи 47—52 (относно обременяващите договори) не се прилагат към групи от държани презастрахователни договори.

в) за групи от инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход предприятието прилага параграфи 32—52, изменени с параграф 71.

30. Когато се прилага МСС 21 *Ефекти от промените в обменните курсове* по отношение на група от застрахователни договори, които генерират парични потоци в чуждестранна валута, предприятието третира групата от договори, включително *маржа на договорената услуга*, като парична позиция.

31. Във финансовите отчети на предприятие, което издава застрахователни договори, паричните потоци за изпълнение не отразяват риска от неизпълнение на задължение на въпросното предприятие (рискът от неизпълнение на задължение е определен в МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*).

Оценяване при първоначалното признаване (параграфи Б36—Б95Е)

32. **При първоначалното признаване предприятието оценява дадена група от застрахователни договори по общата стойност на:**

а) **паричните потоци за изпълнение, които включват:**

i) **приблизителните оценки на бъдещите парични потоци (параграфи 33—35);**

ii) **корекцията, отразяваща стойността на парите във времето и *финансовите рискове*, свързани с бъдещите парични потоци, доколкото финансовите рискове не са включени в приблизителните оценки на бъдещите парични потоци (параграф 36); както и**

iii) ***корекцията за риск по отношение на нефинансов риск* (параграф 37);**

б) **маржа на договорената услуга, оценен при прилагане на параграфи 38—39.**

Приблизителни оценки на бъдещите парични потоци (параграфи Б36—Б71)

33. **В оценяването на група от застрахователни договори предприятието включва всички бъдещи парични потоци, попадащи в рамките на всеки договор от групата (вж. параграф 34). При прилагане на параграф 24 предприятието може да направи приблизителна оценка на бъдещите парични потоци на по-високо равнище на обобщаване и след това да разпредели така получените парични потоци за изпълнение към отделните групи от договори. Приблизителните оценки на бъдещите парични потоци:**

а) **включват по безпристрастен начин цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия, относно размера, времевите параметри и несигурността на тези бъдещи парични потоци (вж. параграфи Б37—Б41). За тази цел предприятието прави приблизителна оценка на очакваната стойност (т.е. претеглената спрямо вероятността средна стойност) на пълния диапазон от възможни резултати;**

б) **отразяват гледната точка на предприятието, при условие че приблизителните оценки на всички съответни пазарни променливи отговарят на наблюдаемите пазарни цени на тези променливи (вж. параграфи Б42—Б53);**

в) **са актуални — приблизителните оценки отразяват условията, които съществуват към датата на оценяването, в това число допусканията към тази дата по отношение на бъдещето (вж. параграфи Б54—Б60);**

г) **са изрични — предприятието прави приблизителна оценка на корекцията за нефинансов риск отделно от другите приблизителни оценки (вж. параграф Б90). Предприятието също така оценява паричните потоци отделно от корекцията за отразяване на стойността на парите във времето и финансов риск, освен ако тези приблизителни оценки се съчетават в най-подходящата техника за оценяване (вж. параграф Б46).**

34. Паричните потоци попадат в рамките на застрахователния договор, ако произтичат от материални права и задължения, съществуващи по време на отчетния период, през който предприятието може да задължи притежателя на застрахователната полица да плаща премиите или през който предприятието има материално задължение да предоставя услуги по застрахователен договор на притежателя на застрахователната полица (вж. параграфи Б61—Б71). Материалното задължение за предоставяне на услуги по застрахователен договор приключва, когато:

а) предприятието разполага с практическата възможност да преоцени рисковете, свързани с конкретния притежател на застрахователната полица, и в резултат на това може да определи цена или равнище на обезщетения, която/което отразява в пълна степен тези рискове; или

б) са удовлетворени и двата критерия по-долу:

i) предприятието разполага с практическата възможност да преоцени рисковете, свързани с портфейла от застрахователни договори, в който се съдържа договорът, и в резултат на това може да определи цена или равнище на обезщетения, която/което отразява в пълна степен риска, свързан с този портфейл; както и

ii) при определянето на цената на премиите до датата, на която се преоценяват рисковете, не се вземат предвид рисковете, свързани с периоди след датата на преоценка.

35. Предприятието не признава като пасив или като актив никакви суми, свързани с очаквани премии или очаквани претенции, извън рамките на застрахователния договор. Тези суми се отнасят до бъдещи застрахователни договори.

Дисконтови проценти (параграфи Б72—Б85)

36. **Предприятието коригира приблизителните оценки на бъдещите парични потоци, за да се отрази стойността на парите във времето и финансовите рискове, свързани с тези парични потоци, доколкото тези финансови рискове не са включени в приблизителните оценки на паричните потоци. Дисконтовите проценти, прилагани върху описаните в параграф 33 приблизителни оценки на бъдещите парични потоци:**

а) **отразяват стойността на парите във времето, характеристиките на паричните потоци и характеристиките на ликвидността на застрахователните договори;**

б) **съответстват на наблюдаемите текущи пазарни цени (ако има такива) на финансови инструменти с парични потоци, чиито характеристики са съвместими с тези по застрахователните договори, що се отнася например до времеви параметри, валута и ликвидност; както и**

в) **изключват ефекта на факторите, които влияят върху въпросните наблюдаеми пазарни цени, но не засягат бъдещите парични потоци по застрахователните договори.**

Корекция за риск по отношение на нефинансов риск (параграфи Б86—Б92)

37. **Предприятието коригира приблизителната оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци, за да се отрази компенсацията, която предприятието изисква, за да понесе възникващата от нефинансови рискове несигурност по отношение на размера и времевите параметри на паричните потоци.**

Марж на договорената услуга

38. **Маржът на договорената услуга е компонент в актива или пасива за групата от застрахователни договори, който представлява незаработената печалба, която предприятието ще признава, когато предоставя услуги по застрахователен договор в бъдеще. Предприятието оценява маржа на договорената услуга при първоначалното признаване на група от застрахователни договори в размер, при който — освен ако се прилага параграф 47 (относно обременяващите договори) или параграф Б123А (относно застрахователните приходи във връзка с параграф 38, буква в), подточка ii) — не възникват никакви приходи или разходи от:**

а) **първоначалното признаване на сума за паричните потоци за изпълнение, оценена чрез прилагането на параграфи 32—37;**

б) **всички парични потоци, произтичащи от договорите в групата към тази дата;**

в) **отписването на датата на първоначалното признаване на:**

i) **всеки актив за парични потоци за придобиване на застраховане при прилагането на параграф 28В; както и**

ii) **всеки актив или пасив, който преди това е бил признат за паричните потоци, свързани с групата от договори, както е посочено в параграф Б66А.**

39. За застрахователните договори, придобити чрез прехвърляне на застрахователни договори или в бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, предприятието прилага параграф 38 в съответствие с параграфи Б93—Б95Е.

Последващо оценяване

40. **Балансовата стойност на група от застрахователни договори в края на всеки отчетен период е сборът от:**

а) ***пасива за остатъчно покритие*, който се състои от:**

i) **свързаните с бъдещата услуга парични потоци за изпълнение, разпределени към групата към тази дата, оценени при прилагане на параграфи 33—37 и Б36—Б92;**

ii) **маржа на договорената услуга за групата към тази дата, оценен при прилагане на параграфи 43—46; както и**

б) ***пасива за предявени претенции*, който обхваща свързаните с минала услуга парични потоци за изпълнение, разпределени към групата на тази дата, оценен при прилагането на параграфи 33—37 и Б36—Б92.**

41. **Предприятието признава приходи и разходи за следните промени в балансовата стойност на пасива за остатъчно покритие:**

а) **застрахователни приходи — за намаляването на пасива за остатъчно покритие вследствие на предоставените през периода услуги, оценени при прилагането на параграфи Б120—Б124;**

б) **разходи за застрахователни услуги — за загуби, свързани с групи от обременяващи договори, и обратно възстановяване на такива загуби (вж. параграфи 47—52); както и**

в) **финансови приходи от или разходи по застраховане — за ефекта на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, както е определено в параграф 87.**

42. **Предприятието признава приходи и разходи за следните промени в балансовата стойност на пасива за предявени претенции:**

а) **разходи за застрахователни услуги — за увеличението на пасива вследствие на предявени претенции и направени разходи през периода, с изключение на всички инвестиционни компоненти;**

б) **разходи за застрахователни услуги — за всички последващи промени в паричните потоци за изпълнение, свързани с предявени претенции и направени разходи; както и**

в) **финансови приходи от или разходи по застраховане — за ефекта на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, както е определено в параграф 87.**

Марж на договорената услуга (параграфи Б96—Б119Б)

43. **Маржът на договорената услуга в края на отчетния период представлява печалбата в групата от застрахователни договори, която все още не е била призната в печалбата или загубата, тъй като се отнася до бъдещата услуга, която ще се предоставя по договорите в групата.**

44. За *застрахователни договори без характеристики на пряко участие* балансовата стойност на маржа на договорената услуга за дадена група от договори в края на отчетния период е равна на балансовата стойност в началото на отчетния период, коригирана за:

а) ефекта на всички нови договори, които са добавени към групата (вж. параграф 28);

б) натрупаната лихва върху балансовата стойност на маржа на договорената услуга по време на отчетния период, оценена по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква б);

в) промените в паричните потоци за изпълнение, свързани с бъдеща услуга, както е посочено в параграфи Б96—Б100, освен до степента, в която:

i) тези увеличения в паричните потоци за изпълнение надвишават балансовата стойност на маржа на договорената услуга, което води до загуба (вж. параграф 48, буква а); или

ii) тези намаления в паричните потоци за изпълнение са разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие при прилагането на параграф 50, буква б);

г) ефекта от всички курсови разлики върху маржа на договорената услуга; както и

д) сумата, която е призната като застрахователен приход вследствие на прехвърлянето на услуги по застрахователен договор през периода, определена чрез разпределяне на маржа на договорената услуга, който е останал в края на отчетния период (преди разпределянето), към текущия и оставащия период на покритието при прилагането на параграф Б119.

45. За застрахователни договори с характеристики на пряко участие (вж. параграфи Б101—Б118) балансовата стойност на маржа на договорената услуга на група от договори в края на отчетния период е равна на балансовата стойност в началото на отчетния период, коригирана за отразяване на сумите, посочени в букви а) — д) по-долу. Предприятието не е задължено да определя тези корекции поотделно. Вместо това може да бъде определена обща сума за някои или за всички корекции. Корекциите са:

а) ефекта на всички нови договори, които са добавени към групата (вж. параграф 28);

б) промяната в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на *базовите позиции* (вж. параграф Б104, буква б), подточка i), освен до степента, в която:

i) се прилага параграф Б115 (относно смекчаването на риска);

ii) намалението в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции надвишава балансовата стойност на маржа на договорената услуга, което води до загуба (вж. параграф 48); или

iii) увеличението в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции компенсира сумата в подточка ii);

в) промените в паричните потоци за изпълнение, свързани с бъдеща услуга, както е посочено в параграфи Б101—Б118, освен до степента, в която:

i) се прилага параграф Б115 (относно смекчаването на риска);

ii) тези увеличения в паричните потоци за изпълнение надвишават балансовата стойност на маржа на договорената услуга, което води до загуба (вж. параграф 48); или

iii) тези намаления в паричните потоци за изпълнение са разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие при прилагането на параграф 50, буква б);

г) ефекта от всички възникнали курсови разлики върху маржа на договорената услуга; както и

д) сумата, която е призната като застрахователен приход вследствие на прехвърлянето на услуги по застрахователен договор през периода, определена чрез разпределяне на маржа на договорената услуга, който е останал в края на отчетния период (преди разпределянето), към текущия и оставащия период на покритието при прилагането на параграф Б119.

46. Някои промени в маржа на договорената услуга компенсират промени в паричните потоци за изпълнение на пасива за остатъчно покритие, вследствие на което няма промяна в общата балансова стойност на пасива за остатъчно покритие. Доколкото промените в маржа на договорената услуга не компенсират промените в паричните потоци за изпълнение на пасива за остатъчно покритие, предприятието признава приходи или разходи за промените, като прилага параграф 41.

Обременяващи договори

47. Застрахователният договор е обременяващ към датата на първоначалното признаване, ако съвкупността от паричните потоци за изпълнение, които са разпределени към договора, в т.ч. предварително признатите парични потоци за придобиване на застраховане и паричните потоци, възникващи по договора към датата на първоначалното признаване, формират нетен изходящ поток. Предприятието групира тези договори отделно от договорите, които не са обременяващи, при прилагане на параграф 16, буква а). Когато се прилага параграф 17, предприятието може да определи групата на обременяващите договори, като оцени набор от договори, а не отделни договори. Предприятието може да признае в „печалбата или загубата“ загуба до размера на нетния изходящ поток за групата на обременяващите договори, вследствие на което балансовата стойност на пасива за групата е равна на паричните потоци за изпълнение и маржът на договорената услуга на групата е нула.

48. Дадена група от застрахователни договори става обременяваща (или по-обременяваща) при последващото оценяване, ако следните суми надвишават балансовата стойност на маржа на договорената услуга:

а) неблагоприятните промени, свързани с бъдеща услуга, в паричните потоци за изпълнение, разпределени към групата, произтичащи от промени в приблизителните оценки на бъдещи парични потоци и корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; както и

б) за група от застрахователни договори с характеристики на пряко участие, намалението в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции.

Като прилага параграф 44, буква в), подточка i), параграф 45, буква б), подточка ii) и параграф 45, буква в), подточка ii), предприятието признава загуба в печалбата или загубата в размера на това превишение.

49. Предприятието установява (или увеличава) компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие по отношение на обременяваща група, като представя признатите загуби и прилага параграфи 47—48. Въз основа на компонента на загуба се определят сумите, които са представени в печалбата или загубата като обратно възстановяване на загуби по обременяващи групи и впоследствие се изключват при определянето на застрахователните приходи.

50. След като предприятието е признало загуба по обременяваща група от застрахователни договори, то разпределя:

а) систематично последващите промени в паричните потоци за изпълнение на пасива за остатъчно покритие, посочени в параграф 51, между:

i) компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие; както и

ii) пасива за остатъчно покритие, като се изключи компонентът на загуба;

б) единствено към компонента на загуба, докато този компонент бъде намален до нула:

i) всяко последващо намаление, свързано с бъдеща услуга, в паричните потоци за изпълнение, разпределени към групата, произтичащи от промени в приблизителните оценки на бъдещи парични потоци и корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; както и

ii) всяко последващо увеличение в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции.

Като прилага параграф 44, буква в), подточка ii), параграф 45, буква б), подточка iii) и параграф 45, буква в), подточка iii), предприятието коригира маржа на договорената услуга само за сумата, с която намалението надвишава сумата, разпределена към компонента на загуба.

51. Последващите промени в паричните потоци за изпълнение в рамките на пасива за остатъчно покритие, които подлежат на разпределение, при прилагането на параграф 50, буква а), са:

а) приблизителни оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци за претенции и разходи, които са освободени от пасива за остатъчно покритие вследствие на направените разходи по застрахователни услуги;

б) промени в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, признати в печалбата или загубата вследствие на освобождаването от отговорност по риска; както и

в) финансови приходи или разходи по застраховане.

52. Вследствие на систематичното разпределяне, което се изисква според параграф 50, буква а), общите суми, разпределени към компонента на загуба в съответствие с параграфи 48—50, са равни на нула към края на периода на покритие на група от договори.

Подход на разпределянето на премията

53. Предприятието може да опрости оценяването на дадена група от застрахователни договори, като използва подхода на разпределяне на премията, посочен в параграфи 55—59, единствено ако от самото начало на групата:

а) предприятието основателно очаква, че с въпросното опростяване ще се постигне оценяване на пасива за остатъчно покритие за групата, което няма да се различава съществено от оценяването, което би било постигнато при прилагане на изискванията на параграфи 32–52; или

б) периодът на покритие по всеки договор в групата (в това число услуги по застрахователен договор, произтичащи от всички премии в рамките на договора, определени към тази дата при прилагането на параграф 34) е една година или по-кратък.

54. Критерият по параграф 53, буква а) не е изпълнен, ако от началото на групата предприятието очаква значителна променливост на паричните потоци за изпълнение, която би засегнала оценяването на пасива за остатъчно покритие през периода преди предявяването на претенцията. Променливостта на паричните потоци за изпълнение се увеличава например с:

а) размера на бъдещите парични потоци, свързани с всички деривативи, внедрени в договорите; както и

б) продължителността на периода на покритие за групата от договори.

55. Чрез използването на подхода на разпределяне на премията предприятието оценява пасива за остатъчно покритие по следния начин:

а) при първоначалното признаване балансовата стойност на пасива е:

i) получените при първоначалното признаване премии, ако има такива;

ii) минус всички парични потоци за придобиване на застраховане към тази дата, освен ако предприятието избере да признава плащанията като разход при прилагане на параграф 59, буква а); както и

iii) плюс или минус всяка сума в резултат на отписването към тази дата на:

1. всеки актив за парични потоци за придобиване на застраховане при прилагането на параграф 28B; както и

2. всеки актив или пасив, който преди това е бил признат за паричните потоци, свързани с групата от договори, както е посочено в параграф Б66А.

б) в края на всеки следващ отчетен период балансовата стойност на пасива е балансовата стойност в началото на отчетния период:

i) плюс премиите, които са получени през периода;

ii) минус паричните потоци за придобиване на застраховане; освен ако предприятието избере да признава плащанията като разход, като прилага параграф 59, буква а);

iii) плюс всички суми, свързани с амортизацията на паричните потоци за придобиване на застраховане, признати като разход през отчетния период; освен ако предприятието избере да признава паричните потоци за придобиване на застраховане като разход, като прилага параграф 59, буква а);

iv) плюс всяка корекция на компонента на финансиране, като се прилага параграф 56;

v) минус сумата, призната като застрахователен приход за предоставените услуги през този период (вж. параграф Б126); както и

vi) минус всеки инвестиционен компонент, който е платен или прехвърлен към пасива за предявени претенции.

56. Ако застрахователните договори в групата имат съществен компонент на финансиране, предприятието коригира балансовата стойност на пасива за остатъчно покритие, за да се отразят стойността на парите във времето и ефектът на финансовия риск, посредством дисконтовите проценти, посочени в параграф 36, както е определено при първоначалното признаване. Предприятието не е задължено да коригира балансовата стойност на пасива за остатъчно покритие, за да се отразят стойността на парите във времето и ефектът на финансовия риск, ако при първоначалното признаване предприятието очаква, че периодът между предоставянето на всяка част от услугите и свързания падеж на премията е не повече от една година.

57. Ако в даден момент през периода на покритие стане видно от фактите и обстоятелствата, че дадена група от застрахователни договори е обременяваща, предприятието изчислява разликата между:

а) балансовата стойност на пасива за определеното остатъчно покритие при прилагане на параграф 55; както и

б) паричните потоци за изпълнение, свързани с остатъчното покритие за групата, като се прилагат параграфи 33—37 и Б36—Б92. Все пак, ако при прилагането на параграф 59, буква б) предприятието не коригира пасива за предявени претенции с оглед на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, то не включва никаква корекция в паричните потоци за изпълнение.

58. Доколкото паричните потоци за изпълнение, описани в параграф 57, буква б), надвишават посочената в параграф 57, буква а) балансова стойност, предприятието признава загуба в печалбата или загубата и увеличава пасива за остатъчно покритие.

59. Когато прилага подхода на разпределяне на премията, предприятието:

а) може да избере да признае всички парични потоци за придобиване на застраховане като разходи, когато направи тези разходи, при условие че периодът на покритие по всеки договор в групата при първоначалното признаване е не повече от една година;

б) оценява пасива за предявени претенции за групата от застрахователни договори по паричните потоци за изпълнение, свързани с предявени претенции, като прилага параграфи 33—37 и Б36—Б92. Предприятието обаче не е задължено да коригира бъдещите парични потоци за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, ако се очаква въпросните парични потоци да бъдат платени или получени в рамките на една година или по-малко, считано от датата на предявяване на претенциите.

Държани презастрахователни договори

60. Изискванията в МСФО 17 са изменени по отношение на държаните презастрахователни договори, както е посочено в параграфи 61—70А.

61. Предприятието разделя портфейлите от държани презастрахователни договори, като прилага параграфи 14—24, като позоваванията на обременяващи договори в тези параграфи се заместват с позоваване на договори, по които има нетна печалба при първоначалното признаване. Прилагането на параграфи 14—24 при някои държани презастрахователни договори води до създаването на група, която обхваща един-единствен договор.

Признаване

62. Вместо да прилага параграф 25, предприятието признава група от държани презастрахователни договори от по-ранната от следните дати:

а) началото на периода на покритие на групата от държани презастрахователни договори; както и

б) датата, на която предприятието признава обременяваща група от базови застрахователни договори при прилагане на параграф 25, буква в), ако предприятието е сключило съответния презастрахователен договор, държан в групата от държани към тази дата или преди това презастрахователни договори.

62А Независимо от параграф 62, буква а), предприятието отлага признаването на група от държани презастрахователни договори, които предоставят пропорционално покритие, до датата, на която всеки базов застрахователен договор е първоначално признат, ако тази дата е по-късна от началото на периода на покритие на групата от държани презастрахователни договори.

Оценяване

63. При прилагане на изискванията за оценяване по параграфи 32—36 към държани презастрахователни договори, доколкото базовите договори също са оценени при прилагането на тези параграфи, предприятието използва последователни допускания за определяне на размера на приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци за групата от държани презастрахователни договори и приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци за групата(ите) от базови застрахователни договори. Освен това в приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци за групата от държани презастрахователни договори предприятието включва ефекта от всеки риск от неизпълнение от страна на издателя на презастрахователния договор, включително ефектите от обезпечения и загубите от спорове.

64. Вместо да прилага параграф 37, предприятието определя корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, така че да бъде представена величината на риска, който се прехвърля от притежателя на групата от презастрахователни договори към издателя на тези договори.

65. Изискванията по параграф 38, свързани с определянето на маржа на договорената услуга при първоначалното признаване, са изменени, за да се отрази фактът, че за група от държани презастрахователни договори няма незаработена печалба, а нетен разход или нетна печалба от закупуването на презастрахователното покритие. Следователно, освен ако се прилага параграф 65А, при първоначалното признаване предприятието признава всеки нетен разход или нетна печалба от покупката на групата от държани презастрахователни договори като марж на договорената услуга, оценен в размер, равен на сбора от:

а) паричните потоци за изпълнение;

б) отписаната към тази дата сума на всеки актив или пасив, който преди това е бил признат за паричните потоци, свързани с групата от държани презастрахователни договор;

в) всички парични потоци, възникнали към тази дата; както и

г) всеки доход, признат в печалбата или загубата при прилагане на параграф 66А.

65А Ако нетните разходи по закупуване на презастрахователното покритие са свързани със събития, настъпили преди закупуването на групата от държани презастрахователни договори, въпреки изискванията по параграф Б5, предприятието незабавно признава този разход като разход в печалбата или загубата.

66. Вместо да прилага параграф 44, предприятието оценява маржа на договорената услуга в края на отчетния период за дадена група от държани презастрахователни договори като балансовата стойност, определена в началото на отчетния период, коригирана за отразяване на:

а) ефекта на всички нови договори, които са добавени към групата (вж. параграф 28);

б) натрупаната лихва върху балансовата стойност на маржа на договорената услуга, оценена по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква б);

ба) доход, признат в печалбата или загубата през отчетния период при прилагане на параграф 66А;

бб) обратно възстановяване на компонент за възстановяване на загуби, признат при прилагане на параграф 66Б (вж. параграф Б119Е), доколкото тези обратни възстановявания не представляват промени в паричните потоци за изпълнение на групата от държани презастрахователни договори;

в) промени в паричните потоци за изпълнение, оценени по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква в), доколкото тази промяна е свързана с бъдеща услуга, освен ако:

i) промяната е резултат от промяна в паричните потоци за изпълнение, разпределени към група от базови застрахователни договори, за която маржът на договорената услуга за групата от базови застрахователни договори не се коригира; или

ii) промяната е резултат от прилагането на параграфи 57 и 58 (за обременяващи договори), ако предприятието измерва група от базови застрахователни договори, като прилага подхода на разпределяне на премията;

г) ефекта от всички възникнали курсови разлики върху маржа на договорената услуга; както и

д) сумата, която е призната в печалбата или загубата вследствие на получени през периода услуги, определена чрез разпределянето на маржа на договорената услуга, който е останал в края на отчетния период (преди разпределянето), към текущия и оставащия период на покритието на групата от държани презастрахователни договори, като се прилага параграф Б119.

66А Предприятието коригира маржа на договорената услуга на група от държани презастрахователни договори и в резултат признава доход, когато предприятието признава загуба при първоначалното признаване на обременяваща група от базови застрахователни договори или при добавяне на обременяващи застрахователни договори към група (вж. параграфи Б119В-Б119Д).

66Б Предприятието създава (или коригира) компонент за възстановяване на загуби в актива за остатъчно покритие по отношение на група от държани презастрахователни договори, като представя възстановяването на признатите загуби, прилагайки параграф 66, буква в), подточки i)–ii) и параграф 66А. Въз основа на компонента за възстановяване на загуби се определят сумите, които са представени в печалбата или загубата като обратно възстановяване на възстановяванията на загуби по държани презастрахователни договори и които впоследствие са изключени от разпределянето на премии, платени на презастрахователя (вж. параграф Б119Е).

67. Промените в паричните потоци за изпълнение, произтичащи от промени в риска от неизпълнение от страна на издателя на държания презастрахователен договор, не са свързани с бъдеща услуга и не водят до корекция на маржа на договорената услуга.

68. Държаните презастрахователни договори не могат да бъдат обременяващи. Съответно изискванията на параграфи 47—52 не се прилагат.

Подход на разпределяне на премията за държани презастрахователни договори

69. Предприятието може да използва подхода на разпределяне на премията, посочен в параграфи 55—56 и параграф 59 (адаптиран по такъв начин, че да отразява характеристиките на държаните презастрахователни договори, които се различават от издадените застрахователни договори, например генерирането на разходи или намаляване на разходите, а не на приходите), за да опрости оценяването на дадена група от държани презастрахователни договори, ако от началото на групата:

а) предприятието основателно очаква, че полученото оценяване няма да се различава съществено от резултата при прилагането на изискванията по параграфи 63—68; или

б) периодът на покритие по всеки договор в групата от държани презастрахователни договори (в това число застрахователното покритие от всички премии в рамките на договора, определено към тази дата при прилагането на параграф 34) е една година или по-кратък.

70. Предприятието не може да изпълни условието на параграф 69, буква а), ако от началото на групата предприятието очаква значителна променливост в паричните потоци за изпълнение, която би засегнала оценяването на актива за остатъчно покритие през периода преди предявяването на претенцията. Променливостта на паричните потоци за изпълнение се увеличава например с:

а) размера на бъдещите парични потоци, свързани с всички деривативи, внедрени в договорите; както и

б) продължителността на периода на покритие на групата от държани презастрахователни договори.

70А Ако оценява група от държани презастрахователни договори, като прилага подхода на разпределяне на премията, предприятието прилага параграф 66А, като коригира балансовата стойност на актива за остатъчно покритие, а не маржа на договорената услуга.

Инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход

71. Инвестиционният договор с допълнителен негарантиран доход не включва прехвърляне на значителен застрахователен риск. Поради това изискванията на МСФО 17 за застрахователни договори са изменени за инвестиционните договори с допълнителен негарантиран доход, както следва:

а) датата на първоначално признаване (вж. параграфи 25 и 28) е датата, на която предприятието става страна по договора;

б) рамките на договора (вж. параграф 34) се променят по такъв начин, че паричните потоци да бъдат включени в рамките на договора, ако те произтичат от материално задължение на предприятието да предоставя парични средства на настояща или бъдеща дата. Предприятието няма материално задължение да предоставя парични средства, ако има практическата възможност да определи цена за обещанието да предостави парични средства, която в пълна степен отразява размера на обещаните парични средства и свързаните рискове;

в) разпределянето на маржа на договорената услуга (вж. параграф 44, буква д) и параграф 45, буква д) се изменя по такъв начин, че предприятието признава маржа на договорената услуга за срока на групата от договори по систематичен начин, отразяващ прехвърлянето на инвестиционни услуги по договора.

ИЗМЕНЕНИЕ И ОТПИСВАНЕ

Изменение на застрахователен договор

72. Ако условията на застрахователен договор бъдат изменени, например чрез споразумение между страните по договора или чрез промяна в нормативен акт, предприятието отписва първоначалния договор и признава изменения договор като нов договор, като прилага МСФО 17 или други приложими стандарти, единствено ако е изпълнено някое от обстоятелствата, посочени в букви а)— в). Упражняването на дадено право, включено в условията на договор, не представлява изменение. Тези обстоятелствата са:

а) ако изменените условия са били включени от началото на договора:

i) измененият договор би бил изключен от обхвата на МСФО 17, като се прилагат параграфи 3—8А;

ii) предприятието би отделило различни компоненти от основния застрахователен договор, като прилага параграфи 10—13, вследствие на което да се получи различен застрахователен договор, към който МСФО 17 би бил приложим;

iii) измененият договор би имал значително по-различни рамки при прилагането на параграф 34; или

iv) измененият договор би бил включен в различна група от договори при прилагането на параграфи 14—24;

б) първоначалният договор е отговарял на определението за *застрахователен договор с характеристики на пряко участие*, но измененият договор вече не отговаря на това определение или обратното; или

в) предприятието е приложило подхода на разпределяне на премията според параграфи 53—59 или параграфи 69—70 към първоначалния договор, но вследствие на измененията договорът вече не отговаря на критериите за допустимост за този подход според параграф 53 или параграф 69.

73. Ако дадено изменение на договор не отговаря на нито едно от условията в параграф 72, предприятието третира промените в паричните потоци, които са причинени от изменението, като промени в приблизителните оценки на паричните потоци за изпълнение при прилагане на параграфи 40—52.

Отписване

74. **Предприятието отписва застрахователен договор само когато:**

а) **той е погасен, т.е. когато задължението, посочено в застрахователния договор, изтече или бъде изпълнено, или анулирано; или**

б) **е изпълнено някое от условията в параграф 72.**

75. Когато даден застрахователен договор бъде погасен, предприятието повече не е изложено на риск и следователно вече не е задължено да прехвърля никакви икономически ресурси с оглед на изпълнението на застрахователния договор. Например когато дадено предприятие купува презастрахователно покритие, то отписва базовия(те) застрахователен (лни) договор(и), само когато базовият(те) застрахователен(лни) договор(и) е(са) погасен(и).

76. Предприятието отписва застрахователен договор от дадена група от договори при прилагане на следните изисквания по МСФО 17:

а) паричните потоци за изпълнение, които са разпределени към групата, се коригират, за да се елиминира настоящата стойност на бъдещите парични потоци и корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, свързан с правата и задълженията, които са били отписани от групата, като се прилага параграф 40, буква а), подточка i) и параграф 40, буква б);

б) маржът на договорената услуга на групата се коригира за отразяване на промяната в паричните потоци за изпълнение, описани в буква а), доколкото това се изисква с параграф 44, буква в) и параграф 45, буква в), освен ако се прилага параграф 77; както и

в) броят на единиците с покритие за очакваните оставащи услуги по застрахователен договор се коригира, за да се отразят единиците с покритие, които са отписани от групата, и размерът на маржа на договорената услуга, който е признат в печалбата или загубата през периода, се основава на този коригиран брой, като се прилага параграф Б119.

77. Когато предприятието отписва застрахователен договор, защото прехвърля договора към трета страна, или отписва застрахователен договор и признава нов договор, като прилага параграф 72, предприятието, вместо да прилага параграф 76, буква б):

а) коригира маржа на договорената услуга на групата, от която е отписан договорът, доколкото това се изисква от параграф 44, буква в) и параграф 45, буква в), за да се отрази разликата между подточка i) и подточка ii), когато се касае за договори, прехвърлени към трета страна, или подточка iii), когато се касае за отписани договори, при прилагането на параграф 72:

i) промяната в балансовата стойност на групата от застрахователни договори, произтичаща от отписването на договор, като се прилага параграф 76, буква а);

ii) начислената от третата страна премия;

iii) премията, която предприятието би начислило, ако е било сключило договор с еквивалентни условия като новия договор към датата на изменението на договора, минус всяка допълнителна премия, която е начислена за изменението;

б) оценява новия договор, който е признат при прилагането на параграф 72, като се приема, че към датата на изменението предприятието е получило премията, описана в буква а), подточка iii).

ПРЕДСТАВЯНЕ В ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

78. **В отчета за финансовото състояние предприятието представя отделно балансовата стойност на портфейлите от:**

а) **издадени застрахователни договори, които представляват активи;**

б) **издадени застрахователни договори, които представляват пасиви;**

в) **държани презастрахователни договори, които представляват активи; както и**

г) **държани презастрахователни договори, които представляват пасиви.**

79. Предприятието включва всички активи за парични потоци за придобиване на застраховане, които са признати при прилагането на параграф 28Б, в балансовата стойност на свързаните портфейли от издадени застрахователни договори и всички активи или пасиви за паричните потоци, свързани с портфейли от държани презастрахователни договори (вж. параграф 65, буква а), в балансовата стойност на портфейлите от държани презастрахователни договори.

ПРИЗНАВАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ В ОТЧЕТА(ИТЕ) ЗА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА (ПАРАГРАФИ Б120—Б136)

80. **При прилагане на параграфи 41 и 42 предприятието прави разбивка на сумите, които са признати в отчета (ите) за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (наричан(и) по-долу отчет(и) за финансовите резултати от дейността), на:**

а) **резултата от застрахователните услуги (параграфи 83—86), който включва застрахователните приходи и разходите по застрахователните услуги; както и**

б) **финансовите приходи или разходи по застраховане (параграфи 87—92).**

81. Предприятието не е задължено да прави разбивка на промяната в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск между резултата от застрахователната услуга и финансовите приходи или разходи по застраховане. Ако предприятието не направи такава разбивка, то включва цялата промяна в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск като част от резултата от застрахователната услуга.

82. **Предприятието представя приходите или разходите от държаните презастрахователни договори отделно от разходите или приходите от издадени застрахователни договори.**

Резултат от застрахователна услуга

83. **Предприятието представя застрахователните приходи, произтичащи от групите от издадени застрахователни договори, в печалбата или загубата. Застрахователните приходи представят предоставянето на услуги, произтичащи от групата от застрахователни договори, в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на въпросните услуги. В параграфи Б120—Б127 е посочено как предприятието оценява застрахователните приходи.**

84. **Предприятието представя в печалбата или загубата разходите по застрахователни услуги, възникнали от група от издадени застрахователни договори, които включват предявени претенции (с изключение на погасявания на инвестиционни компоненти), други разходи, направени във връзка със застрахователни услуги, и други суми, описани в параграф 103. буква б).**

85. **В застрахователните приходи и в разходите по застрахователни услуги, които са представени в печалбата или загубата, не се включват никакви инвестиционни компоненти. Предприятието не представя в печалбата или загубата информация за премиите, ако въпросната информация е в противоречие с параграф 83.**

86. Предприятието може да представи приходите или разходите от група от държани презастрахователни договори (вж. параграфи 60—70А), различни от финансови приходи или разходи от застраховане, като единична сума; или предприятието може да представи отделно сумите, които са възстановени от презастрахователя, и разпределение на платените премии, които общо представляват нетна сума, равна на въпросната единична сума. Ако дадено предприятие представи отделно сумите, които са възстановени от презастрахователя, и разпределение на платените премии, то:

а) третира презастрахователните парични потоци, които са зависими от претенциите по базовите договори, като част от претенциите, разходите за които се очаква да бъдат възстановени по държания презастрахователен договор;

б) третира сумите от презастрахователя, които очаква да получи и които не са зависими от претенции по базовите договори (например някои видове комисиони по цесии), като намаление на премиите, които са платими на презастрахователя;

ба) третира признатите суми, свързани с възстановяване на загуби при прилагане на параграф 66, буква в), подточки i)—ii) и параграфи 66А-66Б, като суми, възстановени от презастрахователя; както и

в) не представя разпределението на платените премии като намаление на приходите.

Финансови приходи или разходи по застраховане (вж. параграфи Б128—Б136)

87. **Финансовите приходи или разходи по застраховане се състоят в промяната в балансовата стойност на групата от застрахователни договори, възникнала от:**

а) **ефекта на стойността на парите във времето и промените в стойността на парите във времето; както и**

б) **ефекта на финансовия риск и промените във финансовия риск; но**

в) **с изключение на всички такива промени за групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие, които биха коригирали маржа на договорената услуга, но не го правят, когато се прилага параграф 45, буква б), подточка ii), параграф 45, буква б), подточка iii), параграф 45, буква в), подточка ii) или параграф 45, буква в), подточка iii). Те се включват в разходите по застрахователни услуги.**

87А **Предприятието прилага:**

а) **параграф Б117А към финансовите приходи или разходи по застраховане, произтичащи от прилагането на параграф Б115 (смекчаване на риска); както и**

б) **параграфи 88 и 89 към всички други финансови приходи или разходи по застраховане.**

88. **При прилагане на параграф 87А, буква б), освен когато се прилага параграф 89, предприятието прави избор за целите на счетоводната политика между:**

а) **включване на финансовите приходи или разходи по застраховане за периода в печалбата или загубата; или**

б) **разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане за периода, за да бъде включена в печалбата или загубата сумата, определена чрез систематично разпределяне на очакваните общи финансови приходи или разходи по застраховане през времето на съществуване на групата от договори, като се прилагат параграфи Б130—Б133.**

89. **При прилагане на параграф 87А, буква б), за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, за които предприятието притежава базовите позиции, предприятието прави избор за целите на счетоводната политика между:**

а) **включване на финансовите приходи или разходи по застраховане за периода в печалбата или загубата; или**

б) **разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане за периода, за да бъде включена в печалбата или загубата сумата, с която се елиминират счетоводните несъответствия с приходите или разходите, включени в печалбата или загубата по държаните базови позиции, като се прилагат параграфи Б134—Б136.**

90. **Ако предприятието избере счетоводната политика, посочена в параграф 88, буква б) или в параграф 89, буква б), то включва в друг всеобхватен доход разликата между финансовите приходи или разходи по застраховане, оценени на посочената в тези параграфи база, и общите финансови приходи или разходи по застраховане за периода.**

91. **Ако предприятието прехвърли група от застрахователни договори или отпише застрахователен договор при прилагане на параграф 77:**

а) **то прекласифицира в печалбата или загубата като корекция от прекласификация (вж. МСС 1 *Представяне на финансови отчети*) всички остатъчни суми за групата (или договора), които преди това са били признати в друг всеобхватен доход, тъй като предприятието е избрало счетоводната политика, посочена в параграф 88, буква б);**

б) **то не прекласифицира в печалбата или загубата като корекция от прекласификация (вж. МСС 1) никакви остатъчни суми за групата (или договора), които преди това са били признати в друг всеобхватен доход, тъй като предприятието е избрало счетоводната политика, посочена в параграф 89, буква б).**

92. Според параграф 30 се изисква предприятието да третира застрахователния договор като парична позиция в съответствие с МСС 21 за целите на преизчисляването на позициите в чуждестранна валута във функционалната валута на предприятието. Предприятието включва курсовите разлики, свързани с промени в балансовата стойност на групите от застрахователни договори, в отчета за печалбата или загубата, освен ако те са свързани с промени в балансовата стойност на групи от застрахователни договори, включени в друг всеобхватен доход при прилагането на параграф 90, в който случай те се включват в друг всеобхватен доход.

ОПОВЕСТЯВАНЕ

93. **С изискванията за оповестяване се цели предприятието да оповестява в пояснителните приложения информация, която, заедно с информацията, предоставена в отчета за финансовото състояние, отчета (ите) за финансовите резултати от дейността и отчета за паричните потоци, служи на ползвателите на финансовите отчети като основа при оценяването на ефекта, който договорите в обхвата на МСФО 17 имат върху финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на предприятието. За постигане на тази цел предприятието оповестява количествена и качествена информация за:**

а) **сумите, които са признати в неговите финансови отчети за договори в обхвата на МСФО 17 (вж. параграфи 97—116);**

б) **значимите преценки и промените в тези преценки, направени при прилагането на МСФО 17 (вж. параграфи 117—120); както и**

в) **естеството и степента на рисковете от договори в обхвата на МСФО 17 (вж. параграфи 121—132).**

94. Предприятието преценява колко подробна трябва да е информацията, така че да бъде удовлетворена целта на оповестяването, и определя значимостта на всяко от различните изисквания. Ако оповестяванията съгласно параграфи 97—132 не са достатъчни за изпълнението на целта по параграф 93, предприятието оповестява допълнителна информация, която е необходима, за да изпълни тази цел.

95. Когато прави обобщение или разбивка на информацията, предприятието не скрива полезната информация чрез включване на множество несъществени подробности или чрез обобщаване на елементи с различни характеристики.

96. В параграфи 29—31 от МСС 1 са посочени изискванията, свързани със съществеността и обобщаването на информация. При оповестяването на информация относно застрахователни договори подходящи категории на обобщаване са например:

а) вид на договора (например основни продуктови линии);

б) географски район (например държава или регион); или

в) отчетен сегмент, както е определен в МСФО 8 *Оперативни сегменти*.

Обяснение на признатите суми

97. От оповестяванията, които се изискват по параграфи 98—109А, единствено тези в параграфи 98—100 и 102—103, 105–105Б и 109А се прилагат за договори, при които е приложен подходът на разпределяне на премията. Ако предприятието използва подхода на разпределяне на премията, то оповестява също така:

а) кои от критериите по параграфи 53 и 69 е удовлетворило;

б) дали прави корекция за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск при прилагането на параграф 56, параграф 57, буква б) и параграф 59, буква б); както и

в) метода, който е избрало за признаването на паричните потоци за придобиване на застраховане при прилагането на параграф 59, буква а).

98. Предприятието оповестява равненията, които показват как нетните балансови стойности на договорите в обхвата на МСФО 17 са се изменили през периода вследствие на паричните потоци и приходите и разходите, които са признати в отчета(ите) за финансовите резултати от дейността. Отделно се оповестяват равненията за издадените застрахователни договори и държаните презастрахователни договори. Предприятието адаптира изискванията на параграфи 100—109, за да отразяват характеристиките на държаните презастрахователни договори, които се различават от издадените застрахователни договори; например генерирането на разходи или намаляването на разходите, а не на приходите.

99. Предприятието предоставя достатъчно информация в равненията, за да се даде възможност на ползвателите на финансовите отчети да установят промените от паричните потоци и сумите, които са признати в отчета(ите) за финансовите резултати от дейността. За да изпълни това изискване, предприятието:

а) оповестява в табличен вид равненията, посочени в параграфи 100—105Б; както и

б) представя, за всяко равнение, нетните балансови стойности в началото и в края на периода, като прави разбивка по обща стойност за портфейлите от договори, които представляват активи, и обща стойност за портфейлите от договори, които представляват пасиви, които са равни на сумите, представени в отчета за финансовото състояние при прилагане на параграф 78.

100. Предприятието оповестява равненията между началното и крайното салдо отделно за всеки от:

а) нетните пасиви (или активи) за компонента на остатъчното покритие, с изключение на всеки компонент на загуба;

б) всеки компонент на загуба (вж. параграфи 47—52 и 57—58);

в) пасивите за предявени претенции. За застрахователни договори, по които е бил приложен подходът на разпределяне на премията, описан в параграфи 53—59 или 69—70А, предприятието оповестява отделни равнения за:

i) приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци; както и

ii) корекцията за риск по отношение на нефинансов риск.

101. За застрахователни договори, различни от онези, при които е бил приложен подходът на разпределяне на премията, описан в параграфи 53—59 или 69—70А, предприятието оповестява също така равнения между началното и крайното салдо отделно за всяко от:

а) приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци;

б) корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; както и

в) маржа на договорената услуга;

102. Целта на равненията в параграфи 100—101 е да се предоставят различни видове информация за резултата от застрахователните услуги.

103. В равненията, които се изискват по параграф 100, предприятието оповестява отделно всяка от следните суми, свързани с услуги, ако е приложимо:

а) застрахователни приходи;

б) разходи по застрахователни услуги, като се посочват отделно:

i) предявените претенции (с изключение на инвестиционните компоненти) и другите направени разходи по застрахователни услуги;

ii) амортизацията на паричните потоци за придобиване на застраховане;

iii) промените, които се отнасят до минала услуга, т.е. промени в паричните потоци за изпълнение, свързани с пасива за предявени претенции; както и

iv) промените, които се отнасят до бъдеща услуга, т.е. загуби по обременяващи групи от договори и обратни възстановявания на такива загуби;

в) инвестиционни компоненти, които са изключени от застрахователните приходи и от разходите по застрахователни услуги (в съчетание с възстановяване на премии, освен ако възстановяването на премиите е представено като част от паричните потоци в периода, описан в параграф 105, буква а), подточка i).

104. В равненията, които се изискват в параграф 101, предприятието оповестява отделно всяка от следните суми, свързани с услуги, ако е приложимо:

а) промените, които се отнасят до бъдеща услуга, като се прилагат параграфи Б96—Б118, представени отделно:

i) промените в приблизителните оценки, с които се коригира маржът на договорената услуга;

ii) промените в приблизителните оценки, с които не се коригира маржът на договорената услуга, т.е. загубите от групата от обременяващи договори и обратните възстановявания на такива загуби; както и

iii) ефектите от договорите, първоначално признати през периода;

б) промените, които се отнасят до текуща услуга, т.е.:

i) размера на маржа на договорената услуга, признат в печалбата или загубата, за да се отрази прехвърлянето на услуги;

ii) промяната в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, която не се отнася до бъдеща услуга или минала услуга; както и

iii) корекции въз основа на опита (вж. параграф Б97, буква в) и параграф Б113, буква а), с изключение на сумите, свързани с корекцията за риск по отношение на нефинансов риск по подточка ii).

в) промените, които се отнасят до минала услуга, т.е. промени в паричните потоци за изпълнение, свързани с предявени претенции (вж. параграф Б97, буква б) и параграф Б113, буква а).

105. За да извърши равненията по параграфи 100—101, предприятието оповестява поотделно също така всяка от следните суми, която не е свързана с предоставени през периода услуги, ако е приложимо:

а) парични потоци през периода, в т.ч.:

i) получени премии за издадени застрахователни договори (или платени за държани презастрахователни договори);

ii) парични потоци за придобиване на застраховане; както и

iii) предявени претенции, които са платени, и други платени разходи по застрахователни услуги във връзка с издадените застрахователни договори (или възстановени по държани презастрахователни договори), с изключение на паричните потоци за придобиване на застраховане;

б) ефекта на промените в риска от неизпълнение от страна на издателя на държаните презастрахователни договори;

в) финансови приходи или разходи по застраховане; както и

г) всички допълнителни единични статии, които може да са необходими, за да се разбере промяната в нетната балансова стойност на застрахователните договори.

105А Предприятието оповестява равнението между началното и крайното салдо на активите за парични потоци за придобиване на застраховане, признати при прилагането на параграф 28Б. Предприятието обобщава информацията за равнението на равнище, което съответства на равнището на равнение на застрахователните договори при прилагането на параграф 98.

105Б В равнението, което се изисква по параграф 105А, предприятието оповестява отделно всички загуби от обезценка и обратни възстановявания на загуби от обезценка, признати съгласно параграф 28Д—28Е.

106. За издадени застрахователни договори, различни от онези, при които е бил приложен описаният в параграфи 53—59 подход на разпределяне на премията, предприятието оповестява анализ на признатите през периода застрахователни приходи, който обхваща:

а) сумите, свързани с промени в пасивите за остатъчно покритие, съгласно посоченото в параграф Б124, като оповестява отделно:

i) направените разходи по застрахователни услуги през периода съгласно посоченото в параграф Б124, буква а);

ii) промяната в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск съгласно посоченото в параграф Б124, буква б);

iii) размера на маржа на договорената услуга, призната в печалбата или загубата вследствие на прехвърлянето на услуги по застрахователен договор през периода, посочен в параграф Б124, буква в); както и

iv) ако има други суми, например корекции въз основа на опита за постъпления от премии, различни от онези, които се отнасят до бъдеща услуга съгласно посоченото в параграф Б124, буква г).

б) разпределянето на частта от премиите, която се отнася до възстановяване на паричните потоци за придобиване на застраховане (вж. параграф Б125).

107. За застрахователни договори, различни от онези, при които е бил приложен описаният в параграфи 53—59 или 69—70A подход на разпределяне на премията, предприятието оповестява ефекта върху отчета за финансовото състояние отделно за издадените застрахователни договори и държаните презастрахователни договори, първоначално признати през периода, като се представя техният ефект при първоначалното признаване върху:

а) приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци, като се представя отделно размерът на паричните потоци за придобиване на застраховане;

б) приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите входящи парични потоци;

в) корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; както и

г) маржа на договорената услуга;

108. В рамките на оповестяванията, които се изискват по параграф 107, предприятието оповестява отделно сумите, произтичащи от:

а) договори, придобити от други предприятия чрез прехвърляне на застрахователни договори или бизнес комбинации; както и

б) групи от договори, които са обременяващи.

109. За застрахователни договори, различни от онези, при които е бил приложен описаният в параграфи 53—59 или 69—70A подход на разпределяне на премията, предприятието оповестява кога очаква да признае оставащия в края на отчетния период марж на договорената услуга, количествено в печалбата или загубата, в подходящи времеви интервали. Такава информация се предоставя отделно за издадените застрахователни договори и за държаните презастрахователни договори.

109A Предприятието оповестява количествено в подходящи времеви интервали кога очаква да отпише даден актив за парични потоци за придобиване на застраховане при прилагане параграф 28B.

Финансови приходи или разходи по застраховане

110. Предприятието оповестява и обяснява общия размер на финансовите приходи или разходи по застраховане през отчетния период. По-специално предприятието обяснява отношението между финансовите приходи или разходи по застраховане и инвестиционния доход по своите активи, за да се даде възможност на ползвателите на финансовите отчети да оценят източниците на финансови приходи или разходи, които са признати в печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

111. По отношение на договорите с характеристики на пряко участие предприятието описва състава на базовите позиции и оповестява тяхната справедлива стойност.

112. По отношение на договорите с характеристики на пряко участие, ако предприятието избере да не коригира маржа на договорената услуга с оглед на някои промени в паричните потоци за изпълнение при прилагане на параграф Б115, то оповестява ефекта от този избор върху корекцията на маржа на договорената услуга през текущия период.

113. По отношение на договорите с характеристики на пряко участие, ако предприятието промени базата, на която прави разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между печалбата или загубата и друг всеобхватен доход при прилагане на параграф Б135, то оповестява през периода, през който е настъпила промяната в подхода:

а) причината, поради която предприятието е трябвало да промени базата, на която прави разбивка;

б) размера на всяка корекция за всяка засегната статия на финансовия отчет; както и

в) балансовата стойност на групата от застрахователни договори, за която е била приложима промяната, към датата на промяната.

Суми при преминаването

114. Предприятието прави оповестявания, които дават възможност на ползвателите на финансовите отчети да установят ефекта на групите от застрахователни договори, оценени на датата на преминаване, при прилагане на модифицирания ретроспективен подход (вж. параграфи B6—B19A) или подхода на справедливата стойност (вж. параграфи B20—B24Б) към маржа на договорената услуга и застрахователните приходи през следващи периоди. Поради това предприятието оповестява равнението на маржа на договорената услуга, като прилага параграф 101, буква в), и размера на застрахователните приходи, като прилага параграф 103, буква а), поотделно за:

а) застрахователни договори, които са съществували на датата на преминаването, към които предприятието е приложило модифицирания ретроспективен подход;

б) застрахователни договори, които са съществували на датата на преминаването, към които предприятието е приложило подхода на справедливата стойност; както и

в) всички други застрахователни договори.

115. За да се даде възможност на ползвателите на финансовите отчети да разберат характера и значимостта на използваните методи и на използваните преценки за определяне на сумите при преминаването, за всички периоди, в които са направени оповестявания при прилагането на параграф 114, буква а) или буква б), предприятието обяснява как е определило оценяването на застрахователните договори на датата на преминаване.

116. Предприятието, което избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, прилага параграф B18, буква б), параграф B19, буква б), параграф B24, буква б) и параграф B24, буква в), за да определи кумулативната разлика между финансовите приходи или разходи по застраховане, които биха били признати в печалбата или загубата, и общите финансови приходи или разходи по застраховане на датата на преминаването за групите от застрахователни договори, към които се прилага разбивката. За всички периоди, за които има суми, определени чрез прилагането на тези параграфи, предприятието оповестява равнението между началното и крайното салдо на кумулативните суми, които са включени в другия всеобхватен доход за финансови активи, оценени по справедлива стойност чрез другия всеобхватен доход, свързан с групите от застрахователни договори. Равнението включва например печалби или загуби, които са признати в другия всеобхватен доход през периода, и печалби или загуби, които преди това са признати в другия всеобхватен доход през предходни периоди и през периода са прекласифицирани в печалбата или загубата.

Значими преценки при прилагането на МСФО 17

117. Предприятието оповестява значимите преценки и промените в направените преценки при прилагането на МСФО 17. По-специално предприятието оповестява входящата информация, допусканията и използваните техники за приблизителната оценка, в т. ч.:

а) използваните методи за оценяване на застрахователни договори в обхвата на МСФО 17 и процедурите за определяне на входящата информация за целите на тези методи. Предприятието предоставя също така количествена информация по отношение на тази входяща информация, освен ако това е практически невъзможно;

б) всички промени в методите и процедурите за приблизителна оценка на входящата информация, използвана за оценяване на договорите, причината за всяка промяна и вида на засегнатия договор;

в) използвания подход, доколкото не е обхванат по буква а):

i) за разграничаване на промените в приблизителните оценки на бъдещите парични потоци, отделени по собствено усмотрение от другите промени в приблизителните оценки на бъдещите парични потоци за договори без характеристики на пряко участие (вж. Параграф Б98);

ii) за определяне на корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, включително дали на промените в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск е направена разбивка на компонент на застрахователните услуги и на финансов компонент по застраховки, или са представени в пълен размер в резултата от застрахователни услуги;

iii) за определяне на дисконтовите проценти;

iv) за определяне на инвестиционните компоненти. както и

v) за определяне на относителната тежест на обезщетенията, предоставяни по застрахователното покритие и услуги, свързани с възвръщаемост по инвестицията, или по застрахователното покритие и услуги, свързани с инвестициите (вж. параграфи Б119 — Б119Б).

118. Ако при прилагането на параграф 88, буква б) или параграф 89, буква б) предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи и разходи по застраховане на суми, представени в печалбата или загубата, и суми, представени в друг всеобхватен доход, предприятието оповестява обяснение на използваните методи за определянето на финансовите приходи или разходи по застраховане, които са признати в печалбата или загубата.

119. Предприятието оповестява използваната гаранционна вероятност за определяне на корекцията за риск по отношение на нефинансов риск. Ако предприятието не използва гаранционната вероятност, а друга техника за определяне на корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, то оповестява използваната техника и гаранционната вероятност, съответстваща на получените чрез тази техника резултати.

120. Предприятието оповестява кривата на доходността (или диапазона от криви на доходността), използвана за дисконтиране на паричните потоци, които не се изменят в зависимост от доходите по базовите позиции, като се прилага параграф 36. Когато прави това оповестяване общо за няколко групи от застрахователни договори, предприятието прави въпросните оповестявания под формата на среднопретеглени стойности или относително малки диапазони.

Естество и степен на рисковете, произтичащи от договори в обхвата на МСФО 17

121. Предприятието оповестява информация, която дава възможност на ползвателите на неговите финансови отчети да оценят естеството, размера, времевите параметри и несигурността на бъдещите парични потоци, които произтичат от договори в обхвата на МСФО 17. В параграфи 122—132 се съдържат изискванията за оповестявания, които обикновено са нужни, за да бъде изпълнено това изискване.

122. Тези оповестявания са съсредоточени върху застрахователните и финансовите рискове, които произтичат от застрахователните договори, и начина, по който се управляват тези рискове. Финансовите рискове обикновено включват кредитен риск, ликвиден риск и пазарен риск и т.н.

123. Ако информацията, която е оповестена по отношение на експозицията на риск на предприятието в края на отчетния период, не е представителна за неговата експозиция на риск през периода, предприятието оповестява този факт, причината, поради която експозицията в края на периода не е представителна, както и допълнителна информация, която е представителна за неговата експозиция на риск през периода.

124. Предприятието оповестява за всеки вид риск, възникващ от договори в обхвата на МСФО 17:

а) експозициите на рискове и как възникват те;

б) целите, политиките и процедурите на предприятието за управление на рисковете и методите, използвани за оценяване на рисковете; както и

в) всички промени в оповестяванията по буква а) или б) от предходния период.

125. Предприятието оповестява за всеки вид риск, възникващ от договори в обхвата на МСФО 17:

а) обобщена количествена информация относно своята експозиция на този риск към края на отчетния период. Това оповестяване се базира на информацията, предоставяна вътрешно на ключовия управленски персонал на предприятието;

б) оповестяванията, които се изискват по параграфи 127—132, доколкото те не са предоставени при прилагането на буква а) от настоящия параграф.

126. Предприятието оповестява информация относно ефекта на регулаторните рамки, в които то осъществява своята дейност; например минимални капиталови изисквания или изисквани гаранции за лихвения процент. Ако предприятието прилага параграф 20 при определяне на групите от застрахователни договори, към които прилага изискванията за признаване и оценяване според МСФО 17, то оповестява този факт.

Всички видове риск — концентрации на риск

127. Предприятието оповестява информация относно концентрациите на риск, произтичащи от договори в обхвата на МСФО 17, в това число описание на начина, по който предприятието определя концентрациите, както и описание на общите характеристики, определящи всяка концентрация (например вида на застрахователното събитие, отрасъла, географския район или валутата). Концентрации на финансов риск могат да възникнат например от гаранции за лихвения процент, които влизат в сила на едно и също равнище за голям брой договори. Концентрации на финансов риск може да произтичат също така от концентрации на нефинансов риск; например, ако предприятието предоставя защита на фармацевтични дружества във връзка с тяхната отговорност за продукта, като също така притежава инвестиции в тези дружества.

Застрахователни и пазарни рискове — анализ на чувствителността

128. Предприятието оповестява информация относно чувствителността към изменения в променливите на риска, възникващи от договори в обхвата на МСФО 17. За да изпълни това изискване, предприятието оповестява:

а) анализ на чувствителността, показващ как биха били засегнати печалбата или загубата и собственият капитал от изменения в променливите на риска, които са били допустими в края на отчетния период:

i) за застрахователен риск — показващ ефекта за издадените застрахователни договори както преди, така и след смекчаването на риска чрез държаните презастрахователни договори; както и

ii) за всеки вид пазарен риск — по начин, обясняващ отношението между чувствителността към изменения в променливите на риска, възникващи от застрахователни договори, и тези, които възникват от държаните от предприятието финансови активи;

б) методите и допусканията, използвани при изготвянето на анализа на чувствителността; както и

в) измененията от предишния период в методите и допусканията, използвани за подготвяне на анализа на чувствителността, както и причините за тези изменения.

129. Ако предприятието изготви анализ на чувствителността, показващ по какъв начин суми, различни от посочените в параграф 128, буква а), са засегнати от изменения в променливите на риска, и използва този анализ на чувствителността за целите на управлението на рисковете, възникващи от договори в обхвата на МСФО 17, то може да използва този анализ на чувствителността вместо анализа, посочен в параграф 128, буква а). Предприятието оповестява също:

а) обяснение на метода, използван при изготвянето на такъв анализ на чувствителността, и на основните параметри и допускания, залегнали в основата на предоставяната информация; както и

б) обяснение на целта на използвания метод и на всички ограничения, които може да доведат до предоставената информация.

Застрахователен риск — развитие на претенциите

130. Предприятието оповестява действителните претенции спрямо предишните приблизителни оценки на недисконтираната сума на претенциите (т.е. развитието на претенциите). Оповестяването на развитието на претенциите започва от периода, през който са възникнали най-ранните претенции и за който все още има сигурност по отношение на размера и разпределението във времето на плащанията по претенциите към края на отчетния период; не се изисква обаче оповестяването да започне повече от 10 години преди края на отчетния период. Предприятието не е задължено да оповестява информация относно развитието на претенциите, за които несигурността относно размера и времето на настъпване на плащанията по претенциите обикновено се решава в рамките на една година. При оповестяването предприятието равнява развитието на претенциите със съвкупната балансова стойност на групите от застрахователни договори, които предприятието оповестява при прилагането на параграф 100, буква в).

Кредитен риск — друга информация

131. За кредитния риск, възникващ от договори в обхвата на МСФО 17, предприятието оповестява:

а) стойността, която най-добре представя неговата максимална експозиция на кредитен риск в края на отчетния период, поотделно за издадените застрахователни договори и за държаните презастрахователни договори; както и

б) информация относно кредитното качество на държаните презастрахователни договори, които представляват активи.

Ликвиден риск — друга информация

132. За ликвидния риск, възникващ от договори в обхвата на МСФО 17, предприятието оповестява:

а) описание на начина, по който управлява ликвидния риск;

б) отделни анализи на падежите за портфейлите от издадени застрахователни договори, които представляват пасиви, и портфейлите от държани презастрахователни договори, които представляват пасиви, най-малко показващи нетните парични потоци на портфейлите за всяка от първите пет години след отчетната дата и съвкупно след първите пет години. Предприятието не е задължено да включва в тези анализи пасивите за остатъчно покритие, оценени при прилагането на параграфи 55–59 и параграфи 69–70A. Анализите могат да бъдат изготвени под формата на:

i) анализ на остатъчните договорни недисконтирани нетни парични потоци по очаквания график; или

ii) анализ на приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци по очаквания график;

в) сумите, които са платими при поискване, като се обясни отношението между тези суми и балансовата стойност на свързаните групи от договори, ако не са оповестени при прилагането на буква б) от настоящия параграф.

Допълнение А

Определения на термините

Настоящото допълнение е неразделна част от МСФО 17 Застрахователни договори.

марж на договорената услуга — Компонент на балансовата стойност на актива или пасива за **група от застрахователни договори**, представляващ незаработената печалба, която предприятието ще признава, когато предоставя **услуги по застрахователен договор** по включените в групата застрахователни договори.

период на покритие — Периодът, през който предприятието предоставя **услуги по застрахователен договор**. Този период включва **услугите по застрахователен договор**, които са свързани с всички премии, попадащи в рамките на **застрахователния договор**.

корекция въз основа на опита — Разликата между:
а) за постъпления от премии (и всички свързани парични потоци като **парични потоци за придобиване на застраховане** и данъци върху застрахователни премии) — приблизителната оценка в началото на периода на сумите, които се очакват през периода, и реалните парични потоци през периода; или
б) за разходи за застрахователни услуги (с изключение на разходи за придобиване на застраховки) — приблизителната оценка в началото на периода на сумите, които се очаква да бъдат направени като разход през периода, и сумите на реално направените разходи през периода.

финансов риск — Рискът от възможна бъдеща промяна по един или повече определени показатели – лихвен процент, цена на финансов инструмент, цена на стока, обменен курс, индекс на цени или курсове/проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс или друга променлива, при условие че — при нефинансова променлива — променливата не се отнася конкретно за страна по договора.

парични потоци за изпълнение — Изрична, безпристрастна и претеглена спрямо вероятността приблизителна оценка (т.е. очаквана стойност) на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци минус настоящата стойност на бъдещите входящи парични потоци, които ще възникнат в хода на изпълнението от страна на предприятието на **застрахователни договори**, включително **корекция за риск по отношение на нефинансов риск**.

група от застрахователни договори — Набор от **застрахователни договори**, произтичащ от разделянето на **портфейл от застрахователни договори** най-малко на договори, издадени в рамките на период от най-много една година, които при първоначалното признаване:
а) са обременяващи, ако има такива;
б) е малко вероятно да станат впоследствие обременяващи, ако има такива; или
в) не спадат към посочените в буква а) или буква б), ако има такива.

парични потоци за придобиване на застраховане — Парични потоци, възникващи от разходите за продажба, сключване (подписване) и започване на **група застрахователни договори** (издадени или които се очаква да бъдат издадени), които са пряко относими към **портфейла от застрахователни договори**, към който принадлежи групата. Тези парични потоци включват парични потоци, които не са пряко относими към отделни договори или **групи застрахователни договори** в рамките на портфейла.

застрахователен договор	Договор, по силата на който една страна (издателя) поема значителен **застрахователен риск** от друга страна (**притежателя на полицата**), като се съгласява да обезщети **притежателя на полицата**, ако определено несигурно бъдещо събитие (**застрахователното събитие**) окаже неблагоприятно въздействие върху **притежателя на полицата**.
услуги по застрахователен договор	Следните услуги, които предприятието предоставя на **притежателя на полицата** по **застрахователен договор**: а) покритие за **застрахователно събитие** (застрахователно покритие); б) за **застрахователните договори без характеристики на пряко участие**, генерирането на възвръщаемост на инвестицията за притежателя на полицата, ако е приложимо (услуги, свързани с възвръщаемост по инвестицията); както и в) за **застрахователните договори с характеристики на пряко участие**, управлението на базовите позиции от името на **притежателя на полицата** (услуги, свързани с инвестицията).
застрахователен договор с характеристики на пряко участие	**Застрахователен договор**, за който от началото: а) в условията на договора се посочва, че **притежателят на полицата** участва с дял в ясно установен пул (група) от **базови позиции**; б) предприятието очаква да плати на **притежателя на полицата** сума, равна на значителен дял от справедливата стойност на постъпленията по **базовите позиции**; както и в) предприятието очаква, че съществен дял от всяка промяна в сумите, които трябва да бъдат платени на **притежателя на полицата**, ще се изменя в зависимост от промяната в справедливата стойност на **базовите позиции**.
застрахователен договор без характеристики на пряко участие	**Застрахователен договор**, който не е **застрахователен договор с характеристики на пряко участие**.
застрахователен риск	Риск, който е различен от **финансов риск** и който се прехвърля от притежателя на договора (полицата) към издателя.
застрахователно събитие	Несигурно бъдещо събитие, което е покрито от **застрахователен договор** и създава **застрахователен риск**.
инвестиционен компонент	Сумите, които според **застрахователния договор** предприятието е задължено да изплати обратно на **притежателя на полицата**, при всички обстоятелства, независимо дали настъпва **застрахователно събитие**.
инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход	Финансов инструмент, с който на определен инвеститор се дава правото като добавка към сума, която не зависи от усмотрението на издателя, да получава допълнителни суми: а) за които се очаква да бъдат съществена част от общия размер на доходите по договора; б) чиито разпределение във времето или размер според договора се определят по усмотрение на издателя; както и в) които договорно се определят на базата на: i) възвръщаемостта от определена група договори или определен вид договори; ii) реализираната и/или нереализираната възвръщаемост от инвестициите в определена група активи, държани от издателя; или iii) печалбата или загубата на предприятието или фонда, което(който) издава договора.
пасив за предявени претенции	Задължение на предприятието: а) да разглежда и да изплаща обезщетения по валидните претенции по **застрахователни събития**, които вече са настъпили, в това число събития, които са настъпили, но по които не са обявени претенции, и други направени разходи по застраховки; както и б) да изплаща суми, които не са включени в буква а) и са свързани със: i) **услуги по застрахователен договор**, които вече са били предоставени; или ii) **инвестиционни компоненти** или други суми, които не са свързани с предоставянето на **услуги по застрахователен договор** и които не попадат в **пасивите за остатъчно покритие**.

пасив за остатъчно покритие

Задължение на предприятието:

а) да разглежда и изплаща обезщетения по валидните претенции по действащи **застрахователни договори** за **застрахователни събития**, които все още не са настъпили (т.е. задължението, свързано с частта от застрахователното покритие, чийто срок все още не е изтекъл); както и

б) да изплаща суми по действащи **застрахователни договори**, които не са включени в буква а) и са свързани със:

i) **услуги по застрахователен договор**, които все още не са предоставени (т.е. задължения, свързани с бъдещо предоставяне на **услуги по застрахователни договори**); или

ii) **инвестиционни компоненти** или други суми, които не са свързани с предоставянето на **услуги по застрахователен договор** и които не са били прехвърлени към **пасива за предявени претенции**.

притежател на полица

Страна, която има право на обезщетение по **застрахователен договор**, ако **застрахователното събитие** настъпи.

портфейл от застрахователни договори

Застрахователни договори, които са обект на сходни рискове и се управляват заедно.

презастрахователен договор

Застрахователен договор, издаден от едно предприятие (презастраховател), за да се обезщети друго предприятие в случай на претенции, възникнали по един или повече **застрахователни договори**, издадени от въпросното друго предприятие (базови договори).

корекция за риск по отношение на нефинансов риск

Изискваната от предприятието компенсация за това, че понася несигурността по отношение на сумата и времевите параметри на паричните потоци, която възниква от нефинансов риск в хода на изпълнение от страна на предприятието на **застрахователни договори**.

базови позиции

Позиции, които определят някои от сумите, платими на **притежател на полица**. **Базовите позиции** могат да включват всякакви позиции; например референтен портфейл от активи, нетните активи на предприятието или определен поднабор от нетните активи на предприятието.

Допълнение Б

Насоки за прилагане

Настоящото допълнение е неразделна част от МСФО 17 Застрахователни договори.

Б1 Настоящото допълнение предоставя насоки за следното:

а) определение за застрахователен договор (вж. параграфи Б2—Б30);

б) отделяне на компоненти от застрахователен договор (вж. параграфи Б31—Б35);

ба) актив за парични потоци за придобиване на застраховане (ж. параграфи Б35А—Б35Г);

в) оценяване (вж. параграфи Б36—Б119Е);

г) застрахователни приходи (вж. параграфи Б120—Б127);

д) финансови приходи или разходи по застраховане (вж. параграфи Б128—Б136); както и

е) междинни финансови отчети (вж. параграф Б137).

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР (ДОПЪЛНЕНИЕ А)

Б2 В настоящия раздел се дават насоки относно посоченото в допълнение А определение за застрахователен договор, обхващащи следното:

а) несигурно бъдещо събитие (вж. параграфи Б3—Б5);

б) плащания в натура (вж. параграф Б6);

в) разграничение между застрахователен риск и други рискове (вж. параграфи Б7—Б16);

г) значителен застрахователен риск (вж. параграфи Б17—Б23);

д) промени в степента на застрахователния риск (вж. параграфи Б24—Б25); както и

е) примери на застрахователни договори (вж. параграфи Б26—Б30).

Несигурно бъдещо събитие

Б3 Несигурността (или рискът) представлява същността на застрахователния договор. Съответно в началото на застрахователния договор съществува несигурност по отношение на поне един от следните аспекти:

а) вероятността от настъпване на застрахователното събитие;

б) кога ще настъпи застрахователното събитие; или

в) колко ще трябва да плати предприятието, ако застрахователното събитие настъпи.

Б4 В някои застрахователни договори застрахователното събитие представлява откриването на загуба по време на срока на договора дори ако загубата възниква от събитие, което е настъпило преди началото на договора. В други застрахователни договори застрахователното събитие е събитие, което настъпва по време на срока на договора, дори ако произтичащата от това загуба е открита след края на срока на договора.

Б5 Някои застрахователни договори покриват събития, които вече са настъпили, но чийто финансов ефект все още е несигурен. Пример за това е застрахователен договор, който осигурява застрахователно покритие срещу неблагоприятното развитие на настъпило вече събитие. В тези договори застрахователното събитие представлява установяването на окончателната стойност на тези претенции.

Плащания в натура

Б6 Някои застрахователни договори изискват или позволяват плащанията да бъдат направени в натура. В такива случаи предприятието предоставя стоки или услуги на притежателя на полицата в изпълнение на задължението на предприятието да обезщети притежателя на полицата за настъпили застрахователни събития. Пример за това е случаят, в който предприятието заменя откраднатия предмет, вместо да възстанови на притежателя на полицата сумата на неговата загуба. Друг пример е случаят, когато предприятието използва свои собствени болници и медицински персонал за предоставяне на медицински услуги, покрити от застрахователния договор. Тези договори са застрахователни договори, въпреки че претенциите се уреждат в натура. Договорите за услуги с фиксирана такса, които отговарят на условията, посочени в параграф 8, също са застрахователни договори, но когато предприятието прилага параграф 8, то може да избере да ги отчита, като прилага или МСФО 17, или МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*.

Разграничение между застрахователен риск и други рискове

Б7 Според определението за застрахователен договор се изисква едната страна да поеме значителен застрахователен риск от другата страна. В МСФО 17 застрахователният риск е определен като „риск, различен от финансов риск, прехвърлен от притежателя на договора към издателя“. Договор, който излага издателя на финансов риск без значителен застрахователен риск, не е застрахователен договор.

Б8 Определението за финансов риск в Допълнение А се позовава на финансови и нефинансови променливи. Примерите за нефинансови променливи, които не са специфични за една от страните по договора, включват индекса на загубите вследствие на земетресение в даден регион или температурите в определен град. Финансовият риск изключва риска от нефинансови променливи, които са специфични за една от страните по договора, като настъпването или ненастъпването на пожар, който нанася щети или унищожава актив на тази страна. Нещо повече, рискът от промени в справедливата стойност на нефинансов актив не е финансов риск, ако справедливата стойност отразява промени в пазарните цени на тези активи (т.е. финансова променлива) и състоянието на специфичен нефинансов актив, държан от една от страните по договора (т.е. нефинансова променлива). Например, ако гаранция за остатъчната стойност на лек автомобил, в който притежателят на полицата има застрахователен интерес, излага гаранта на риска от промени във физическото състояние на автомобила, въпросният риск е застрахователен риск, а не финансов риск.

Б9 В допълнение към значителен застрахователен риск някои договори излагат издателя и на финансов риск. Например много договори за застраховка „Живот“ едновременно гарантират минимален процент възвръщаемост за притежателя на полицата, създавайки финансов риск, и обещават доходи в случай на смърт, които може съществено да превишават салдото по сметката на притежателя на полицата, създавайки застрахователен риск под формата на риск от смърт. Тези договори са застрахователни договори.

Б10 При някои договори застрахователното събитие е задействащо събитие за плащането на сума, свързана с ценови индекс. Тези договори са застрахователни договори, при условие че плащането, което зависи от застрахователното събитие, би могло да бъде съществено. Например пожизнен анюитет, свързан с индекса на разходите за живот, прехвърля застрахователен риск, тъй като плащането става дължимо вследствие на несигурно бъдещо събитие — преживяването на лицето, което получава анюитета. Връзката с ценовия индекс представлява дериватив, но тя прехвърля също така и застрахователен риск, тъй като броят на плащанията, към които е приложим индексът,

зависи от преживяването на анюитанта. Ако последвалото прехвърляне на застрахователен риск е съществено, деривативът отговаря на определението за застрахователен договор, като в такъв случай той не се отделя от основния договор (вж. параграф 11, буква а).

Б11 Застрахователният риск е рискът, който предприятието поема от притежателя на полицата. Това означава, че предприятието трябва да поеме от притежателя на полицата риск, на който притежателят на полицата вече е изложен. Всеки нов риск, възникнал за предприятието или за притежателя на полицата вследствие на договора, не е застрахователен риск.

Б12 Определението за застрахователен договор препраща към неблагоприятно въздействие върху притежателя на полицата. С това определение плащането от страна на предприятието не се ограничава до сума, равна на финансовия ефект на неблагоприятно събитие. Например определението включва застрахователно покритие „ново за старо“, въз основа на което на притежателя на полицата се плаща сума, която му позволява да замени използван и повреден актив с нов. По подобен начин, определението не ограничава плащането по договор за застраховка „Живот“ до финансовата загуба, претърпяна от правоимащите на починалото лице, нито изключва договори, предвиждащи плащането на предварително определени суми, които да изразят количествено загубата, причинена от смърт или злополука.

Б13 Някои договори изискват плащане, ако настъпи определено несигурно бъдещо събитие, но не изискват неблагоприятно въздействие върху притежателя на полицата като предпоставка за плащането. Такъв вид договор не е застрахователен договор, дори ако притежателят използва договора, за да намали базовата рискова експозиция. Например, ако притежателят използва дериватив, за да хеджира основна финансова или нефинансова променлива, която е взаимосвързана с паричните потоци от актив на предприятието, деривативът не е застрахователен договор, тъй като плащането не зависи от това дали намалението в паричните потоци от актива се е отразило неблагоприятно върху притежателя. Определението за застрахователен договор се отнася до несигурно бъдещо събитие, при което договорна предпоставка за плащане е неблагоприятно въздействие върху притежателя на полицата. Договорната предпоставка не изисква от предприятието да проучва дали събитието действително е причинило неблагоприятно въздействие, но позволява на предприятието да откаже плащането, ако то не е убедено, че събитието е причинило неблагоприятно въздействие.

Б14 Рискът от прекратяване или продължаване (рискът, че притежателят на полицата ще прекрати договора по-рано или по-късно от очакванията на издателя при определянето на цената на договора) не е застрахователен риск, тъй като произтичащата променливост на плащането към притежателя на полицата не зависи от несигурно бъдещо събитие, което оказва неблагоприятно въздействие върху притежателя на полицата. По подобен начин рискът, свързан с разходи (т.е. рискът от неочаквани увеличения в административните разходи, свързани с обслужването на договора, вместо на разходите, свързани със застрахователните събития), не е застрахователен риск, тъй като неочакваното увеличение в тези разходи не оказва неблагоприятно въздействие върху притежателя на полицата.

Б15 Следователно договор, който излага предприятието на риск от прекратяване, риск от продължаване или риск, свързан с разходи, не е застрахователен договор, освен ако той не излага предприятието и на значителен застрахователен риск. Ако предприятието обаче смекчи своя риск, като използва втори договор, за да прехвърли част от незастрахователния риск на друга страна, вторият договор излага другата страна на застрахователен риск.

Б16 Предприятието може да поеме значителен застрахователен риск от притежателя на полицата само ако предприятието е отделно от притежателя на полицата. Когато става въпрос за кооперативно предприятие, кооперативното предприятие поема риск от всеки притежател на полица и обединява този риск. Въпреки че притежателите на полици носят този обединен риск колективно, тъй като те държат остатъчния дял в предприятието, кооперативното предприятие е отделно предприятие, което е поело риска.

Значителен застрахователен риск

Б17 Договор е застрахователен договор само ако с него се прехвърля значителен застрахователен риск. В параграфи Б7—Б16 се разглежда застрахователният риск. В параграфи Б18—Б23 се разглежда оценката на значимостта на застрахователния риск.

Б18 Застрахователният риск е значителен единствено ако застрахователното събитие би могло да доведе до плащането от издателя на допълнителни суми, които са значителни, при всеки отделен сценарий, като се изключат сценариите, които нямат търговска същност (т.е. нямат видим ефект върху икономическото съдържание на сделката). Ако при всеки сценарий, който има търговска същност, застрахователното събитие означава, че биха били платими значителни допълнителни суми, условието в предходното изречение може да бъде изпълнено дори ако застрахователното събитие е изключително малко вероятно или дори ако очакваната (т.е. претеглена спрямо вероятността) настояща стойност на условните парични потоци е малка част от очакваната настояща стойност на останалите парични потоци от застрахователния договор.

Б19 Освен това договорът прехвърля значителен застрахователен риск само при сценарий, който има търговска същност и при който за издателя е възможно да реализира загуба на база настояща стойност. Въпреки това, дори ако презастрахователният договор не излага издателя на възможността за значителна загуба, този договор се счита, че прехвърля значителен застрахователен риск, ако прехвърля към презастрахователя по същество целия застрахователен риск, свързан с презастрахованите части от базовите застрахователни договори.

Б20 Описаните в параграф Б18 допълнителни суми се определят на база настояща стойност. Ако по застрахователен договор се изисква плащане при настъпване на събитие с несигурен момент на настъпването и ако плащането не е коригирано за отразяване на стойността на парите във времето, може да има сценарии, при които настоящата стойност на плащането се увеличава, дори ако номиналната му стойност е фиксирана. Пример за това е застраховка, която предоставя фиксирано плащане в случай на смърт на притежателя на полицата, без да има дата на изтичане на покритието (често наричана пожизнена застраховка „Живот“ с фиксирана премия). Сигурно е, че притежателят на застрахователната полица ще почине, но датата на смъртта е неясна. Плащания може да се направят, когато притежателят на полица почине по-рано от очакваното. Тъй като тези плащания не са коригирани за отразяване на стойността на парите във времето, може да съществува значителен застрахователен риск дори ако няма обща загуба в портфейла от договорите. Аналогично значителният застрахователен риск може да се елиминира чрез договорни условия, с които се отлага своевременното възстановяване на разходите на притежателя на полицата. Предприятието използва дисконтовите проценти, изисквани в параграф 36, за да определи настоящата стойност на допълнителните суми.

Б21 Допълнителните суми, описани в параграф Б18, се отнасят до настоящата стойност на сумите, които превишават тези, които биха били платими, ако не е настъпило застрахователно събитие (като се изключват сценариите без търговска същност). Тези допълнителни суми включват разходи за обработка и оценка на претенции (ликвидационни разноски), но изключват:

а) загубата на възможността притежателят на полицата да бъде задължаван за бъдеща услуга. Например смъртта на притежателя на полицата по договор за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд, означава, че предприятието повече не може да извършва услуги по управление на инвестицията и да събира такса за това. Тази икономическа загуба за предприятието обаче не произтича от застрахователен риск, точно както управителят на взаимен фонд не поема застрахователен риск във връзка с възможната смърт на клиент. Следователно потенциалната загуба на бъдещи плащания за управление на инвестицията няма отношение към оценяването на размера на застрахователния риск, който се прехвърля с договора;

б) отказ от плащания при смърт, които биха били изискани при анулиране или обратно изкупуване. Поради това, че тези плащания съществуват благодарение на договора, отказът от тях не компенсира притежателя на полица за съществувал преди това риск. Следователно те нямат отношение към оценяването на размера на застрахователния риск, който се прехвърля с договора;

в) плащане, зависещо от събитие, което не причинява значителна загуба на притежателя на договора. Като пример може да се разгледа договор, според който издателят трябва да плати 1 млн. ВЕ ([1]), ако даден актив претърпи физическа щета, причиняваща незначителна икономическа загуба в размер на 1 ВЕ на притежателя. С този договор притежателят прехвърля на издателя незначителния риск от загубата на 1 ВЕ. Същевременно договорът създава незастрахователен риск, че издателят ще трябва да плати 999 999 ВЕ, ако определеното събитие настъпи. Тъй като няма сценарий, при който застрахователното събитие да причинява значителна загуба за притежателя на договора, издателят не поема значителен застрахователен риск от притежателя и този договор не е застрахователен договор;

г) възможни презастрахователни обезщетения. Предприятието ги отчита отделно.

Б22 Предприятието оценява значимостта на застрахователния риск договор по договор. Следователно застрахователният риск може да бъде значителен дори ако има минимална вероятност за значителни загуби за даден портфейл или група от договори.

Б23 От параграфи Б18—Б22 следва, че ако по договора се изплаща сума при смърт, която превишава подлежащата на плащане сума при преживяване, договорът е застрахователен договор, освен ако допълнителната сума при смърт е незначителна (изхождайки от самия договор, а не от целия портфейл от договори). Както е отбелязано в параграф Б21, буква б), отказът при смърт от такси за анулиране или обратно изкупуване не се включва в тази оценка, ако този отказ не обезщетява притежателя на полицата за съществуващ преди това риск. Аналогично анюитетен договор, по който се изплащат регулярни суми за остатъка от живота на притежателя на полица, е застрахователен договор, освен ако съвкупните плащания, зависещи от продължителността на живота, са незначителни.

([1]) ВЕ означава валутна единица.

Промени в степента на застрахователния риск

Б24 При някои договори прехвърлянето на застрахователен риск към издателя настъпва след определен период от време. Такъв е например договорът, в който е предвидена определена възвръщаемост от инвестицията и е включена опция за притежателя на полицата да използва постъпленията от инвестицията на падежа, за да закупи пожизнен анюитет по същите цени, определяни от предприятието за другите нови анюитанти към момента на упражняване на опцията от притежателя на полицата. Застрахователният риск по такъв договор се прехвърля към издателя само след като опцията бъде упражнена, тъй като предприятието остава свободно да определи цена на анюитета на база, която отразява застрахователния риск, който се прехвърля към предприятието в този момент. Следователно паричните потоци, които биха възникнали при упражняването на опцията, не попадат в рамките на договора, а преди упражняването на опцията в рамките на договора няма застрахователни парични потоци. Ако в договора обаче са определени анюитетните ставки (или база, различна от пазарните цени за определяне на анюитетни ставки), договорът прехвърля застрахователен риск на издателя, тъй като издателят е изложен на риска, че анюитетните ставки ще бъдат неблагоприятни за издателя, когато притежателят на полицата упражни опцията. В такъв случай паричните потоци, които биха възникнали при упражняването на опцията, попадат в рамките на договора.

Б25 Договор, който отговаря на определението за застрахователен договор, остава застрахователен договор, докато всички права и задължения бъдат погасени (т.е. отпаднали, анулирани или с изтекъл срок), освен ако договорът е отписан при прилагането на параграфи 74—77 поради изменение на договора.

Примери за застрахователни договори

Б26 Следват примери за договори, които са застрахователни договори, ако се прехвърля значителен застрахователен риск:

а) застраховка срещу кражба или щета;

б) застраховка срещу отговорност за продукта, професионална отговорност, гражданска отговорност или правни разноски;

в) застраховка „Живот“ и предплатени погребални схеми (въпреки че смъртта е неизбежна, не е сигурно кога ще настъпи или, за някои видове застраховка „Живот“, дали смъртта ще настъпи в рамките на периода, покрит от застраховката);

г) пожизнени анюитети и пенсии, т.е. договори, които обезщетяват за несигурно бъдещо събитие — преживяването на анюитанта или пенсионера — с оглед на анюитанта или пенсионера да бъде осигурен определен доход, който в противен случай би бил повлиян неблагоприятно от неговото или нейното преживяване. (Пасивите на работодателите, които произтичат от планове за доходи и задължения за пенсионни доходи на наети лица, отчетени от пенсионни планове за дефинирани доходи, не попадат в обхвата на МСФ 17, като се прилага параграф 7, буква б);

д) застраховка срещу увреждане и медицински разноски;

е) гаранции за добро изпълнение, полици за лоялност, гаранции за изпълнение и тръжни гаранции, т.е. договори, които предоставят обезщетение на притежателя на полицата, ако другата страна не изпълни договорно задължение, например задължение за построяване на сграда;

ж) продуктови гаранции. Продуктовите гаранции, издадени от друга страна, за стоки, продадени от производител, дистрибутор или търговец на дребно, попадат в обхвата на МСФО 17. Съгласно параграф 7, буква а) обаче продуктовите гаранции, които са издадени направо от производител, дистрибутор или търговец на дребно, не попадат в обхвата на МСФО 17, а в обхвата на МСФО 15 или МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи*;

з) застраховка на правото на собственост (застраховка срещу откриването на дефекти в правото на собственост върху земята или сградите, които не са били очевидни при съставянето на застрахователния договор). В този случай застрахователното събитие е откриването на неизправност в правото на собственост, а не самата неизправност;

и) застраховка за помощ при пътуване (парична компенсация или компенсация в натура за притежатели на застрахователна полица за загуби, които са претърпели преди или по време на пътуване);

й) облигации срещу риск от природно бедствие, които предвиждат намалени плащания по главницата, лихвите или и двете, ако определено събитие окаже неблагоприятно въздействие върху издателя на полицата (освен ако определеното събитие не създава значителен застрахователен риск; например, ако събитието е промяна в лихвен процент или валутен курс);

к) застрахователен суап и други договори, които изискват плащане на базата на промени в климатични, геоложки или други физически променливи, които са специфични за страна по договора.

Б27 Следват примери на елементи, които не са застрахователни договори:

а) инвестиционни договори, които имат правната форма на застрахователен договор, но не прехвърлят значителен застрахователен риск към издателя. Например договори за застраховка „Живот“, по които предприятието не носи значителен риск от смърт или заболеваемост, не са застрахователни договори; такива договори са финансови инструменти или договори за обслужване — вж. параграф Б28. Инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход не отговарят на определението за застрахователен договор; те все пак попадат в обхвата на МСФО 17, ако са издадени от предприятие, което издава също така застрахователни договори, съгласно параграф 3, буква в);

б) договори, които имат правната форма на застраховка, но прехвърлят целия значителен застрахователен риск обратно на притежателя на полицата посредством неотменими и упражними механизми, които коригират бъдещите плащания от притежателя на полицата към издателя като пряк резултат от застрахователни загуби. Например някои финансови презастрахователни договори или някои групови договори прехвърлят целия значителен риск обратно на притежателите на полици; такива договори обикновено са финансови инструменти или договори за обслужване (вж. параграф Б28);

в) самозастраховане (т.е. задържане на риска, който би могъл да бъде покрит от застраховка). В такива ситуации няма застрахователен договор, тъй като липсва споразумение с друга страна. Следователно, ако предприятието издава застрахователен договор на своето дружество майка, дъщерно дружество или дъщерно дружество в рамките на същата група, в консолидираните финансови отчети няма застрахователен договор, тъй като липсва договор с друга страна. Застрахователен договор има обаче в индивидуалните или отделните финансови отчети на издателя или на притежателя;

г) договори (например хазартни договори), които изискват плащане, ако настъпи определено несигурно бъдещо събитие, но не изискват като договорна предпоставка за плащане това събитие да се отрази неблагоприятно върху притежателя на застрахователната полица. Това обаче не изключва от определението за застрахователен договор договори, които предвиждат предварително определено плащане, за да се изрази количествено загубата, причинена от определено събитие, например смърт или злополука (вж. параграф Б12);

д) деривативи, които излагат едната страна на финансов риск, но не и на застрахователен риск, тъй като деривативите изискват от тази страна да извърши (или да им даде право да получат) плащане въз основа единствено на промените в един или повече определени показатели — лихвен процент, цена на финансов инструмент, стокова цена, обменен курс, ценови или процентен индекс, кредитен рейтинг или кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случая с нефинансова променлива, тя не е специфична за една от страните по договора;

е) свързани с кредит гаранции, които изискват плащания, дори ако притежателят не е реализирал загуба поради пропуска на длъжника да извърши плащането, когато е било дължимо; такива договори се отчитат, като се прилага МСФО 9 *Финансови инструменти* (вж. параграф Б29);

ж) договори, които изискват плащане, зависещо от климатични, геоложки или други физически променливи, които не са специфични за една от страните по договора (общо описвани като деривативи, свързани с климата);

з) договори, които предвиждат намалени плащания по главница, лихва или и двете, зависещи от климатични, геоложки или други физически променливи, ефектът от които не е специфичен за една от страните по договора (общо описвани като облигации срещу риск от природно бедствие).

Б28 Към договорите, описани в параграф Б27, предприятието прилага други приложими стандарти, като МСФО 9 и МСФО 15.

Б29 Свързаните с кредит гаранции и договорите за кредитна застраховка, разгледани в параграф Б27, буква е), могат да приемат различни правни форми, като например гаранция, някои видове акредитиви, договор за неизпълнение на условия по кредитен договор или застрахователен договор. Тези договори са застрахователни договори, ако изискват от издателя да извърши определени плащания, за да обезщети притежателя за загуба, която притежателят е претърпял, тъй като определен длъжник не е извършил плащането, когато е било дължимо към притежателя на полицата, като се прилагат първоначалните или изменените условия на дългов инструмент. Тези застрахователни договори обаче са изключени от обхвата на МСФО 17, освен ако издателят преди това изрично е обявил, че счита договорите за застрахователни договори, и е използвал отчитане, приложимо към застрахователни договори (вж. параграф 7, буква д).

Б30 Свързаните с кредит гаранции и договорите за кредитна застраховка, които изискват плащане, дори ако притежателят на полицата не е претърпял загуба поради неизвършени плащания от длъжника, когато са били дължими, са извън обхвата на МСФО 17, тъй като не прехвърлят значителен застрахователен риск. Тези договори включват такива, които изискват плащане:

а) независимо от това дали контрагентът държи базовия дългов инструмент; или

б) при промяна в кредитния рейтинг или кредитния индекс, а не при неплащане от страна на определен длъжник, когато плащането е било дължимо.

ОТДЕЛЯНЕ НА КОМПОНЕНТИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР (ПАРАГРАФИ 10—13)

Инвестиционни компоненти (параграф 11, буква б)

Б31 Според параграф 11, буква б) от предприятието се изисква да отделя обособен инвестиционен компонент от основния застрахователен договор. Инвестиционният компонент е обособен единствено ако са изпълнени и двете долупосочени условия:

а) инвестиционният компонент и застрахователният компонент не са взаимосвързани силно;

б) договор с еквивалентни условия е продаден или би могло да бъде продаден отделно на същия пазар или в същата юрисдикция, било то от предприятия, които издават застрахователни договори, или от други страни. Предприятието взема предвид цялата разумно достъпна информация, когато прави това определяне. Предприятието не е задължено да предприема изчерпателно проучване, за да установи дали даден инвестиционен компонент се продава отделно.

Б32 Инвестиционният компонент и застрахователният компонент са силно взаимосвързани единствено ако:

а) предприятието не е в състояние да оцени единия компонент, без да вземе предвид другия. Следователно, ако стойността на единия компонент варира спрямо стойността на другия, предприятието прилага МСФО 17, за да отчете комбинирания инвестиционен и застрахователен компонент; или

б) притежателят на полицата не е в състояние да се възползва от единия компонент, ако другият не е наличен. Следователно, ако погасяването или падежът на единия компонент в договор предизвиква погасяването или падежа на другия, предприятието прилага МСФО 17, за да отчете комбинирания инвестиционен компонент и застрахователен компонент.

Обещания за прехвърляне на отделни стоки или услуги, които не са услуги по застрахователен договор (параграф 12)

Б33 Според параграф 12 се изисква предприятието да отделя от застрахователния договор обещанието за прехвърляне на отделни стоки или услуги, които не са услуги по застрахователен договор, към притежател на полица. За целите на отделянето предприятието не взема предвид дейностите, които едно предприятие трябва да предприема по изпълнението на договора, освен когато предприятието прехвърля стока или услуги, които не са услуги по застрахователен договор, към притежателя на полицата при настъпването на тези дейности. Например може да се наложи предприятието да извърши различни административни задачи, за да сключи договор. Изпълнението на тези задачи не представлява прехвърляне на услуга към притежателя на полицата при изпълнението на задачите.

Б34 Стока или услуга, която не е услуга по застрахователен договор, обещана на притежател на полица, се счита за отделна, ако притежателят на полицата може да се възползва от стоката или услугата или самостоятелно, или заедно с други ресурси, които са на разположение на притежателя на полицата. Ресурсите на разположение са стоки или услуги, които се продават отделно (от предприятието или от друго предприятие), или ресурси, които притежателят на полицата вече е получил (от предприятието или от други сделки или събития).

Б35 Стока или услуга, която не е услуга по застрахователен договор, обещана на притежател на полица, не се счита за отделна, ако:

а) паричните потоци и рисковете, свързани със стоката или услугата, са силно взаимосвързани с паричните потоци и рисковете, които се асоциират със застрахователните компоненти в договора; както и

б) предприятието предоставя значителна услуга, като интегрира стоката или услуга в застрахователните компоненти.

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАНЕ (ПАРАГРАФИ 28А–28Е)

Б35А За прилагането на параграф 28А предприятието използва систематичен и рационален метод за разпределяне на:

а) паричните потоци за придобиване на застраховане, които са пряко относими към група от застрахователни договори:

i) към тази група; както и

ii) групи, които ще включват застрахователни договори, които се очаква да възникнат от подновяването на застрахователните договори в тази група.

б) паричните потоци за придобиване на застраховане, които са пряко относими към портфейл от застрахователни договори, различни от посочените в буква а), към групи от договори в портфейла.

Б35Б В края на всеки отчетен период предприятието преразглежда разпределените съгласно посоченото в параграф Б35А суми, за да отрази всякакви промени в допусканията, които определят входящите данни за използвания метод на разпределение. Предприятието не променя сумите, разпределени за група от застрахователни договори, след като всички договори са били добавени към групата (вж. параграф Б35В).

Б35В Предприятието може да добавя застрахователни договори към група от застрахователни договори извън границите на един отчетен период (вж. параграф 28). При тези обстоятелства предприятието отписва частта от даден актив за парични потоци за придобиване на застраховане, която се отнася до застрахователни договори, добавени в групата през този период, и продължава да признава актив за парични потоци за придобиване на застраховане, доколкото този актив се отнася до застрахователни договори, които се очаква да бъдат добавени към групата в бъдещ отчетен период.

Б35Г За прилагането на параграф 28Д:

а) предприятието признава загуба от обезценка в печалбата или загубата и намалява балансовата стойност на актива за парични потоци за придобиване на застраховане, така че балансовата стойност на актива да не надвишава очаквания нетен паричен поток за съответната група от застрахователни договори, определен съгласно параграф 32, буква а).

б) когато предприятието разпределя паричните потоци за придобиване на застраховане към групи от застрахователни договори, като прилага параграф Б35А, буква а), подточка ii), предприятието признава загуба от обезценка в печалбата или загубата и намалява балансовата стойност на свързаните активи за парични потоци за придобиване на застраховане, доколкото:

i) предприятието очаква тези парични потоци за придобиване на застраховане да надвишават нетния паричен поток за очакваните подновявания, определен съгласно параграф 32, буква а); както и

ii) определеният при прилагане на буква б), подточка i) излишък не е бил вече признат като загуба от обезценка при прилагането на буква а).

ОЦЕНЯВАНЕ (ПАРАГРАФИ 29—71)

Приблизителни оценки на бъдещите парични потоци (параграфи 33—35)

Б36 Настоящият раздел се отнася до:

а) безпристрастно използване на цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия (вж. параграфи Б37—Б41);

б) пазарни променливи и непазарни променливи (вж. параграфи 42—Б53);

в) използване на текущи приблизителни оценки (вж. параграфи Б54—Б60); както и

г) парични потоци в рамките на договора (вж. параграфи Б61—Б71).

Безпристрастно използване на цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без извършването на излишни разходи или усилия (параграф 33, буква а)

Б37 Целта на оценяването на бъдещите парични потоци е да се определи очакваната стойност или претеглената спрямо вероятността средна стойност на пълния диапазон от възможни резултати, като се вземе предвид цялата разумна и аргументирана информация, достъпна на отчетната дата без излишни разходи или усилия. Разумната и аргументирана информация, достъпна на отчетната дата без излишни разходи или усилия, включва информация относно минали събития и текущи условия, както и прогнози за бъдещи условия (вж. параграф Б41). Наличната информация от собствените информационни системи на предприятието се счита за достъпна без излишни разходи или усилия.

Б38 Отправната точка за приблизителната оценка на паричните потоци е набор от сценарии, отразяващи пълния диапазон от възможни резултати. Всеки сценарий определя размера и времевите параметри на паричните потоци за конкретен резултат, както и приблизително оценената вероятност за този резултат. Паричните потоци от всеки сценарий се дисконтират и претеглят спрямо приблизително оценената вероятност за този резултат, за да се получи очакваната настояща стойност. Следователно целта не е да се достигне до най-вероятния резултат или до резултата, който е по-скоро вероятен, за бъдещите парични потоци.

Б39 При разглеждане на пълния диапазон от възможни резултати целта е по-скоро да се включи цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия, по безпристрастен начин, а не да се установи всеки възможен сценарий. На практика разработването на изрични сценарии не е необходимо, ако получената приблизителна оценка отговаря на целта на оценяването да се вземе предвид цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия, когато се определя средната стойност. Например ако предприятието прецени, че вероятностното разпределение на резултатите в общи линии отговаря на вероятностно разпределение, което може да бъде описано изчерпателно с малко на брой параметри, ще бъде достатъчно да се направи оценка на по-малкия брой параметри. Аналогично, в някои случаи, с относително просто моделиране може да се даде отговор с приемлив диапазон на точност, без да са нужни множество подробни симулации. В някои случаи обаче паричните потоци може да се влияят от комплексни базови фактори и да не реагират на линеен принцип на промени в икономическите условия. Това може да се случи, ако например паричните потоци отразяват поредица от взаимосвързани варианти, които са косвено или изрично определени. В такива случаи по всяка вероятност е необходимо по-сложно стохастично моделиране, за да бъде постигната целта на оценяването.

Б40 Разработените сценарии включват безпристрастни приблизителни оценки на вероятността от катастрофални загуби по съществуващи договори. Тези сценарии изключват възможните претенции по възможни бъдещи договори.

Б41 Предприятието прави приблизителна оценка на вероятностите и сумите на бъдещите плащания по съществуващи договори въз основа на получената информация, в това число:

а) информация относно претенциите, които вече са отправени от притежателите на полици;

б) друга информация относно известните или приблизително оценените характеристики на застрахователните договори;

в) данни от минали периоди относно собствения опит на предприятието, допълнени при нужда с данни от минали периоди, получени от други източници. Данните от минали периоди се коригират, за да отразяват текущите условия, ако например:

i) характеристиките на застрахованата съвкупност се различават (или ще се различават например поради негативен подбор) от характеристиките на съвкупността, която е била използвана като база за данните от минали периоди;

ii) има индикации, че тенденциите от миналите периоди няма да продължат, че се появяват нови тенденции или че икономически, демографски или други промени може да засегнат паричните потоци, произтичащи от съществуващи застрахователни договори; или

iii) направени са били промени в елементи като процедурите за придобиване на застраховане и процедурите за управление на претенции, които може да засегнат относимостта на данните от минали периоди към застрахователните договори;

г) информация за текущите цени, ако е достъпна, за презастрахователните договори и други финансови инструменти (ако има такива), покриващи сходни рискове, като облигации срещу риск от природно бедствие и деривативи, свързани с климата, както и скорошни пазарни цени за прехвърляния на застрахователни договори. Тази информация се коригира, за да се отразят разликите между паричните потоци, които произтичат от въпросните презастрахователни договори или други финансови инструменти, и паричните потоци, които биха възникнали в хода на изпълнение от страна на предприятието на базовите договори с притежателя на полицата.

Пазарни променливи и непазарни променливи

Б42 В МСФО 17 се разграничават два вида променливи:

а) пазарни променливи — променливи, които може да се наблюдават на пазари или да бъдат получени направо от пазари (например цени на публично търгувани ценни книжа и лихвени проценти); както и

б) непазарни променливи — всички други променливи (например честота и последиците от застрахователните претенции и смъртност).

Б43 Пазарните променливи обикновено пораждат финансов риск (например наблюдаеми лихвени проценти), а непазарните променливи обикновено пораждат нефинансов риск (например коефициенти на смъртност). Това обаче не важи за всички случаи. Например може да има допускания, свързани с финансови рискове, за които не могат да бъдат наблюдавани променливи на пазари или да бъдат получени променливи направо от пазари (например лихвени проценти, които не могат да бъдат наблюдавани на пазари или получени направо от пазари).

Пазарни променливи (параграф 33, буква б)

Б44 Приблизителните оценки на пазарните променливи трябва да съответстват на наблюдаемите пазарни цени на датата на измерването. Предприятието използва във възможно най-голяма степен наблюдаемата входяща информация и не заменя своите собствени приблизителни оценки за наблюдаеми пазарни данни, освен съгласно описаното в параграф 79 от МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*. В съответствие с МСФО 13, ако променливите трябва да бъдат получени (например тъй като не съществуват наблюдаеми пазарни променливи), те трябва да съответстват във възможно най-голяма степен на наблюдаемите пазарни променливи.

Б45 В пазарните цени се съчетават разнообразни гледни точки за възможните бъдещи резултати и се отразяват също така предпочитанията на пазарните участници по отношение на риска. Следователно те не представляват прогноза по единствен параметър за бъдещия резултат. Ако реалният резултат се различава от предходната пазарна цена, това не означава, че пазарната цена е била „грешна“.

Б46 Едно от важните приложения на пазарните променливи е понятието за съответстващ актив или съответстващ портфейл от активи. Съответстващият актив е актив, при който паричните потоци отговарят *точно* във всички сценарии на договорните парични потоци на група от застрахователни договори, що се отнася до сума, времеви параметри и несигурност. В някои случаи може да съществува съответстващ актив за някои от паричните потоци, произтичащи от дадена група от застрахователни договори. Справедливата стойност на този актив отразява както очакваната настояща стойност на паричните потоци от актива, така и риска, който се свързва с тези парични потоци. Ако съществува съответстващ портфейл от активи за някои от паричните потоци, произтичащи от група застрахователни договори, предприятието може да използва справедливата стойност на тези активи, за да оцени съответните парични потоци за изпълнение, вместо изрично да оценява паричните потоци и дисконтовия процент.

Б47 МСФО 17 не изисква предприятието да използва техника на съответстващия портфейл. Ако обаче съществува съответстващ актив или портфейл за някои от паричните потоци, произтичащи от застрахователни договори, и предприятието избере да използва различна техника, предприятието следва да се увери, че би било малко вероятно техниката на съответстващия портфейл да доведе до съществено различна оценка на тези парични потоци.

Б48 Техники, различни от техниката на съответстващия портфейл, като например техники на стохастично моделиране, може да са по-тежки или по-лесни за прилагане, ако са налице значителни взаимозависимости между паричните потоци, които варират в зависимост от възвръщаемостта на активите и другите парични потоци. Изисква се да се направи преценка, за да се определи техниката, която в най-голяма степен отговаря на целта за съответствие с наблюдаемите пазарни променливи в конкретни обстоятелства. По-специално използваната техника трябва да позволява оценяването на всички опции и гаранции, включени в застрахователните договори, и да е съгласувана с наблюдаемите пазарни цени (ако има такива) на такива опции и гаранции.

Непазарни променливи

Б49 При приблизителните оценки на непазарните променливи се взимат предвид всички външни и вътрешни разумни и аргументирани данни, достъпни без излишни разходи или усилия.

Б50 Непазарните външни данни (например национална статистика за смъртността) може в зависимост от обстоятелствата да бъдат повече или по-малко важни от вътрешните данни (например вътрешно изготвена статистика за смъртността). Например предприятие, което издава животозастрахователни договори, не разчита единствено на националната статистика за смъртността, а взема предвид всички други разумни и аргументирани вътрешни и външни източници на информация, достъпни без излишни разходи или усилия, когато прави безпристрастни приблизителни оценки на вероятностите по сценариите за смъртността за целите на своите застрахователни договори. При разработването на тези вероятности предприятието придава по-голямо значение на по-достоверната информация. Например:

а) вътрешните статистически данни за смъртността може да са по-достоверни, отколкото националните данни за смъртността, ако националните данни са получени от голяма съвкупност, която не е представителна за застрахованата съвкупност. Това може да е така, защото например демографските характеристики на застрахованата съвкупност може значително да се различават от тези на националната съвкупност, което означава, че предприятието ще трябва да отдаде по-голямо значение на вътрешните данни и по-малко на националните статистически данни;

б) обратно, ако вътрешните статистически данни са получени от малка съвкупност с характеристики, за които се счита, че са близки до тези на националната съвкупност, и националните статистически данни са актуални, тогава предприятието придава по-голямо значение на националните данни.

Б51 Приблизително оценените вероятности за непазарните променливи не трябва да са в противоречие с наблюдаемите пазарни променливи. Например приблизително оценените вероятности на сценарии за бъдещ темп на инфлация трябва да съответстват във възможно най-голяма степен на вероятностите, залегнали в пазарните лихвени проценти.

Б52 В някои случаи предприятието може да заключи, че пазарните променливи се изменят независимо от непазарните променливи. В такъв случай предприятието разглежда сценарии, които отразяват диапазона на резултатите за непазарните променливи, като при всеки сценарий се използва една и съща наблюдавана стойност на пазарната променлива.

Б53 В други случаи пазарните променливи и непазарните променливи може да бъдат взаимосвързани. Например може да има данни, че процентите на прекратяване (непазарна променлива) са взаимосвързани с лихвените проценти (пазарна променлива). Аналогично може да има данни, че равнищата на претенциите за имуществени или автомобилни застраховки са взаимосвързани с икономически цикли и следователно с лихвени проценти и суми на разходите. Предприятието се уверява, че вероятностите за сценариите и корекциите за риск по отношение на нефинансов риск, който е свързан с пазарните променливи, съответстват на наблюдаваните пазарни цени, които зависят от тези пазарни променливи.

Използване на текущи приблизителни оценки (параграф 33, буква в)

Б54 При оценяване на всеки сценарий за паричен поток и неговата вероятност предприятието използва цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия. Предприятието преразглежда приблизителните оценки, които е направило в края на предишния отчетен период, и ги актуализира. В такъв случай предприятието разглежда дали:

а) актуализираните приблизителни оценки представят достоверно условията в края на отчетния период;

б) промените в приблизителните оценки представят достоверно промените в условията през периода. Да приемем например, че в началото на периода приблизителните оценки са били в единия край на разумен диапазон. Ако условията не са се променили, изместването на приблизителните оценки към другия край на диапазона в края на периода не би представило достоверно случилото се през периода. Ако най-актуалните приблизителни оценки на предприятието се различават от предходните му приблизителни оценки, но условията не са се променили, то оценява дали новите вероятности, които са определени за всеки сценарий, са обосновани. Когато предприятието актуализира своите приблизителни оценки на тези вероятности, то взема предвид както данните, на които е базирало своите предишни приблизителни оценки, така и всички нови налични данни, като придава по-голямо значение на по-достоверните данни.

Б55 Вероятността, която е определена за всеки сценарий, отразява условията в края на отчетния период. Следователно, при прилагане на МСС 10 *Събития след края на отчетния период*, настъпило след края на отчетния период събитие, което води до решение по отношение на несигурността, съществувала в края на отчетния период, не предоставя информация за условията, съществували на тази дата. Например в края на отчетния период може да има 20 процента вероятност, че ще се разрази сериозна буря през оставащите шест месеца от застрахователния договор. След края на отчетния период, но преди финансовите отчети да бъдат одобрени за публикуване, се разразява сериозна буря. Паричните потоци за изпълнение по този договор не отразяват бурята, за която от дистанцията на времето се знае, че е настъпила. Вместо това включените в оценката парични потоци включват 20 % вероятност, предвидена в края на отчетния период (като се оповестява в съответствие с МСС 10, че след края на отчетния период е настъпило некоригиращо събитие).

Б56 Текущите приблизителни оценки на очакваните парични потоци не винаги съвпадат с най-актуалния действителен опит. Да приемем например, че анализът на смъртността през отчетния период е бил 20 % по-лош, отколкото предишния анализ на смъртността и предишните очаквания от анализа на смъртността. Внезапната промяна в анализа може да е причинена от различни фактори, в това число:

а) трайни промени в смъртността;

б) промени в характеристиките на застрахованата съвкупност (например промени в сключването на застраховки или разпределението или селективни прекратявания от притежатели на полици с необичайно добро здраве);

в) случайни колебания; или

г) разграничими еднократни причини.

Б57 Предприятието проучва причините за промяната в анализа и прави нови приблизителни оценки на паричните потоци и вероятностите с оглед на най-скорошния анализ, по-предишния анализ и друга информация. Що се отнася до примера в параграф Б56, обичайният резултат би бил промяна на очакваната настояща стойност на доходите в случай на смърт, но не с цели 20 %. В примера в параграф Б56, ако процентите на смъртност продължават да бъдат значително по-високи от предишните приблизителни оценки по причини, които се очаква да продължат, приблизително оценената вероятност, която е определена за сценариите с висока смъртност, ще се повиши.

Б58 Приблизителните оценки на непазарните променливи включват информация за текущото равнище на застрахователните събития и информация относно тенденциите. Например процентите на смъртност последователно са намалявали в продължение на дълги периоди в много държави. Определянето на паричните потоци за изпълнение отразява вероятностите, които биха били зададени за всеки сценарий на възможна тенденция, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия.

Б59 Аналогично, ако паричните потоци, разпределени към група от застрахователни договори, са чувствителни към инфлация, определянето на паричните потоци за изпълнение отразява текущите приблизителни оценки на възможните бъдещи проценти на инфлация. Тъй като има вероятност процентите на инфлация да са взаимосвързани с лихвените проценти, при оценяването на паричните потоци за изпълнение се отразяват вероятностите за всеки сценарий за инфлация по такъв начин, че да отговарят на вероятностите, подразбиращи се от пазарните лихвени проценти, които са използвани при приблизителното оценяване на дисконтовия процент (вж. параграф Б51).

Б60 Когато предприятието прави оценка на паричните потоци, то взема предвид текущите очаквания за бъдещи събития, които биха могли да засегнат тези парични потоци. Предприятието разработва сценарии за парични потоци, които отразяват тези бъдещи събития, както и безпристрастни приблизителни оценки за вероятността на всеки сценарий. Предприятието обаче не взема предвид текущите очаквания за бъдещи промени в законодателството, които биха променили или отменили настоящото задължение или биха създали нови задължения по съществуващия застрахователен договор, докато промяната в законодателството бъде въведена по същество.

Парични потоци в рамките на договора (параграф 34)

Б61 Приблизителните оценки на паричните потоци в даден сценарий включват всички парични потоци в рамките на съществуващ договор и никакви други парични потоци. При определянето на рамките на съществуващ договор предприятието прилага параграф 2.

Б62 Много застрахователни договори притежават характеристики, които дават възможност на притежателите на полици да предприемат действия за промяна на сумата, времевите параметри, характера или несигурността на сумите, които ще получат. Тези характеристики включват опции за подновяване, опции за обратно изкупуване, опции за преобразуване и опции за спиране на плащането на премии, докато все още се получават плащания по договорите. Оценяването на група от застрахователни договори отразява, въз основа на очакваната стойност, текущите приблизителни оценки на предприятието за това как притежателите на полици в групата ще упражнят наличните опции, а корекцията за риска за нефинансовия риск отразява текущите приблизителни оценки на предприятието за това как реалното поведение на притежателите на полици може да се различава от очакваното поведение. Това изискване за определяне на очакваната стойност се прилага, независимо от броя на договорите в групата; например то е приложимо дори ако групата се състои от един договор. Следователно при оценяването на група от застрахователни договори не се допуска 100 % вероятност, че притежателите на полици ще:

а) изкупят обратно своите договори, ако има някаква вероятност някои от притежателите на полици да не го направят; или

б) продължат своите договори, ако има някаква вероятност някои от притежателите на полици да не го направят.

Б63 Когато от издателя на застрахователен договор се изисква по силата на договора да поднови или по друг начин да продължи договора, той прилага параграф 34, за да оцени дали премиите и свързаните парични потоци, произтичащи от подновения договор, попадат в рамките на първоначалния договор.

Б64 Параграф 34 се отнася до практическата възможност на предприятието да определи цена към бъдеща дата (дата на подновяване), която в пълна степен да отразява рисковете в договора, считано от въпросната дата. Предприятието има такава практическа възможност при липсата на ограничения, които да му пречат да определи същата цена, която би определило за нов договор със същите характеристики, като съществуващия договор, който е издаден на тази дата, или ако може да измени доходите, за да отговарят на цената, която ще начисли. Аналогично предприятието има практическата възможност да определи цена, когато може да коригира цената на съществуващ договор по такъв начин, че цената да отразява общите промени в рисковете за портфейл от застрахователни договори, дори цената, определена за отделен притежател на полица, да не отразява промяната на риска за този конкретен притежател на полица. Когато прави оценка на това дали предприятието има практическа възможност да определи цена, която напълно отразява рисковете по договора или портфейла, то взема предвид всички рискове, които би взело предвид, когато сключва еквивалентни договори на датата на подновяване за остатъчната услуга. Когато определя приблизителните оценки на бъдещите парични потоци в края на отчетния период, предприятието преоценява рамките на застрахователния договор, за да включи в тях ефекта от промените в обстоятелствата по материалните права и задължения на предприятието.

Б65 Паричните потоци в рамките на застрахователен договор са тези, които са пряко свързани с изпълнението на договора, включително паричните потоци, чиито размер и времеви параметри предприятието може да определя по свое усмотрение. Паричните потоци, които попадат в рамките, включват:

а) премии (в това число корекции на премии и премии на вноски) от притежателя на полицата и всички допълнителни парични потоци, които произтичат от тези премии;

б) плащания към (или от името на) притежател на полица, в това число претенции, които вече са съобщени, но все още не са платени (т.е. докладвани претенции), предявени претенции за събития, които са настъпили, за които не са били направени претенции, и всички бъдещи претенции, по отношение на които предприятието има значително задължение (вж. параграф 34);

в) плащания към (или от името на) притежателя на полицата, които се изменят в зависимост от възвръщаемостта на базовите позиции;

г) плащания към (или от името на) притежател на полица, произтичащи от деривативи като например опции и гаранции, внедрени в договора, доколкото тези опции и гаранции не са отделени от застрахователния договор (вж. параграф 11, буква а);

д) разпределение на паричните потоци за придобиване на застраховане, които могат да бъдат отнесени към портфейла, към който принадлежи договорът;

е) разходи за обработка на претенции (т.е. разходи, които предприятието ще направи при проучването, обработването и разрешаването на претенции по съществуващи застрахователни договори, в това число правни такси и такси за оценител на щетите и вътрешни разходи за проучване на претенции и обработване на плащанията по претенции);

ж) разходи, които предприятието ще направи при обезпечаване на обезщетение по договора, плащано в натура;

з) разходи за администриране и поддържане на полиците, в т.ч. разходи за фактуриране на премии и обработване на промени по полици (например преобразувания и възстановявания). Тези разходи включват също така многократни комисиони, които се очаква, че ще бъдат платени на посредници, ако конкретен притежател на полица продължава да заплаща премии в рамките на застрахователния договор;

и) данъци на база трансакция (като данъци върху премии, данък добавена стойност и данъци върху стоките и услугите) и такси (като такси за противопожарна безопасност и оценки на гаранционен фонд), пряко произтичащи от съществуващи застрахователни договори или които могат разумно и последователно да бъдат асоциирани с такива;

й) плащания от застрахователя в качеството му на доверено лице за изпълнението на данъчни задължения на притежателя на полицата и свързаните постъпления;

к) потенциални входящи парични потоци от възстановявания (като спасяване на имущество и суброгация) по бъдещи претенции, които са покрити от съществуващи застрахователни договори, както и, доколкото не се признават като отделни активи, потенциални входящи парични потоци от възстановявания по минали претенции;

ка) разходи, които ще възникнат:

i) при извършване на инвестиционна дейност, доколкото предприятието извършва тази дейност, за да увеличи ползите от застрахователното покритие за титулярите на полици. Инвестиционните дейности увеличават ползите от застрахователното покритие, ако предприятието извършва тези дейности, като очаква да генерира възвръщаемост от инвестицията, която титулярите на полици ще получат, ако настъпи застрахователно събитие;

ii) при предоставяне на услуги, свързани с възвръщаемост по инвестицията, на титуляри по застрахователни договори без характеристики на пряко участие (вж. параграф Б119Б);

iii) при предоставяне на услуги, свързани с инвестицията, на титуляри по застрахователни договори с характеристики на пряко участие.

л) разпределение на фиксирани и променливи режийни разходи (като разходи за счетоводство, човешки ресурси, информационни технологии и поддръжка, амортизация на сгради, наем и поддръжка и комунални услуги), пряко относими към изпълнението на застрахователни договори. Тези режийни разходи се разпределят към групите от договори, като се използват систематични и рационални методи, които се прилагат последователно за всички разходи със сходни характеристики;

м) всякакви други разходи, които изрично се начисляват на притежателя на полица съгласно условията на договора.

Б66 Следните парични потоци не се включват при оценяване на паричните потоци, които възникват, когато предприятието изпълнява съществуващ застрахователен договор:

а) доходи от инвестиции. Инвестициите се признават, оценяват и представят отделно;

б) парични потоци (плащания или постъпления), произтичащи от държани презастрахователни договори. Държаните презастрахователни договори се признават, оценяват и представят отделно;

в) парични потоци, които може да произтичат от бъдещи застрахователни договори, т.е. парични потоци извън рамките на съществуващи договори (вж. параграфи 34—35);

г) парични потоци, свързани с разходи, които не могат да бъдат пряко асоциирани с портфейла от застрахователни договори, съдържащ договора, като някои разходи за разработване на продукти и обучение. Тези разходи се признават в печалбата или загубата, когато бъдат направени;

д) парични потоци, произтичащи от необичайно големи количества труд или други ресурси, които са разхищени при изпълнението на договора. Тези разходи се признават в печалбата или загубата, когато бъдат направени;

е) плащания за данък върху доходите и постъпления от такъв, които застрахователят не плаща или получава в качеството си на доверено лице или които изрично се начисляват на притежателя на полица съгласно условията на договора;

ж) парични потоци между различни компоненти на отчитащото се предприятие като средства на притежател на полица и средства на акционер, ако тези парични потоци не променят сумата, която ще бъде платена на притежателите на полици;

з) парични потоци, произтичащи от компоненти, които са отделени от застрахователния договор и са отчетени по други приложими стандарти (вж. параграфи 10—13).

Б66А Преди признаването на група от застрахователни договори предприятието може да бъде задължено да признае даден актив или пасив за паричните потоци, свързани с групата от застрахователни договори, различни от паричните потоци за придобиване на застраховане, поради възникването на паричните потоци или поради изискванията на друг МСФО. Паричните потоци са свързани с групата от застрахователни договори, ако тези парични потоци ще бъдат включени в паричните потоци за изпълнение към датата на първоначалното признаване на групата, ако са били платени или получени след тази дата. За прилагането на параграф 38, буква в), подточка ii) предприятието отписва такъв актив или пасив, доколкото активът или пасивът не се признава отделно от групата от застрахователните договори, ако паричният поток или прилагането на стандарта на МСФО са възникнали на датата на първоначалното признаване на групата от застрахователни договори.

Договори с парични потоци, които засягат или са засегнати от парични потоци към притежатели на полици по други договори

Б67 Някои застрахователни договори засягат паричните потоци към притежатели на полици по други договори, като изискват:

а) притежателят на полица да дели с притежателите на полици по други договори доходите от един и същ определен пул от базови позиции; както и

б) или:

i) притежателят на полица да понесе намаляване на неговия дял в доходите по базовите позиции поради плащания към притежатели на полици по други договори, които са включени в този пул, включително плащания, произтичащи от гаранции, предоставени на притежатели на полици по тези други договори; или

ii) притежателите на полици по други договори да понесат намаление на техния дял в доходите по базовите позиции поради плащания към притежателя на полица, включително плащания, произтичащи от гаранции, предоставени на притежателя на полицата.

Б68 Понякога тези договори засягат паричните потоци към притежателите на полици по договори в други групи. Паричните потоци за изпълнение на всяка група отразяват степента, в която договорите в групата са причина предприятието да бъде засегнато от очаквани парични потоци, независимо дали към притежатели на полици в тази група, или към притежатели на полици в друга група. Следователно паричните потоци за изпълнение за дадена група:

а) включват плащания, произтичащи от условията по съществуващи договори, към притежатели на полици по договори в други групи, независимо от това дали се очаква тези плащания да бъдат извършени към настоящи или бъдещи притежатели на полици; както и

б) не включват плащания към притежатели на полици в групата, които, при прилагане на буква а), са били включени в паричните потоци за изпълнение на друга група.

Б69 Например, доколкото плащанията към притежатели на полици в една група са намалени — от дял в доходите по базови позиции в размер на 350 ВЕ, на 250 ВЕ поради плащания на гарантирана сума към притежатели на полици в друга група, паричните потоци за изпълнение на първата група биха включили плащането на 100 ВЕ (т.е. биха били 350 ВЕ), а паричните потоци за изпълнение на втората група биха изключили 100 ВЕ от гарантираната сума.

Б70 За определянето на паричните потоци за изпълнение на групи от договори, които засягат или са засегнати от парични потоци към притежатели на полици по договори в други групи, могат да бъдат използвани различни практически подходи. В някои случаи предприятието би могло да идентифицира промяната в базовите позиции и произтичащата промяна в паричните потоци само на по-високо равнище на обобщаване, отколкото на равнището на групите. В такива случаи предприятието систематично и рационално разпределя ефекта от промяната в базовите позиции към всяка група.

Б71 След като по договорите в дадена група са били предоставени всички услуги по застрахователен договор, паричните потоци за изпълнение все още може да включват плащания, които се очаква да бъдат направени към настоящи притежатели на полици в други групи или бъдещи притежатели на полици. Предприятието не е задължено да продължава да разпределя такива парични потоци за изпълнение към конкретни групи, но вместо това може да признае и оцени пасив за такива парични потоци за изпълнение, произтичащи от всички групи.

Дисконтови проценти (параграф 36)

Б72 Когато прилага МСФО 17, предприятието използва следните дисконтови проценти:

а) за да оцени паричните потоци за изпълнение — текущи дисконтови проценти, като се прилага параграф 36;

б) за да определи лихвата, която се начислява върху маржа на договорената услуга, като се прилага параграф 44, буква б) за застрахователни договори без характеристики на пряко участие — дисконтови проценти, определени на датата на първоначалното признаване на група от договори, като се прилага параграф 36 към номиналните парични потоци, не се изменят в зависимост от доходите по никоя от базовите позиции;

в) за да оцени промените в маржа на договорената услуга, като се прилага параграф Б96, букви а) — б) и параграф Б96, буква г) за застрахователни договори без характеристики на пряко участие — дисконтови проценти при прилагането на параграф 36, определени при първоначалното признаване;

г) за групи от договори, при които се прилага подходът на разпределяне на премията и които имат значителен компонент на финансиране, за да се коригира балансовата стойност на пасива за остатъчно покритие, като се прилага параграф 56 — дисконтови проценти при прилагането на параграф 36, определени при първоначалното признаване;

д) ако предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между печалбата или загубата и друг всеобхватен доход (вж. параграф 88), за да определи сумата на финансовите приходи или разходи по застраховки, която е включена в печалбата или загубата:

i) за групи от застрахователни договори, за които промени в допусканията, свързани с финансов риск, не оказват значителен ефект върху сумите, платени на притежатели на полици, като се прилага параграф Б131 — дисконтови проценти, определени на датата на първоначално признаване на групата от договори, като се прилага параграф 36 за номиналните парични потоци, които не се изменят в зависимост от доходите по никоя от базовите позиции;

ii) за групи застрахователни договори, за които промените в допусканията, свързани с финансов риск, оказват значителен ефект върху сумите, платени на притежателите на полици, като се прилага параграф Б132, буква а), подточка i) — дисконтови проценти, разпределящи остатъчните преразгледани очаквани финансови приходи или разходи за оставащата продължителност на групата от договори с постоянна норма; както и

iii) за групи от договори, при които се прилага подходът на разпределяне на премията, като се прилагат параграф 59, буква б) и параграф Б133 — дисконтови проценти, определени на датата на предявената претенция, при прилагането на параграф 36 към номиналните парични потоци, които не се изменят в зависимост от доходите по никоя от базовите позиции.

Б73 За да определи дисконтовите проценти на датата на първоначалното признаване на групата от договори, описани в параграф Б72, букви б) — д), предприятието може да използва средно претеглени дисконтови проценти за периода, през който са издадени договорите в групата и който съгласно параграф 22 не може да надвишава една година.

Б74 Приблизителните оценки на дисконтовите проценти съответстват на приблизителните оценки, използвани за оценяването на застрахователните договори, за да се избегнат дублирания или пропуски, например:

а) паричните потоци, които не се изменят в зависимост от доходите по никоя от базовите позиции, се дисконтират с проценти, които не отразяват подобна променливост;

б) паричните потоци, които се изменят в зависимост от доходите по всички финансови базови позиции:

i) се дисконтират, като се използват проценти, отразяващи тази променливост; или

ii) се коригират за отразяване ефекта на тази променливост и се дисконтират с процент, отразяващ направената корекция;

в) номиналните парични потоци (т.е. тези, които включват въздействието на инфлацията) се дисконтират с проценти, които включват въздействието на инфлацията; както и

г) действителните парични потоци (т.е. тези, които изключват въздействието на инфлацията) се дисконтират с проценти, които изключват въздействието на инфлацията.

Б75 Според параграф Б74, буква б) се изисква паричните потоци, които се изменят в зависимост от доходите по базови позиции, да се дисконтират с проценти, отразяващи тази променливост, или да бъдат коригирани за отразяване на ефекта от тази променливост и дисконтирани с процент, отразяващ направената корекция. Променливостта е приложим фактор, независимо от това дали произтича от договорни условия или защото предприятието упражнява правото на действие по свое усмотрение, както и независимо от това дали предприятието държи базовите позиции.

Б76 Паричните потоци, които се изменят в зависимост от доходите по базови позиции с променливи доходи, но които са покрити от гаранция за минимални доходи, не се изменят единствено въз основа на доходите по базовите позиции дори когато гарантираната сума е по-ниска от очакваните доходи по базовите позиции. Следователно предприятието коригира процента, отразяващ променливостта на доходите по базовите позиции за отразяване на ефекта от гаранцията, дори когато гарантираната сума е по-малка от очаквания доход по базовите позиции.

Б77 МСФО 17 не изисква от предприятието да разделя приблизително оценените парични потоци на такива, които се изменят в зависимост от доходите по базовите позиции, и такива, които не се изменят. Ако предприятието не разделя приблизително оценените парични потоци по този начин, то прилага дисконтови проценти, които са подходящи за приблизително оценените парични потоци като цяло; например като се използват техники на стохастично моделиране или рисково неутрални техники на оценяване.

Б78 Дисконтовите проценти включват само приложими фактори, т.е. фактори, произтичащи от стойността на парите във времето, характеристиките на паричните потоци и характеристиките на ликвидност на застрахователните договори. Тези дисконтови проценти може да не се наблюдават директно на пазара. Следователно, когато не са налични наблюдаеми пазарни проценти за даден инструмент със същите характеристики или има наблюдаеми пазарни проценти за сходни инструменти, но при тях не са идентифицирани отделно факторите, които разграничават инструмента от застрахователните договори, предприятието прави приблизителна оценка на подходящите проценти. МСФО 17 не изисква използването на конкретна техника за приблизителна оценка при определяне на дисконтовите проценти. Когато прилага техниката за приблизителна оценка, предприятието:

а) използва в максимална степен наблюдаемата входяща информация (вж. параграф Б44) и отразява цялата разумна и аргументирана външна и вътрешна информация относно непазарни променливи, достъпна без излишни разходи или усилия (вж. Параграф Б49). По-специално използваните дисконтови проценти не трябва да противоречат на наличните и приложими пазарни данни, а използваните непазарни променливи не трябва да противоречат на наблюдаемите пазарни променливи;

б) отразява текущите пазарни условия от гледна точка на участниците на пазара;

в) прави преценка, за да оцени степента на сходство между характеристиките на оценяваните застрахователни договори и характеристиките на инструмента, за който има налични наблюдаеми пазарни цени, като коригира тези цени, за да бъдат отразени разликите между тях.

Б79 За парични потоци по застрахователни договори, които не се изменят в зависимост от доходите по базовите позиции, дисконтовият процент отразява кривата на доходността в съответната валута за инструменти, които не излагат притежателя на кредитен риск или го излагат на незначителен кредитен риск, коригиран по такъв начин, че да отразява характеристиките на ликвидност на групата от застрахователни договори. Тази корекция отразява разликата между характеристиките на ликвидност на групата от застрахователни договори и характеристиките на ликвидност на активите, които са използвани за определяне на кривата на доходността. Кривите на доходността отразяват активите, търгувани на активни пазари, които притежателят обикновено може да продаде във всеки един момент, без да прави значителни разходи. Обратно, по някои застрахователни договори предприятието не може да бъде принудено да извършва плащания преди настъпването на застрахователни събития или дати, посочени в договорите.

Б80 Следователно за парични потоци по застрахователни договори, които не се изменят в зависимост от доходите по базовите позиции, предприятието може да определи дисконтовите проценти, като коригира кривата на доходността за ликвидни безрискови активи по такъв начин, че да отразява разликите между характеристиките на ликвидност на финансовите инструменти, които са в основата на наблюдаваните на пазара проценти, и характеристиките на ликвидност на застрахователните договори (подход „от долу нагоре“).

Б81 Алтернативно предприятието може да определи подходящите дисконтови проценти за застрахователни договори въз основа на крива на доходността, отразяваща текущите пазарни проценти на възвръщаемост, съдържащи се в оценяването на справедливата стойност на референтен портфейл от активи (подход „от горе надолу“). Предприятието коригира кривата на доходността, за да елиминира всички фактори, които не са приложими към застрахователните договори, но не е задължено да коригира кривата на доходността, за да отчете разликите в характеристиките на ликвидност на застрахователните договори и референтния портфейл.

Б82 При оценяване на кривата на доходността, описана в параграф Б81:

а) ако има наблюдаеми пазарни цени на активни пазари за активи в референтния портфейл, предприятието използва тези цени (в съответствие с параграф 69 от МСФО 13);

б) ако пазарът не е активен, предприятието коригира наблюдаемите пазарни цени за сходни активи, за да станат съпоставими с пазарните цени за оценяваните активи (в съответствие с параграф 83 от МСФО 13);

в) ако няма пазар за активите в референтния портфейл, предприятието прилага техника за приблизителна оценка. За такива активи (в съответствие с параграф 89 от МСФО 13) предприятието:

i) разработва ненаблюдаема входяща информация, като използва най-добрата достъпна информация предвид обстоятелствата. Такава входяща информация би могла да включва собствените данни на предприятието, като в контекста на МСФО 17 предприятието би могло да придаде по-голямо значение на дългосрочните приблизителни оценки, отколкото на краткосрочните колебания; както и

ii) коригира тези данни, за да се отрази цялата разумно достъпна информация относно допусканията на участниците на пазара.

Б83 Когато коригира кривата на доходността, предприятието коригира наблюдаваните пазарни проценти в скорошни сделки с инструменти със сходни характеристики съобразно движенията на пазарните фактори след датата на сделката и коригира наблюдаваните пазарни проценти за отразяване на степента на различие между оценявания инструмент и инструмента, за който цените на сделката са наблюдаеми. За парични потоци по застрахователни договори, които не се изменят в зависимост от възвръщаемостта на активите в референтния портфейл, тези корекции включват:

а) коригиране с оглед на разликите между сумата, времевите параметри и несигурността на паричните потоци за активите в портфейла и сумата, времевите параметри и несигурността на паричните потоци по застрахователните договори; както и

б) изключване на премиите за пазарен риск вследствие на кредитния риск, които са приложими само за активите, включени в референтния портфейл.

Б84 По принцип за парични потоци по застрахователни договори, които не се изменят в зависимост от възвръщаемостта на активите в референтния портфейл, трябва да има една крива на доходността за неликвидни безрискови активи, която елиминира цялата несигурност по отношение на сумата и времевите параметри на паричните потоци. На практика обаче прилагането на подхода „от горе надолу“ и на подхода „от долу нагоре“ може да доведе до различни криви на доходността, дори в една и съща валута. Това се дължи на присъщите ограничения при оценяване на направените корекции при всеки от подходите, както и на възможната липса на корекции за различни характеристики на ликвидността при подхода „от горе надолу“. Предприятието не е задължено да равнява дисконтовия процент, определен по избрания от него подход, с дисконтовия процент, който би бил определен чрез другия подход.

Б85 МСФО 17 не определя ограничения по отношение на референтния портфейл от активи, използван при прилагането на параграф Б81. Биха били необходими обаче по-малко корекции, за да се елиминират фактори, които не са приложими към застрахователните договори, когато референтният портфейл от активи има сходни характеристики. Ако например паричните потоци от застрахователните договори не се изменят в зависимост от възвръщаемостта на базовите позиции, биха били необходими по-малко корекции, ако вместо капиталови инструменти предприятието използва като отправна точка дългови инструменти. При дълговите инструменти целта би била от общата доходност на облигацията да се елиминира ефектът на кредитния риск и други фактори, които не са приложими към застрахователните договори. Един от начините за приблизително оценяване на ефекта на кредитния риск е като отправна точка да се използва пазарната цена на кредитен деривратив.

Корекция за риск по отношение на нефинансов риск (параграф 37)

Б86 Корекцията за риск по отношение на нефинансов риск се отнася до риска, който произтича от застрахователни договори и е различен от финансов риск. Финансовият риск е включен в приблизителните оценки на бъдещите парични потоци или в дисконтовия процент, използван за коригиране на паричните потоци. Рисковете, които са обхванати от корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, представляват застрахователен риск и други нефинансови рискове, като например риск от прекратяване и риск, свързан с разходи (вж. Параграф Б14).

Б87 С корекцията за риск по отношение на нефинансов риск при застрахователните договори се оценява компенсацията, която предприятието би изискало, за да стане предприятието неутрално по отношение на:

а) изпълнението на задължение, което има диапазон от възможни резултати, възникващо от нефинансов риск; както и

б) изпълнението на задължение, което ще генерира фиксирани парични потоци със същата очаквана настояща стойност като застрахователните договори.

Например чрез корекцията за риск по отношение на нефинансов риск се оценява компенсацията, която предприятието би изискало, за да стане то неутрално по отношение на изпълнението на задължение, което — поради нефинансов риск — има 50-процентова вероятност да бъде в размер на 90 ВЕ и 50-процентова вероятност да бъде 110 ВЕ, както и да изпълни задължение, което е фиксирано на 100 ВЕ. В резултат на това корекцията за риск по отношение на нефинансов риск дава информация на ползвателите на финансовите отчети относно сумата, която предприятието начислява за несигурността, възникваща от нефинансов риск, както и относно размера и времевите параметри на паричните потоци.

Б88 Тъй като корекцията за риск по отношение на нефинансов риск отразява компенсацията, която предприятието би изискало за това, че носи нефинансовия риск, възникващ от несигурна сума, и времевите параметри на паричните потоци, корекцията за риск по отношение на нефинансов риск отразява също така:

а) величината на ползата от диверсификацията, която предприятието включва при определянето на компенсацията, изисквана за това, че носи този риск; както и

б) както благоприятни, така и неблагоприятни резултати по начин, отразяващ до каква степен предприятието избягва риска.

Б89 Целта на корекцията за риск по отношение на нефинансов риск е да се оцени ефектът от несигурността в паричните потоци, произтичаща от застрахователни договори, различна от несигурността, която произтича от финансов риск. Следователно корекцията за риск по отношение на нефинансов риск отразява всички нефинансови рискове, свързани със застрахователните договори. Тя не отразява рисковете, които не произтичат от застрахователните договори, като например общ операционен риск.

Б90 Корекцията за риск по отношение на нефинансов риск се включва изрично в оценяването. Теоретично корекцията за риск по отношение на нефинансов риск е отделна от приблизителните оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите проценти, с които се коригират тези парични потоци. Предприятието не дублира корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, като например включва и корекция за риск по отношение на нефинансов риск косвено, когато прави приблизителните оценки на бъдещите парични потоци или на дисконтовите проценти. Дисконтовите проценти, които се оповестяват с оглед на спазването на параграф 120, не включват никакви косвени корекции за нефинансов риск.

Б91 МСФО 17 не определя техниката(ите) за приблизителната оценка, които се използват за определяне на корекцията на риска по отношение на нефинансов риск. Въпреки това, за да се отрази компенсацията, която предприятието би изискало за това, че носи нефинансовия риск, корекцията за риск по отношение на нефинансов риск има следните характеристики:

а) рискове с ниска честота и сериозни последици ще доведат до по-големи корекции за риск по отношение на нефинансов риск, отколкото рискове с висока честота и несъществени последици;

б) що се отнася до сходни рискове, договорите с по-голяма продължителност ще доведат до по-големи корекции на риска по отношение на нефинансов риск, отколкото договорите с по-малка продължителност;

в) рискове с по-широко вероятностно разпределение ще доведат до по-големи корекции на риска по отношение на нефинансов риск, отколкото рисковете с по-тесен обхват на разпределение;

г) колкото по-малко се знае за настоящата приблизителна оценка и нейната тенденция, толкова по-голяма ще бъде корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; както и

д) доколкото с нарастващия опит се намалява несигурността относно размера и времевите параметри на паричните потоци, корекциите на риска по отношение на нефинансов риск ще намаляват и обратно.

Б92 Необходима е внимателна преценка от страна на предприятието, когато определя подходящата техника за приблизителна оценка на корекцията за риск по отношение на нефинансов риск. При извършването на тази преценка предприятието взема предвид също така дали техниката осигурява кратко и информативно оповестяване, за да могат ползвателите на финансовите отчети да съпоставят резултатите на предприятието с резултатите на други предприятия. Според параграф 119 се изисква предприятието, което определя корекцията на риска по отношение на нефинансов риск, без да използва гаранционна вероятност, да оповестява използваната техника и нивото на увереност, което съответства на резултатите от тази техника.

Първоначално признаване на прехвърляния на застрахователни договори и бизнес комбинации (параграф 39)

Б93 Когато предприятието придобива издадени застрахователни договори или държани презастрахователни договори в рамките на прехвърляне на застрахователни договори, вследствие на което не се формира стопанска дейност, или в рамките на бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, предприятието прилага параграфи 14—24, за да идентифицира групите от придобити договори, все едно че е сключило договорите на датата на сделката.

Б94 Предприятието използва възнаграждението, което е получено или платено за договорите, като показател за получените премии. Възнаграждението, което е получено или платено за договорите, не включва полученото или платеното възнаграждение за никакви други активи или пасиви, придобити в рамките на същата сделка. Що се отнася до бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, полученото или платеното възнаграждение представлява справедливата стойност на договорите към тази дата. Когато определя тази справедлива стойност, предприятието не прилага параграф 47 от МСФО 13 (свързан с характеристики „при поискване“).

Б95 Освен ако по отношение на пасива за остатъчно покритие се прилага подходът на разпределяне на премията в съответствие с параграфи 55—59 и 69—70А, при първоначалното признаване маржът на договорената услуга се изчислява, като се прилага параграф 38 за придобитите издадени застрахователни договори и параграф 65 за придобитите притежавани презастрахователни договори, като полученото или платеното възнаграждение за договорите се използва като показател за получените или платените премии на датата на първоначалното признаване.

Б95А Ако придобитите издадени застрахователни договори са обременяващи, като прилага параграф 47, предприятието признава сумата, с която паричните потоци за изпълнение надвишават платеното или полученото възнаграждение като част от репутацията или печалбата от изгодна покупка за договорите, които са придобити в бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, или като загуба в печалбата или загубата за договорите, които са придобити чрез прехвърляне. За тази надвишаваща сума предприятието създава компонент на загуба в пасива за остатъчно покритие и прилага параграфи 49—52, за да разпредели последващите промени в паричните потоци за изпълнение към този компонент на загуба.

Б95Б За група от държани презастрахователни договори, по отношение на които се прилагат параграфи 66А—66Б, предприятието определя компонента за възстановяване на загубите в актива за остатъчно покритие към датата на сделката, като умножи:

а) компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие на базовите застрахователни договори към датата на сделката; и

б) процента на претенциите по базовите застрахователни договори, които предприятието очаква да възстанови от групата от държани презастрахователни договори към датата на сделката.

Б95В Предприятието признава сумата на компонента за възстановяване на загуби, определен чрез прилагане на параграф Б95Б, като част от репутацията или печалбата от изгодна покупка за презастрахователните договори, държани в бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, или като приход в печалбата или загубата за договорите, които са придобити чрез прехвърляне.

Б95Г Като прилага параграфи 14—22, предприятието може към датата на сделката да включи в обременяваща група от застрахователни договори както обременяващите застрахователни договори, включени в групата от държани презастрахователни договори, така и обременяващите договори, които не са включени в групата от държани презастрахователни договори. За да приложи параграф Б95Б в такива случаи, предприятието използва систематичен и рационален метод за разпределение, с цел да определи дела на компонента на загуба на групата от застрахователни договори, който се отнася за застрахователните договори, включени в групата от държани презастрахователни договори.

Активи за парични потоци за придобиване на застраховане

Б95Д Когато предприятието придобива издадени застрахователни договори в рамките на прехвърляне на застрахователни договори, вследствие на което не се формира стопанска дейност, или в рамките на бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, предприятието признава актив за парични потоци за придобиване на застраховане по справедлива стойност към датата на сделката за правата да получи:

а) бъдещи застрахователни договори, които са подновени застрахователни договори, признати към датата на сделката; и

б) бъдещи застрахователни договори, различни от тези по буква а), след датата на сделката, без да се заплащат повторно парични потоци за придобиване на застраховане, които придобитото предприятие вече е платило и които вече са пряко относими към свързания портфейл от застрахователни договори.

Б95Е Към датата на сделката стойността на всеки актив за парични потоци за придобиване на застраховане не се включва в оценката на придобитата съгласно параграфи Б93 — Б95А група от застрахователни договори.

Промени в балансовата стойност на маржа на договорената услуга за застрахователни договори без характеристики на пряко участие (параграф 44)

Б96 Според параграф 44, буква в) за застрахователни договори без характеристики на пряко участие се изисква корекция на маржа на договорената услуга на група застрахователни договори, за да бъдат отразени промените в паричните потоци за изпълнение, които са свързани с бъдещата услуга. Тези промени включват:

а) корекции въз основа на опита, произтичащи от получените през периода премии, които се отнасят до бъдеща услуга и свързаните парични потоци, като например парични потоци за придобиване на застраховане, и данъците по застрахователните премии, оценени по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква в);

б) промени в приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещите парични потоци в пасива за остатъчно покритие, като се изключат описаните в параграф Б97, буква а), оценени по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква в);

в) разлики между всеки инвестиционен компонент, който се очаква да стане платим през периода, и действителния инвестиционен компонент, който става платим през периода. Тези разлики се определят чрез сравняване i) на действителния инвестиционен компонент, който става платим през периода ii) плащането през периода, което е очаквано в началото на периода, плюс всички финансови приходи или разходи по застраховане, свързани с това очаквано плащане, преди то да стане дължимо.

ва) разлики между заем към притежател на полица, който се очаква да подлежи на погасяване през периода, и действителния заем към притежател на полица, подлежащ на погасяване през периода. Тези разлики се определят чрез сравняване i) на действителния заем към притежател на полица, подлежащ на погасяване през периода ii) погасяването през периода, което е очаквано в началото на периода, плюс всички финансови приходи или разходи по застраховане, свързани с това очаквано погасяване, преди то да стане дължимо.

г) промени в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, който се отнася до бъдеща услуга. Предприятието не е задължено да прави разбивка на промяната в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск между i) промяна, свързана с нефинансов риск, и ii) ефекта на стойността на парите във времето и промените в стойността на парите във времето. Ако предприятието направи такава разбивка, то коригира маржа на договорената услуга за промяната, свързана с нефинансовия риск, оценен по дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква в).

Б97 Предприятието не коригира маржа на договорената услуга за група застрахователни договори без характеристики на пряко участие за отразяване на следните промени в паричните потоци за изпълнение, тъй като те не се отнасят до бъдеща услуга:

а) ефекта на стойността на парите във времето и промените в стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск и промените във финансовия риск. Тези ефекти включват:

i) ефекта, ако има такъв, върху приблизително оценените бъдещи парични потоци;

ii) ефекта, ако има такава разбивка, върху корекцията за риск по отношение на нефинансов риск; и

iii) ефекта от промяната в дисконтовите проценти;

б) промени в приблизителните оценки на паричните потоци за изпълнение в пасива за предявени претенции;

в) корекции въз основа на опита, освен описаните в параграф Б96, буква а).

Б98 Условията по някои застрахователни договори без характеристики на пряко участие дават на предприятието право да определя по свое усмотрение паричните потоци, които подлежат на плащане към притежателите на полици. Промяната в определените по усмотрение парични потоци се счита за свързана с бъдеща услуга и съответно маржът на договорената услуга се коригира. За да определи как да идентифицира промяната в определените по усмотрение парични потоци, в началото на договора предприятието посочва базата, на която очаква да определя своето задължение по договора; например въз основа на фиксиран лихвен процент или на прихода, който се изменя в зависимост от възвръщаемостта на определени активи.

Б99 Предприятието използва това определяне, за да разграничи ефекта на промените в допусканията, свързани с финансов риск, отнасящ се до това задължение (което не коригира маржа на договорената услуга), и ефекта на определените по усмотрение промени върху това задължение (което коригира маржа на договорената услуга).

Б100 Ако предприятието не може да определи в началото на договора какво счита за свое задължение по договора и какво счита за задължение, произтичащо от правото да действа по свое усмотрение, то разглежда своето задължение като възвръщаемостта, включена в приблизителната оценка на паричните потоци за изпълнение в началото на договора, която е актуализирана, за да се отразят текущите допускания, свързани с финансов риск.

Промени в балансовата стойност на маржа на договорената услуга за застрахователни договори с характеристики на пряко участие (параграф 45)

Б101 Застрахователните договори с характеристики на пряко участие са застрахователни договори, които по същество са договори за предоставяне на услуги, свързани с инвестиции, по които предприятието обещава инвестиционен доход по базовите позиции. Следователно те се определят като застрахователни договори, за които:

а) в условията на договора се посочва, че притежателят на полицата участва с дял в ясно установен пул от базови позиции (вж. параграфи Б105—Б106);

б) предприятието очаква да плати на притежателя на полицата сума, равна на значителен дял от справедливата стойност на постъпленията по базовите позиции (вж. параграф Б107); и

в) предприятието очаква, че значителна част от всяка промяна в сумите за плащане на притежателя на полицата ще се извършва в зависимост от промяната в справедливата стойност на базовите позиции (вж. параграф Б107).

Б102 Предприятието оценява дали са изпълнени условията на параграф Б101, като се базира на своите очаквания в началото на договора и впоследствие не преоценява условията, освен ако договорът бъде изменен, като се прилага параграф 72.

Б103 Доколкото застрахователните договори в дадена група засягат паричните потоци към притежателите на полици по договори в други групи (вж. параграфи Б67—Б71), предприятието оценява дали са изпълнени условията на параграф Б101, като взема предвид паричните потоци, които предприятието очаква да плати на притежателите на полици, определени при прилагането на параграфи Б68—Б70.

Б104 Условията на параграф Б101 гарантират, че застрахователните договори с характеристики на пряко участие са договори, по които задължението на предприятието към притежателя на полицата представлява нетната сума на:

а) задължението за плащане към притежателя на полицата на сума, равна на справедливата стойност на базовите позиции; и

б) променлива такса (вж. параграфи Б110—Б118), която предприятието ще приспадне от сумата съгласно буква а) в замяна на бъдещата услуга, предоставяна със застрахователния договор, включваща:

i) размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции; минус

ii) паричните потоци за изпълнение, които не се изменят в зависимост от приходите по базовите позиции.

Б105 Делът, посочен в параграф Б101, буква а), не изключва наличието на право на предприятието да променя по свое усмотрение сумите, плащани към притежателя на полицата. Връзката с базовите позиции обаче трябва да има обвързващ характер (вж. параграф 2).

Б106 Пулът от базови позиции, посочен в параграф Б101, буква а), може да включва всякакви позиции, например референтен портфейл от активи, нетните активи на предприятието или определен поднабор от нетни активи на предприятието, доколкото те са ясно установени в договора. Не е задължително предприятието да държи установения пул от базови позиции. Все пак ясно установен пул от базови позиции не съществува, когато:

а) предприятието може да променя с обратно действие базовите позиции, които определят размера на задължението на предприятието; или

б) няма установени основни позиции, дори когато на притежателя на полицата би могло да се осигури възвръщаемост, която отразява като цяло общите резултати и очаквания за предприятието или резултатите и очакванията за поднабор от активите, които предприятието държи. Пример за такава възвръщаемост е плащането на процент на кредитиране или на дивидент, определен в края на периода, за който се отнася. В такъв случай задължението към притежателя на полицата отразява сумите на процента на кредитиране или на дивидента, които предприятието е определило, а не отразява установените базови позиции.

Б107 Според параграф Б101, буква б) е необходимо предприятието да очаква значителен дял от справедливата стойност на постъпленията по базовите позиции да бъде платен на притежателя на полицата, а според параграф Б101, буква в) е необходимо предприятието да очаква значителна част от всяка промяна в сумите за плащане към притежателя на полицата да се изменя в зависимост от промяната в справедливата стойност на базовите позиции. Предприятието:

а) тълкува термина „значителен“ и в двата параграфа в контекста на целта на застрахователните договори с характеристики на пряко участие, по които предприятието предоставя услуги, свързани с инвестиции, и получава компенсация за услугите под формата на такса, която се определя с отчитане на базови позиции; и

б) оценява променливостта на сумите в параграф Б101, буква б) и параграф Б101, буква в):

i) през срока на действие на застрахователния договор; и

ii) на база на претеглена спрямо вероятността настояща средна стойност, а не на база на най-добрия или най-лошия резултат (вж. параграфи Б37—Б38).

Б108 Ако например предприятието очаква да плати значителен дял от справедливата стойност на постъпленията по базовите позиции въз основа на гаранция или минимална възвръщаемост, ще има сценарии, в които:

а) паричните потоци, които предприятието очаква да плати на притежателя на полицата, се изменят в зависимост от промените в справедливата стойност на базовите позиции, тъй като гарантираната възвръщаемост или други парични потоци, които не се изменят в зависимост от възвръщаемостта по базовите позиции, не надвишават справедливата стойност на постъпленията по базовите позиции; и

б) паричните потоци, които предприятието очаква да плати на притежателя на полицата, не се изменят в зависимост от промените в справедливата стойност на базовите позиции, тъй като гарантираната възвръщаемост или други парични потоци, които не се изменят в зависимост от възвръщаемостта на базовите позиции, надвишават справедливата стойност на постъпленията по базовите позиции.

В този пример извършената от предприятието оценка на променливостта според параграф Б101, буква в) ще отразява претеглената спрямо вероятността настояща средна стойност на всички тези сценарии.

Б109 Издадените презастрахователни договори и притежаваните презастрахователни договори не могат да бъдат застрахователни договори с характеристики на пряко участие за целите на МСФО 17.

Б110 При застрахователните договори с характеристики на пряко участие маржът на договорената услуга се коригира, за да отрази променливият характер на таксата. Следователно промени в сумите, посочени в параграф Б104, се третират, както е посочено в параграфи Б111—Б114.

Б111 Промените в задължението за плащане към притежателя на полицата на сума, равна на справедливата стойност на базовите позиции (параграф Б104, буква а), не се отнасят до бъдеща услуга и не коригират маржа на договорената услуга.

Б112 Промените в размера на дела на предприятието от справедливата стойност на базовите позиции (параграф Б104, буква б), подточка i) се отнасят до бъдеща услуга и коригират маржа на договорената услуга, като се прилага параграф 45, буква б).

Б113 Промените в паричните потоци за изпълнение, които не се изменят в зависимост от постъпленията по базовите позиции (параграф Б104, буква б), подточка ii), включват:

а) промени в приблизителните оценки на паричните потоци за изпълнение, различни от посочените в буква б). Предприятието прилага параграфи Б96—Б97 последователно за застрахователни договори без характеристики на пряко участие, за да определи до каква степен те се отнасят до бъдеща услуга и, като прилага параграф 45, буква в), коригира маржа на договорената услуга. Всички корекции се оценяват чрез текущите дисконтови проценти;

б) промяната в ефекта на стойността на парите във времето и финансовите рискове, които не произтичат от базовите позиции; например ефекта от финансовите гаранции. Тези промени се отнасят до бъдеща услуга и, като се прилага параграф 45, буква в), коригират маржа на договорената услуга освен когато се прилага параграф Б115.

Б114 Предприятието не е задължено да определя поотделно корекциите в маржа на договорената услуга, изисквани с параграфи Б112 и Б113. Вместо това може да бъде определена комбинирана сума за някои или за всички корекции.

Стекчаване на риска

Б115 Доколкото предприятието отговаря на условията на параграф Б116, то може да избере да не признава промяна в маржа на договорената услуга за отразяване на някои или на всички промени в ефекта на стойността на парите във времето и финансовия риск върху:

а) размера на дела на предприятието от базовите позиции (вж. параграф Б112), ако предприятието смекчи ефекта на финансовия риск върху този размер с помощта на деривативи или държани презастрахователни договори; и

б) паричните потоци за изпълнение, посочени в параграф Б113, буква б), ако предприятието смекчи ефекта на финансовия риск върху тези парични потоци за изпълнение с помощта на деривативи, недеривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или държани презастрахователни договори.

Б116 За да приложи параграф Б115, предприятието трябва да има предварително документирана цел и стратегия за смекчаване на финансовия риск съгласно описаното в параграф Б115. При прилагането на тази цел и стратегия:

а) налице е икономическо компенсиране между застрахователните договори и деривативите, недеривативните финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или държаните презастрахователни договори (т.е. стойностите на застрахователните договори и тези смекчаващи риска позиции обикновено се движат в противоположни посоки, тъй като те реагират по сходен начин на промените в смекчавания риска). Когато оценява икономическото компенсиране, предприятието не взема предвид разликите в счетоводното оценяване;

б) кредитният риск не доминира над икономическото компенсиране.

Б117 Предприятието определя паричните потоци за изпълнение в групата, за която е приложим параграф Б115, последователно във всеки отчетен период.

Б117А Ако предприятието смекчи ефекта на финансовия риск чрез деривативи или недеривативни финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, то включва в печалбата или загубата финансовите приходи или разходи по застраховане за периода вследствие на прилагането на параграф Б115. Ако предприятието смекчи ефекта от финансовия риск чрез държани презастрахователни договори, то прилага същата счетоводна политика за представяне на финансовите приходи или разходи по застраховане вследствие на прилагането на параграф Б115, каквато предприятието прилага по отношение на презастрахователните договори, държани съгласно параграфи 88 и 90.

Б118 Единствено ако условията по параграф Б116 вече не са изпълнени, предприятие престава да прилага параграф Б115 от тази дата. Предприятие не прави никакви корекции за промени, които преди това са признати в печалбата или загубата.

Признаване на маржа на договорената услуга в печалбата или загубата

Б119 Размерът на маржа на договорената услуга за група от застрахователни договори се признава в печалбата или загубата през всеки един период, за да се отразят услугите по застрахователен договор, предоставени в групата от застрахователни договори през съответния период (вж. параграф 44, буква д), параграф 45, буква д) и параграф 66, буква д). Сумата се определя чрез:

а) идентифициране на единиците с покритие в рамките на групата. Броят на единиците с покритие в дадена група представлява количеството на услугите по застрахователен договор, предоставени по договорите в групата, и се определя, като за всеки договор се отчете количеството на ползите, които се предоставят по договора, и очакваният период на неговото покритие;

б) разпределяне на маржа на договорената услуга в края на периода (преди в печалбата или загубата да бъдат признати каквито и да било суми, за да се отразят предоставените услуги по застрахователен договор през периода) поравно за всяка единица с покритие, което се предоставя през текущия период и за което се очаква, че ще се предоставя в бъдеще;

в) признаване в печалбата или загубата на сумата, която е разпределена към единиците с покритие, предоставени през периода.

Б119А За прилагането на параграф Б119 периодът на услугите по възвръщаемост на инвестицията или на услугите, свързани с инвестиции, изтича на или преди датата, на която са платени всички суми, дължими на титулярите на полици, свързани с тези услуги, без да се отчитат плащанията към бъдещи титуляри на полици, включени в паричните потоци за изпълнение по параграф Б68.

Б119Б По застрахователните договори без характеристики на пряко участие могат да се предоставят услуги по възвръщаемост на инвестицията единствено ако:

а) съществува инвестиционен компонент или притежателят на полицата има право да изтегли определена сума;

б) предприятието очаква инвестиционният компонент или сумата, която притежателят на полицата има право да изтегли, да включва възвръщаемост по инвестицията (тази възвръщаемост може да е по-малка от нула, например при отрицателни лихвени проценти); и

в) предприятието планира да извършва инвестиционна дейност, за да генерира тази възвръщаемост по инвестицията.

Държани презастрахователни договори — признаване на възстановяването на загуби по базови застрахователни договори (параграфи 66А — 66Б)

Б119В Параграф 66А се прилага единствено ако държаният договор за презастраховане е сключен преди или едновременно с признаването на обременяващите базови застрахователни договори.

Б119Г За прилагането на параграф 66А предприятието определя корекцията на маржа на договорената услуга на група от притежавани презастрахователни договори и получения доход, като умножи:

а) загубата, призната по базовите застрахователни договори; и

б) процента на претенциите по базовите застрахователни договори, които предприятието очаква да възстанови от групата от държани презастрахователни договори.

Б119Д Като прилага параграфи 14—22, предприятието може да включи в обременяваща група от застрахователни договори както обременяващите застрахователни договори, включени в групата от държани презастрахователни договори, така и обременяващите застрахователни договори, които не са включени в групата от държани презастрахователни договори. За да приложи параграф 66, буква в), подточки i)—ii) и параграф 66А в такива случаи, предприятието прилага систематичен и рационален метод за разпределение, с цел да определи дела на признатите загуби на групата от застрахователни договори, който се отнася за застрахователните договори, включени в групата от държани презастрахователни договори.

Б119Е След като е създало компонент за възстановяване на загуби съгласно параграф 66Б, предприятието коригира този компонент, за да отрази промените в компонента на загуба на обременяваща група от базови застрахователни договори (вж. параграфи 50—52). Балансовата стойност на компонента за възстановяване на загуби не надвишава частта от балансовата стойност на компонента на загуба на обременяващата група от базови застрахователни договори, която предприятието очаква да възстанови от групата от държани презастрахователни договори.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРИХОДИ (ПАРАГРАФИ 83 И 85)

Б120 Общите застрахователни приходи на група от застрахователни договори представляват възнаграждението за договорите, т.е. сумата на премиите, платени на предприятието:

а) коригирани за отразяване на ефекта на финансиране; и

б) като се изключват всички инвестиционни компоненти.

Б121 Според параграф 83 се изисква сумата на застрахователните приходи, които са признати през даден период, да представя прехвърлянето на обещаните услуги в размер, отразяващ възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на тези услуги. Общото възнаграждение за група от договори обхваща следните суми:

а) суми, свързани с предоставянето на услуги, включващи:

i) разходи за застрахователни услуги, с изключение на всички суми, свързани с корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, включена в подточка ii), и всички суми, които са разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие;

ia) суми, свързани с данък върху доходите, които изрично се начисляват на притежателя на полицата;

ii) корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, с изключение на всички суми, които са разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие; и

iii) маржа на договорената услуга;

б) суми, свързани с парични потоци за придобиване на застраховане.

Б122 Застрахователните приходи за даден период, свързани със сумите, описани в параграф Б121, буква а), се определят съгласно посоченото в параграфи Б123—Б124. Застрахователните приходи за даден период, свързани със сумите, описани в параграф Б121, буква б), се определят съгласно посоченото в параграф Б125.

Б123 При прилагане на МСФО 15, когато предприятието предоставя услуги, то отписва задължението за изпълнение на тези услуги и признава приходи. При последователно прилагане на МСФО 17, когато предприятието предоставя услуги през даден период, то намалява пасива за остатъчно покритие за предоставените услуги и признава застрахователни приходи. Намаляването на пасива за остатъчно покритие, което поражда застрахователни приходи, изключва промени в пасива, които не се отнасят до услуги, за които се очаква, че ще бъдат покрити с полученото от предприятието възнаграждение. Тези промени са:

а) промени, които не са свързани с предоставените услуги през периода, например:

i) промени, произтичащи от входящи парични потоци от получени премии;

ii) промени, свързани с инвестиционни компоненти през периода;

iia) промени, произтичащи от парични потоци от заеми към притежатели на полици;

iii) промени, свързани с данъци на база сделка, които се събират от името на трети страни (като данъци върху премиите, данъци върху добавената стойност и данъци върху стоките и услугите) (вж. параграф Б65, буква и);

iv) финансови приходи или разходи по застраховане;

v) парични потоци за придобиване на застраховане (вж. параграф Б125); и

vi) отписване на пасивите, които са прехвърлени към трета страна;

б) промени, които са свързани с услуги, за които обаче предприятието не очаква възнаграждение, т.е. увеличения и намаления на компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие (вж. параграфи 47—52).

Б123А Доколкото предприятието отписва актив за парични потоци, различни от паричните потоци за придобиване на застраховане към датата на първоначалното признаване на група от застрахователни договори (вж. параграф 38, буква в), подточка ii) и параграф Б66А), предприятието признава за отписаната към тази дата сума застрахователни приходи и разходи.

Б124 Следователно застрахователните приходи за периода може също така да бъдат анализирани като общата стойност на промените в пасива за остатъчно покритие през периода, свързани с услугите, за които предприятието очаква да получи възнаграждение. Тези промени са:

а) разходи за застрахователни услуги, направени през периода (оценени по очакваните стойности в началото на периода), като се изключат:

i) сумите, които са разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие, като се прилага параграф 51, буква а);

ii) погасявания по инвестиционни компоненти;

iii) суми, свързани с данъци на база сделка, които се събират от името на трети страни (като данъци върху премиите, данъци върху добавената стойност и данъци върху стоките и услугите) (вж. параграф Б65, буква и);

iv) разходи за придобиване на застраховане (вж. параграф Б125); и

v) сумата, свързана с корекцията за риск по отношение на нефинансов риск (вж. буква б);

б) промяна в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, като се изключат:

i) промени, включени във финансовите приходи или разходи по застраховки, като се прилага параграф 87;

ii) промени, водещи до корекция на маржа на договорената услуга, тъй като се отнасят до бъдеща услуга, като се прилага параграф 44, буква в) и параграф 45, буква в); и

iii) суми, разпределени към компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие, като се прилага параграф 51, буква б);

в) размерът на маржа на договорената услуга, признат в печалбата или загубата през периода, като се прилага параграф 44, буква д) и параграф 45, буква д).

г) ако има други суми, например корекции въз основа на опита за постъпления от премии, различни от онези, които се отнасят до бъдеща услуга (вж. параграф Б96, буква а).

Б125 Предприятието определя застрахователните приходи, свързани с паричните потоци за придобиване на застраховане, като систематично разпределя дела от премиите, които се отнасят до възстановяването на тези парични потоци, по всеки отчетен период на базата на изминалото време. Предприятието признава същата сума като разход за застрахователни услуги.

Б126 Когато предприятието прилага подхода на разпределяне на премията според параграфи 55—58, застрахователните приходи за периода представляват сумата на очакваните постъпления от премии (като се изключва всеки инвестиционен компонент и се коригира за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, ако е приложимо, като се прилага параграф 56), които са разпределени към периода. Предприятието разпределя очакваните постъпления от премии към всеки период на услуги по застрахователен договор:

а) на база на изминалото време; но

б) ако очакваният модел на освобождаване на риска през периода на покритие се различава значително от модела на изминалото време, тогава на база на очакваните времеви параметри на направените разходи за застрахователни услуги.

Б127 Ако настъпи промяна във фактите и обстоятелствата, предприятието променя по целесъобразност базата за разпределяне между параграф Б126, буква а) и параграф Б126, буква б).

ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ ИЛИ РАЗХОДИ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ (ПАРАГРАФИ 87—92)

Б128 Според параграф 87 се изисква предприятието да включи във финансовите приходи или разходи по застраховане ефекта на стойността на парите във времето и финансовия риск, както и промените в тях. За целите на МСФО 17:

а) допусканията относно инфлацията на база на индекс на цени или лихвени проценти или на база на цени на активите, чиято възвръщаемост се индексира според темпа на инфлацията, представляват допускания, свързани с финансов риск;

б) допусканията относно инфлацията въз основа на очакването на предприятието за конкретни ценови промени не са допускания, свързани с финансов риск; и

в) промените в оценяването на група от застрахователни договори, причинени от промени в стойността на базовите позиции (с изключение на добавките и оттеглянията), са промени, произтичащи от ефекта на стойността на парите във времето и финансовия риск, както и промените в тях.

Б129 Според параграфи 88—89 от предприятието се изисква — за целите на счетоводната политика — да избере дали да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане за периода между печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Предприятието прилага избраната счетоводна политика към портфейлите от застрахователни договори. Когато определя подходящата счетоводна политика за даден портфейл от застрахователни договори, като прилага параграф 13 от МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*, за всеки портфейл предприятието взема предвид активите, които то държи, както и начина, по който отчита тези активи.

Б130 Ако се прилага параграф 88, буква б), предприятието включва в печалбата или загубата сума, която се определя от систематичното разпределяне на очакваните общи финансови приходи или разходи през времетраенето на групата от застрахователни договори. В този контекст систематично разпределяне представлява разпределянето на общите очаквани финансови приходи или разходи на група от застрахователни договори през времетраенето на групата, което:

а) се базира на характеристиките на договорите, без да се отчитат фактори, които не засягат паричните потоци, които се очаква да възникнат по договорите. Например разпределянето на финансовите приходи или разходи не се базира на очакваната призната възвръщаемост на активите, ако въпросната очаквана призната възвръщаемост не засяга паричните потоци по договорите в групата;

б) води до суми, признати в друг всеобхватен доход през времетраенето на групата от договори, чиято обща стойност е нула. Кумулативната сума, призната в друг всеобхватен доход на която и да било дата, представлява разликата между балансовата стойност на групата от договори и стойността, на която групата би била оценена, когато се приложи систематичното разпределяне.

Б131 За групи от застрахователни договори, при които промените в допусканията, свързани с финансов риск, не оказват значителен ефект върху сумите, заплащани на притежателя на полицата, систематичното разпределяне се определя с помощта на дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква д), подточка i).

Б132 За групи от застрахователни договори, при които промените в допусканията, свързани с финансов риск, оказват значителен ефект върху сумите, които се заплащат на притежателите на полици:

а) систематичното разпределяне на финансовите приходи или разходи, произтичащи от приблизителните оценки на бъдещите парични потоци, може да бъде определено по един от следните начини:

i) като се използва ставка, по която останалите преразгледани очаквани финансови приходи или разходи се разпределят равномерно през останалото времетраене на групата от договори; или

ii) за договори, при които за определяне на сумите, дължими на притежателите на полици се използва процент на кредитиране — като се използва разпределяне въз основа на сумите, които са кредитирани през периода и които се очаква да бъдат кредитирани през бъдещи периоди;

б) систематичното разпределяне на финансовите приходи или разходи, произтичащи от корекцията за риск по отношение на нефинансов риск, ако е направена разбивка отделно от другите промени в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск при прилагане на параграф 81, се определя с помощта на разпределяне, което съответства на използваното за разпределяне на финансовите приходи или разходи, произтичащи от бъдещите парични потоци;

в) систематичното разпределяне на финансовите приходи или разходи, произтичащи от маржа на договорената услуга, се определя:

i) за застрахователни договори, които нямат характеристики на пряко участие, като се използват дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, буква б); и

ii) за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, като се използва разпределяне, което съответства на използваното за разпределяне на финансовите приходи или разходи, произтичащи от бъдещите парични потоци.

Б133 Когато прилага подхода на разпределяне на премията по отношение на застрахователните договори, описани в параграфи 53—59, предприятието може да бъде задължено или да избере да дисконтира пасива за предявени претенции. В такива случаи то може да избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане, като приложи параграф 88, буква б). Ако предприятието направи такъв избор, то определя финансовите приходи или разходи по застраховане в печалбата или загубата, като използва дисконтовия процент, посочен в параграф Б72, буква д, подточка iii).

Б134 Параграф 89 се прилага, ако предприятието, по собствен избор или по задължение, държи базовите позиции за застрахователните договори с характеристики на пряко участие. Ако предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховки, като прилага параграф 89, буква б), то включва в печалбата или загубата разходи или приходи, точно съответстващи на приходите или разходите, включени в печалбата или загубата за базовите позиции, в резултат на което нетната сума на отделно представените позиции е нула.

Б135 През някои периоди предприятието може да отговаря на условията за избор на счетоводна политика по параграф 89, а през други периоди да не отговаря поради промяна в обстоятелството дали държи базовите позиции. Ако настъпи такава промяна, изборът на счетоводна политика, който предприятието може да направи, се променя от посочения в параграф 88 на посочения в параграф 89 или обратно. Следователно предприятието би могло да променя своята счетоводна политика между посочената в параграф 88, буква б) и посочената в параграф 89, буква б). При извършването на такава промяна предприятието:

а) включва натрупаната сума, която преди това е била включена в друг всеобхватен доход до датата на промяната, като корекция за прекласифициране в печалбата или загубата през периода на промяната и през бъдещи периоди, както следва:

i) ако преди това е прилагало параграф 88, буква б), предприятието включва в печалбата или загубата натрупаната сума, която е била включена в друг всеобхватен доход преди промяната, все едно че предприятието продължава да прилага подхода по параграф 88, буква б), на база на допусканията, които са били приложими непосредствено преди промяната; и

ii) ако преди това е прилагало параграф 89, буква б), предприятието включва в печалбата или загубата натрупаната сума, която е била включена в друг всеобхватен доход преди промяната, все едно че предприятието продължава да прилага подхода по параграф 89, буква б), на база на допусканията, които са били приложими непосредствено преди промяната;

б) не преизчислява сравнителната информация от предходен период.

Б136 Когато прилага параграф 135, буква а), предприятието не преизчислява натрупаната сума, която преди това е била включена в друг всеобхватен доход, все едно че новата разбивка е била винаги прилагана; а допусканията, използвани за прекласифицирането в бъдещи периоди, не се актуализират след датата на промяната.

ЕФЕКТ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ В МЕЖДИННИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Б137 Ако предприятието изготвя междинни финансови отчети съгласно МСС 34 *Междинно финансово отчитане*, предприятието прави избор за целите на счетоводната политика дали да промени третирането на счетоводните приблизителни оценки, направени в предишни междинни финансови отчети, при прилагането на МСФО 17 в следващи междинни финансови отчети и през годишния отчетен период. Предприятието прилага избраната счетоводна политика към всички групи от застрахователни договори, които издава, и групи от презастрахователни договори, които държи.

Допълнение В

Дата на влизане в сила и преходни разпоредби

Настоящото допълнение е неразделна част от МСФО 17 Застрахователни договори.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

В1 Предприятието прилага МСФО 17 за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Ако предприятието прилага МСФО 17 за по-ранен период, то оповестява този факт. По-ранното прилагане се разрешава за предприятия, които прилагат МСФО 9 *Финансови инструменти* на или преди датата на първоначалното прилагане на МСФО 17.

В2 За целите на преходните разпоредби в параграфи В1 и В3 — В33:

а) датата на първоначалното прилагане е началото на годишния отчетен период, в който предприятието за първи път прилага МСФО 17; и

б) датата на преминаването е началото на годишния отчетен период, непосредствено предшестващ датата на първоначалното прилагане.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

В3 Освен ако е практически невъзможно или се прилага параграф В5А, предприятието прилага МСФО 17 с обратна сила, с изключение на случаите, когато:

а) предприятието не е задължено да представя количествената информация, изисквана по параграф 28, буква е) от МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*; и

б) предприятието не прилага възможността по параграф Б115 за периодите преди датата на преминаването. Предприятието може да приложи възможността по параграф Б115 за бъдещи периоди на или след датата на преминаване, единствено ако — на датата, на която прилага тази възможност, предприятието определи отношения за смекчаването на риска.

В4 За да приложи МСФО 17 с обратна сила, на датата на преминаването предприятието:

а) идентифицира, признава и оценява всяка група от застрахователни договори, все едно че МСФО 17 винаги е бил прилаган;

аа) идентифицира, признава и оценява всякакви активи за парични потоци за придобиване на застраховане, все едно че МСФО 17 винаги е бил прилаган (предприятието обаче не е задължено да прилага оценката на възстановимостта по параграф 28Д преди датата на преминаването);

б) отписва всички съществуващи салда, които не биха съществували, ако МСФО 17 винаги е бил прилаган; и

в) признава всяка произтичаща нетна разлика в собствения капитал.

В5 Единствено ако е практически невъзможно предприятието да прилага параграф В3 за група от застрахователни договори, вместо да прилага параграф В4, буква а), предприятието прилага следните подходи:

а) модифицирания ретроспективен подход по параграфи В6—В19А при спазване на параграф В6, буква а); или

б) подхода на справедливата стойност по параграфи В20—В24Б.

В5А Независимо от параграф В5, предприятието може да избере да прилага подхода на справедливата стойност по параграфи В20—В24Б за група от застрахователни договори с характеристики на пряко участие, за които може да приложи МСФО 17 със задна дата, единствено ако:

а) предприятието избере да приложи възможността за смекчаване на риска по параграф Б115 към групата от застрахователни договори за бъдещи периоди, считано от датата на преминаването; и

б) предприятието е използвало деривативи, недеривативни финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или презастрахователни договори, държани за смекчаване на финансовия риск, произтичащ от групата от застрахователни договори, както е посочено в параграф Б115, преди датата на преминаването.

В5Б Единствено ако за предприятието е невъзможно да прилага параграф В4, буква аа) за актив за парични потоци за придобиване на застраховане, предприятието прилага следните подходи за оценяване на актива за парични потоци за придобиване на застраховане:

а) модифицирания ретроспективен подход по параграфи В14Б—В14Г и В17А при спазване на параграф В6, буква а); или

б) подхода на справедливата стойност по параграфи В24А—В24Б.

Модифициран ретроспективен подход

В6 С модифицирания ретроспективен подход се цели постигането на възможно най-близък резултат до прилагането с обратна сила, като се използва разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия. Съответно, когато прилага този подход, предприятието:

а) използва разумна и аргументирана информация. Ако предприятието не може да получи разумната и аргументирана информация, която е необходима за прилагане на модифицирания ретроспективен подход, то прилага подхода на справедливата стойност;

б) използва в максимална степен информацията, която би била използвана за прилагането на изцяло ретроспективен подход, но трябва да се използва само информация, която е достъпна без излишни разходи или усилия.

В7 В параграфи В9—В19А са описани разрешените модификации на ретроспективното прилагане в следните области:

а) оценки на застрахователни договори или групи от застрахователни договори, които биха били направени на датата на началото или на първоначалното признаване;

б) суми, свързани с маржа на договорената услуга или компонента на загубите, що се отнася до застрахователни договори без характеристики на пряко участие;

в) суми, свързани с маржа на договорената услуга или компонента на загубите, що се отнася до застрахователни договори с характеристики на пряко участие; и

г) финансови приходи или разходи по застраховане.

B8 За да постигне целта на модифицирания ретроспективен подход, предприятието има право да използва всяка модификация по параграфи B9—B19A само доколкото предприятието не разполага с разумна и аргументирана информация за прилагането на ретроспективния подход.

Оценки в началото или при първоначалното признаване

B9 Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието определя следните въпроси, като използва информацията, достъпна на датата на преминаване:

а) как да идентифицира групи от застрахователни договори, като прилага параграфи 14—24;

б) дали даден застрахователен договор отговаря на определението за застрахователен договор с характеристики на пряко участие, като прилага параграфи Б101—Б109;

в) как да идентифицира определените по усмотрение парични потоци по застрахователни договори без характеристики на пряко участие, като прилага параграфи Б98—Б100; и

г) дали даден застрахователен договор отговаря на определението за попадащ в обхвата на МСФО 17 инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, като прилага параграф 71;

B9A Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието класифицира като пасив за предявени претенции задължения за уреждане на претенции, възникнали преди придобиването на застрахователен договор в рамките на прехвърляне на застрахователни договори, вследствие на което не се формира стопанска дейност, или в рамките на бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3.

B10 Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието не прилага параграф 22, за да разделя групите на такива, които не включват договори, между чието издаване е минала повече от една година.

Определяне на маржа на договорената услуга или компонента на загубите за групи от застрахователни договори без характеристики на пряко участие

B11 Доколкото е разрешено по параграф B8, за договори без характеристики на пряко участие предприятието определя маржа на договорената услуга или компонента на загубите в пасива за остатъчно покритие (вж. параграфи 49—52) на датата на преминаването, като прилага параграфи B12—B16B.

B12 Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието прави приблизителна оценка на бъдещите парични потоци на датата на първоначалното признаване на група застрахователни договори, като сумата на бъдещите парични потоци на датата на преминаването (или по-ранна дата, ако на въпросната по-ранна дата бъдещите парични потоци могат да бъдат определени ретроспективно, като се прилага параграф B4, буква а) се коригира с паричните потоци, за които се знае, че са настъпили между датата на първоначално признаване на групата от застрахователни договори и датата на преминаването (или по-ранна дата). Паричните потоци, за които се знае, че са възникнали, включват парични потоци, произтичащи от договори, чието съществуване е прекратено преди датата на преминаването.

B13 Доколкото е разрешено по параграф 8, предприятието определя дисконтовите проценти, които са били приложими на датата на първоначалното признаване на група от застрахователни договори (или след това):

а) като използва наблюдаема крива на доходността, която за период от най-малко три години непосредствено преди датата на преминаването се приближава до кривата на доходността, приблизително оценена при прилагането на параграфи 36 и Б72—Б85, ако съществува такава наблюдаема крива на доходността;

б) ако наблюдаемата крива на доходността според буква а) не съществува, прави приблизителна оценка на дисконтовите проценти, които са били приложими на датата на първоначално признаване (или впоследствие), като определя среден спред между наблюдаемата крива на доходността и кривата на доходността, която е приблизително оценена при прилагането на параграфи 36 и Б72—Б85, и като прилага този спред към въпросната наблюдаема крива на доходността Този спред е средна стойност за най-малко три години, непосредствено предшестващи датата на преминаването.

B14 Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието определя корекцията за риска за отразяване на нефинансовия риск на датата на първоначално признаване на група от застрахователни договори (или впоследствие), като коригира корекцията за риска за отразяване на нефинансовия риск на датата на преминаването с очакваното освобождаване на риска преди датата на преминаването. Очакваното освобождаване на риска се определя въз основа на освобождаването на риска за сходни застрахователни договори, които предприятието издава на датата на преминаването.

B14A Като прилага параграф Б137, предприятието може да реши да не променя третирането на счетоводните приблизителни оценки, направени в предишни междинни финансови отчети. Доколкото е разрешено по параграф B8, това предприятие определя маржа на договорената услуга или компонента на загубите към датата на преминаването, все едно предприятието не е изготвило междинни финансови отчети преди датата на преминаване.

B14Б Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието използва същия систематичен и рационален метод, който предприятието очаква да използва след датата на преминаване, при прилагането на параграф 28A за разпределяне на всички платени парични потоци за придобиване на застраховане (или за които е признато задължение съгласно друг МСФО) преди датата на преминаване (с изключение на сумите по застрахователни договори, прекратени преди датата на преминаване):

а) групи от застрахователни договори, които са признати на датата на преминаване; и

б) групи от застрахователни договори, които се очаква да бъдат признати след датата на преминаване.

B14B С паричните потоци за придобиване на застраховане, платени преди датата на преминаване и разпределени към група от признати на датата на преминаване застрахователни договори, се коригира маржът на договорената услуга на тази група, доколкото застрахователните договори, които се очаква да бъдат в групата, са признати към тази дата (вж. параграфи 28B и Б35B). Други парични потоци за придобиване на застраховане, платени преди датата на преминаване, включително разпределените към група от застрахователни договори, които се очаква да бъдат признати след датата на преминаването, се признават като актив, като се прилага параграф 28Б.

B14Г Ако не разполага с разумна и аргументирана информация, за да приложи параграф B14Б, предприятието определя като нулеви следните суми на датата на преминаване:

а) корекцията на маржа на договорената услуга на група от застрахователни договори, признати на датата на преминаването, и всеки свързан с тази група актив за парични потоци за придобиване на застраховане; и

б) актива за парични потоци за придобиване на застраховане за групи от застрахователни договори, които се очаква да бъдат признати след датата на преминаването.

B15 Ако в резултат на прилагането на параграфи B12—B14Г възникне марж на договорената услуга на датата на първоначално признаване, за да определи маржа на договорената услуга на датата на преминаването, предприятието:

а) ако прилага B13, за да направи приблизителна оценка на дисконтовите проценти, които се прилагат при първоначалното признаване, използва тези проценти, за да начисли лихва върху маржа на договорената услуга; и

б) доколкото е разрешено по параграф B8, определя размера на маржа на договорената услуга, който е признат в печалбата или загубата вследствие на прехвърлянето на услуги преди датата на преминаването, като съпоставя оставащите единици с покритие на тази дата с единиците с покритие, предоставени в рамките на групата от договори преди датата на преминаването (вж. параграф Б119).

B16 Ако прилагането на параграфи B12—B14Г доведе до компонент на загубите в пасива за остатъчно покритие на датата на първоначалното признаване, предприятието определя всички суми, които са разпределени към компонента на загубите преди датата на преминаването, като прилага параграфи B12—B14Г и използва систематична база за разпределяне.

B16A За група от държани презастрахователни договори, която осигурява покритие за обременяваща група от застрахователни договори и е била сключена преди или едновременно с издаването на застрахователните договори, предприятието създава компонент за възстановяване на загуби в актива за остатъчно покритие на датата на преминаване (вж. параграфи 66A—66Б). Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието определя компонента за възстановяване на загуба чрез умножаване на:

а) компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие на базовите застрахователни договори към датата на преминаване (вж. параграфи B16 и B20); и

б) процента на претенциите по базовите застрахователни договори, които предприятието очаква да възстанови от групата от държани презастрахователни договори.

B16Б Като прилага параграфи 14—22, към датата на преминаване предприятието може да включи в обременяваща група от застрахователни договори както обременяващите застрахователни договори, включени в групата от държани презастрахователни договори, така и обременяващите застрахователни договори, които не са включени в групата от държани презастрахователни договори. За да приложи параграф B16A в такива случаи, предприятието използва систематичен и рационален метод за разпределение, с цел да определи дела на компонента на загуба на групата от застрахователни договори, който се отнася за застрахователните договори, включени в групата от държани презастрахователни договори.

B16B Ако не разполага с разумна и аргументирана информация, за да приложи параграф B16Б, предприятието не установява компонент за възстановяване на загуби за групата от държани презастрахователни договори.

Определяне на маржа на договорената услуга или компонента на загубите за групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие

B17 Доколкото е разрешено по параграф B8, за договори с характеристики на пряко участие предприятието определя маржа на договорената услуга или компонента на загубите в пасива за остатъчно покритие на датата на преминаването, като:

а) общата справедлива стойност на основните позиции на тази дата; минус

б) паричните потоци за изпълнение на тази дата; плюс или минус

в) корекция за отразяване на:

i) сумите, които са начислени от предприятието на притежателите на полици (в това число суми, приспаднати от основните позиции) преди тази дата;

ii) платените преди тази дата суми, които не биха били изменени на база на основните позиции;

iii) промяната в корекцията на риска за отразяване на нефинансовия риск, предизвикана от освобождаването на риска преди тази дата. Предприятието прави приблизителна оценка на тази сума въз основа на освобождаването на риска за сходни застрахователни договори, издавани от предприятието на датата на преминаването;

iv) парични потоци за придобиване, платени (или за които е признато задължение съгласно друг МСФО) преди датата на преминаване, които са разпределени към групата (вж. параграф B17A).

г) ако величините по букви а) — в) доведат до марж на договорената услуга — минус размера на маржа на договорената услуга, отнасящ се до услуги, предоставени преди тази дата. Общата сума по букви а) — в) представлява приближение на общия марж на договорената услуга за всички услуги, които предстои да бъдат предоставени в рамките на групата от договори, т.е. преди всички суми, които биха били признати в печалбата или загубата за предоставените услуги. Предприятието прави приблизителна оценка на сумите, които биха били признати в печалбата или загубата за предоставени услуги, като съпоставя оставащите единици с покритие на датата на преминаване с единиците с покритие, предоставени в рамките на групата от договори преди датата на преминаването; или

д) ако величините по букви а) — в) доведат до компонент на загубите — нулира компонента на загубите и увеличава със същата сума пасива за остатъчно покритие, с изключение на компонента на загубите.

B17A Доколкото е разрешено по параграф B8, предприятието прилага параграфи B14Б—B14Г за признаване на актив за парични потоци за придобиване на застраховане и за всякакви корекции на маржа на договорената услуга на група от застрахователни договори с характеристики на пряко участие за парични потоци за придобиване на застраховане (вж. параграф B17, буква в), подточка iv).

Финансови приходи или разходи по застраховане

B18 За групи от застрахователни договори, които, като се прилага параграф B10, включват договори, между чието издаване е минала повече от една година:

а) предприятието има право да определя дисконтовите проценти на датата на първоначално признаване на група, посочени в параграфи Б72, буква б) — Б72, буква д), подточка ii), и дисконтовите проценти на датата на предявената претенция, определени в параграф Б72, параграф д), подточка iii), на датата на преминаването, вместо на датата на първоначалното признаване или на предявената претенция;

б) ако предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между сумите, включени в печалбата или загубата, и сумите, включени в друг всеобхватен доход, като се прилага параграф 88, буква б) или параграф 89, буква б), тогава е необходимо предприятието да определи кумулативната сума на финансовите приходи или разходи по застраховане, призната в друг всеобхватен доход на датата на преминаването, за да прилага параграф 91, буква а) в бъдещи периоди. Предприятието има право да определя тази кумулативна сума, като приложи параграф B19, буква б) или:

i) като нула, освен ако се прилага подточка ii); и

ii) за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, за които се прилага параграф Б134, като равна на кумулативната сума, призната в друг всеобхватен доход по основните позиции.

B19 За групи от застрахователни договори, които не включват договори, между чието издаване е минала повече от една година:

а) ако предприятието прилага параграф B13 за приблизителната оценка на дисконтовите проценти, които са били приложими при първоначалното признаване (или впоследствие), то определя също така дисконтовите проценти, посочени в параграф Б72, букви б) — д), като прилага параграф B13; и

б) ако предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между сумите, включени в печалбата или загубата, и сумите, включени в друг всеобхватен доход, като се прилага параграф 88, буква б) или параграф 89, буква б), тогава е необходимо предприятието да определи кумулативната сума на финансовите приходи или разходи по застраховане, призната в друг всеобхватен доход на датата на преминаването, за да прилага параграф 91, буква а) в бъдещи периоди. Предприятието определя тази кумулативна сума:

i) за застрахователни договори, за които предприятието ще прилага методите на систематично разпределяне, посочени в параграф Б131 — ако предприятието прилага параграф B13 за приблизителната оценка на дисконтовите проценти при първоначалното признаване — като използва дисконтовите проценти, които са били приложими на датата на първоначалното признаване, като също така прилага параграф B13;

ii) за застрахователни договори, за които предприятието ще прилага методите на систематично разпределяне, посочени в параграф Б132 — ако допусканията, свързани с финансов риск, които са били приложими на датата на първоначалното признаване, са тези, които са приложими на датата на преминаването, т.е. като нула;

iii) за застрахователни договори, за които предприятието ще прилага методите на систематично разпределяне, посочени в параграф Б133 — ако предприятието прилага параграф B13 за приблизителната оценка на дисконтовите проценти при първоначалното признаване (или впоследствие) — като използва дисконтовите проценти, които са били приложими на датата на предявената претенция, като също така прилага параграф B13; и

iv) за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, за които се прилага параграф Б134 — като равна на кумулативната сума, призната в друг всеобхватен доход по основните позиции.

B19A Като прилага параграф Б137, предприятието може да реши да не променя третирането на счетоводните приблизителни оценки, направени в предишни междинни финансови отчети. Доколкото е разрешено по параграф B8, това предприятие определя сумите, свързани с финансовите приходи или разходи по застраховане, към датата на преминаването, все едно предприятието не е изготвило междинни финансови отчети преди датата на преминаване.

Подход на справедливата стойност

B20 За да приложи подхода на справедливата стойност, предприятието определя маржа на договорената услуга или компонента на загубата в пасива за остатъчно покритие на датата на преминаването като разликата между справедливата стойност на група от застрахователни договори на тази дата и паричните потоци за изпълнение, оценени на тази дата. Когато определя тази справедлива стойност, предприятието не прилага параграф 47 от МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* (свързан с характеристики „при поискване“).

B20A За група от държани презастрахователни договори, по отношение на които се прилагат параграфи 66А—66Б (без да е необходимо да се спазва условието по параграф Б119В), предприятието определя компонента за възстановяване на загубите в актива за остатъчно покритие към датата на сделката, като умножи:

а) компонента на загуба в пасива за остатъчно покритие на базовите застрахователни договори към датата на преминаване (вж. параграфи B16 и B20); и

б) процента на претенциите по базовите застрахователни договори, които предприятието очаква да възстанови от групата от държани презастрахователни договори.

B20Б Като прилага параграфи 14—22, към датата на преминаване предприятието може да включи в обременяваща група от застрахователни договори както обременяващите застрахователни договори, включени в групата от държани презастрахователни договори, така и обременяващите застрахователни договори, които не са включени в групата от държани презастрахователни договори. За да приложи параграф B20A в такива случаи, предприятието използва систематичен и рационален метод за разпределение, с цел да определи дела на компонента на загуба на групата от застрахователни договори, който се отнася за застрахователните договори, включени в групата от държани презастрахователни договори.

B21 Когато прилага подхода на справедливата стойност, предприятието може да приложи параграф B22, за да определи:

а) как да идентифицира групи от застрахователни договори, като прилага параграфи 14—24;

б) дали даден застрахователен договор отговаря на определението за застрахователен договор с характеристики на пряко участие, като прилага параграфи Б101—Б109;

в) как да идентифицира определените по усмотрение парични потоци по застрахователни договори без характеристики на пряко участие, като прилага параграфи Б98—Б100; и

г) дали даден застрахователен договор отговаря на определението за попадащ в обхвата на МСФО 17 инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, като прилага параграф 71;

B22 Предприятието може да избере да определи въпросите в параграф B21, като използва:

а) разумна и аргументирана информация относно това какво предприятието би определило на датата на началото или на първоначалното признаване предвид условията на договора и пазарните условия, по целесъобразност; или

б) разумна и аргументирана информация, достъпна на датата на преминаването.

B22A Като прилага подхода на справедливата стойност, предприятието може да избере да класифицира като пасив за предявени претенции задължения за уреждане на претенции, възникнали преди придобиването на застрахователен договор в рамките на прехвърляне на застрахователни договори, вследствие на което не се формира стопанска дейност, или в рамките на бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3.

B23 Когато прилага подхода на справедливата стойност, предприятието не е задължено да прилага параграф 22 и може да включи в група договори, между чието издаване е минала повече от една година. Предприятието разделя групите на такива, включващи само договори, издадени в рамките на една година (или по-малко), единствено ако разполага с разумна и аргументирана информация, позволяваща такова разделяне. Независимо дали предприятието прилага параграф 22, то има право да определя дисконтовите проценти на датата на първоначалното признаване на група, посочени в параграф Б72, буква б) — параграф Б72, буква д), подточка ii), и дисконтовите проценти на датата на предявената претенция, посочени в параграф Б72, буква д), подточка iii), на датата на преминаването, вместо на датата на първоначалното признаване или предявената претенция.

B24 При прилагане на подхода на справедливата стойност, ако предприятието избере да направи разбивка на финансовите приходи или разходи по застраховане между печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, е разрешено кумулативната сума на финансовите приходи или разходи по застраховане, признати в друг всеобхватен доход на датата на преминаването, да бъде определена:

а) с обратна сила — но само ако предприятието разполага с разумна и аргументирана информация, за да направи това; или

б) като нула — освен ако се прилага буква в); и

в) за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, за които се прилага параграф Б134 — като равна на кумулативната сума, призната в друг всеобхватен доход от основните позиции.

Активи за парични потоци за придобиване на застраховане

B24A Когато прилага подхода на справедливата стойност за актив за парични потоци за придобиване на застраховане (вж. параграф B5Б, буква б) на датата на преминаване, предприятието определя актив за парични потоци за придобиване на застраховане в размер, равен на паричните потоци за придобиване на застраховане, които предприятието би направило на датата на преминаването за правата да получи:

а) възстановявания на парични потоци за придобиване на застраховане от премии по застрахователни договори, които са издадени преди датата на преминаване но не са признати към датата на преминаване;

б) бъдещи застрахователни договори, които са подновени застрахователни договори, признати към датата на преминаване, и описаните в буква а) застрахователни договори; и

в) бъдещи застрахователни договори, различни от тези по буква б), след датата на преминаване, без да се заплащат повторно парични потоци за придобиване на застраховане, които предприятието вече е платило и които вече са пряко относими към свързания портфейл от застрахователни договори.

B24Б На датата на преминаване предприятието изключва от оценката на всяка група от застрахователни договори сумата на всеки актив за парични потоци за придобиване на застраховане.

Сравнителна информация

B25 Въпреки препратката към годишния отчетен период, непосредствено предшестващ датата на първоначалното прилагане според параграф B2, буква в), предприятието може, но не е задължено да представи също коригирана сравнителна информация, като прилага МСФО 17, за всички по-ранни представени периоди. Ако предприятието не представи коригирана сравнителна информация за по-ранни периоди, позоваването на „началото на годишния отчетен период, непосредствено предшестващ датата на първоначалното прилагане“ в параграф B2, буква б), се чете като „началото на най-ранния коригиран сравнителен период, който е представен“.

B26 Предприятието не е задължено да прави оповестяванията, посочени в параграфи 93—132, за период, представен преди началото на годишния отчетен период, непосредствено предшестващ датата на първоначалното прилагане.

B27 Ако дадено предприятие представи некоригирана сравнителна информация и оповестявания за по-ранни периоди, то ясно обозначава информацията, която не е коригирана, оповестява, че тя е изготвена въз основа на други критерии, и обяснява тези критерии.

B28 Не е необходимо предприятието да оповестява непубликувана до момента информация относно развитието на претенциите, възникнали повече от пет години преди края на годишния отчетен период, през който за пръв път прилага МСФО 17. Ако обаче предприятието не оповести тази информация, то оповестява този факт.

Преразпределяне на финансови активи

B29 На датата на първоначалното прилагане на МСФО 17 предприятието, което е приложило МСФО 9 за годишни отчетни периоди преди първоначалното прилагане на МСФО 17:

а) може да преоцени дали даден допустим финансов актив отговаря на условието по параграф 4.1.2, буква а) или параграф 4.1.2А, буква а) от МСФО 9. Даден финансов актив е допустим само ако финансовият актив не се държи във връзка с дейност, която не е свързана с договори в обхвата на МСФО 17. Финансови активи, които няма да бъдат допустими за преоценка, са например финансови активи, държани във връзка с банкови дейности, или финансови активи, държани във фондове, свързани с инвестиционни договори, които са извън обхвата на МСФО 17;

б) отменя своето предишно определяне на даден финансов актив като оценен по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако условието по параграф 4.1.5 от МСФО 9 вече не е изпълнено, тъй като е приложен МСФО 17;

в) може да определи даден финансов актив като оценен по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако е изпълнено условието по параграф 4.1.5 от МСФО 9;

г) може да определи една инвестиция в даден капиталов инструмент като оценена по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход, като прилага параграф 5.7.5 от МСФО 9;

д) може да отмени своето предишно определяне на инвестиция в капиталов инструмент като оценена по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход, като прилага параграф 5.7.5 от МСФО 9.

B30 Предприятието прилага параграф B29 въз основа на фактите и обстоятелствата, съществуващи на датата на първоначалното прилагане на МСФО 17. Предприятието прилага тези определяния и класификации с обратна сила. При това предприятието прилага съответните преходни изисквания на МСФО 9. За дата на първоначално прилагане за тази цел се счита датата на първоначалното прилагане на МСФО 17.

B31 Предприятието, което прилага параграф B29, не е задължено да преизчислява предходни периоди, за да отрази тези промени в определенията или класификациите. Предприятието може да преизчислява предходните периоди, ако това е възможно без използване на получена впоследствие информация. Ако предприятието преизчислява предходните периоди, преизчислените финансови отчети трябва да отразяват всички изисквания на МСФО 9 за въпросните засегнати финансови активи. Ако не преизчислява предходните периоди, на датата на първоначалното прилагане предприятието признава в началното салдо на неразпределената печалба (или, по целесъобразност, друг компонент на собствения капитал) всяка разлика между:

а) предишната балансова стойност на тези финансови активи; и

б) балансовата стойност на тези финансови активи на датата на първоначалното прилагане.

B32 Когато предприятието прилага параграф B29, то оповестява през този годишен отчетен период за тези финансови активи по класове:

а) ако се прилага параграф B29, буква а) — базата, на която определя допустимите финансови активи;

б) ако се прилага някоя от букви а) — д) от параграф B29:

i) категорията на оценяване и балансовата стойност на засегнатите финансови активи, определени непосредствено преди датата на първоначалното прилагане на МСФО 17; и

ii) новата категория на оценяване и балансовата стойност на засегнатите финансови активи, определена след прилагането на параграф B29;

в) ако се прилага параграф B29, буква б) — балансовата стойност на финансовите активи в отчета за финансовото състояние, които преди това са били определени като оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата, като се прилага параграф 4.1.5 от МСФО 9, и които вече не са определени по този начин.

B33 Когато прилага параграф B29, предприятието оповестява през този годишен отчетен период качествена информация, за да се даде възможност на ползвателите на финансовите отчети да разберат:

а) как то е приложило параграф B29 към финансови активи, чиято класификация се е променила при първоначалното прилагане на МСФО 17;

б) причините за всяко определяне или отменяне на определяне на финансови активи като оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата, като се прилага параграф 4.1.5 от МСФ 9; и

в) защо предприятието е достигнало до различни заключения в новата оценка, като прилага параграф 4.1.2, буква а) или параграф 4.1.2А, буква а) от МСФО 9.

ОТТЕГЛЯНЕ НА ДРУГИ МСФО

B34 МСФО 17 заменя МСФО 4 *Застрахователни договори*, изменен през 2020 г.

Допълнение Г

Изменения на други МСФО

В настоящото допълнение са представени изпененията на други стандарти вследствие на издаването от Съвета по международни счетоводни стандарти на МСФО 17 Застрахователни договори. *Предприятието прилага тези изпенения, когато прилага МСФО 17.*

На предприятието не се позволява да прилага МСФО 17, преди да приложи МСФО 9 Финансови инструменти *и МСФО 15* Приходи от договори с клиенти *(вж. параграф B1). Следователно, освен ако е посочено друго, изпененията в настоящото допълнение се представят въз основа на текста на стандартите, които са в сила на 1 януари 2017 г., както са изпенени от МСФО 9 и МСФО 15.*

МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*

Добавя се параграф 39АД.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

39АД С МСФО 17 *Застрахователни договори*, издаден през май 2017 г., параграфи Б1 и Г1 бяха изменени, заглавието преди параграф Г4 и параграф Г4 — заличени, а след параграф Б12 бяха добавени заглавие и параграф Б13. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

В допълнение Б се изменя параграф Б1. След параграф Б12 се добавят заглавие и параграф Б13.

Допълнение Б

Изключения от изискванията за прилагане с обратна сила на други МСФО

…

Б1 Предприятието прилага следните изключения:

а) …

е) внедрени деривативи (параграф Б9);

ж) държавни заеми (параграфи Б10—Б12); и

з) застрахователни договори (параграф Б13).

…

Застрахователни договори

Б13 Предприятието прилага преходните разпоредби в параграфи В1—В24 и В28 от допълнение В към МСФО 17 към договори в обхвата на МСФО 17. Препратките в тези параграфи от МСФО 17 към датата на преминаването се тълкуват като дата на преминаване към МСФО.

В допълнение Г се изменя параграф Г1, а параграф Г4 и съответното му заглавие се заличават.

Допълнение Г

Освобождавания от изискванията на други МСФО

…

Г1 Предприятието може да избере да използва едно или повече от следните освобождавания от изискванията:

а) …

б) [заличен]

в) …

Г4 [заличен]

МСФО 3 *Бизнес комбинации*

Изменят се параграфи 17, 20, 21 и 35. След параграф 31 се добавят заглавие и параграф 31А. Добавя се параграф 64Н.

Класифициране или определяне на разграничимите придобити активи и поети пасиви в бизнес комбинация

…

17. Настоящият МСФО предвижда изключения от принципа в параграф 15:

а) класификация на договор за лизинг, при който придобитото предприятие е лизингодател, като оперативен или финансов лизинг в съответствие с МСФО 16 *Лизинг*;

б) [заличен]

Придобиващият класифицира тези договори на базата на договорните условия и други фактори към началото на договора (или, ако условията на договора са били изменени по начин, който би променил класификацията му към датата на това изменение, която може да е датата на придобиване).

…

Принцип на оценяване

…

20. В параграфи 24—31А се определят видовете разграничими активи и пасиви, включващи статии, за които настоящият МСФО предвижда ограничени изключения от принципа на оценяване.

Изключения от принципите на признаване или оценяване

21. МСФО предвижда ограничени изключения от своите принципи за признаване и оценяване. Параграфи 22—31А определят както конкретните статии, за които са предвидени изключения, така и характера на тези изключения. Придобиващият отчита тези статии, като прилага изискванията по параграфи 22—31А, което води до това, някои статии да бъдат:

…

Застрахователни договори

31А Придобиващият оценява група от договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*, придобита в рамките на бизнес комбинация, както и всякакви активи за парични потоци за придобиване на застраховане съгласно определението в МСФО 17, като пасив или актив в съответствие с параграфи 39 и Б93—Б95 от МСФО 17 на датата на придобиване.

…

Изгодни покупки

…

35. Изгодна покупка може да настъпи например при бизнес комбинация, която е принудителна продажба, като продавачът действа под принуда. Изключенията при признаването или оценяването на конкретни статии, разгледани в параграфи 22—31А, обаче може да доведе също до признаване на печалба (или да промени сумата на признатата печалба) от изгодна покупка.

…

Дата на влизане в сила

…

64Н С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха изменени параграфи 17, 20, 21, 35 и Б63 и след параграф 31 — добавени заглавие и параграф 31А. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен параграф 31А. Предприятието прилага измененията в параграф 17 по отношение на бизнес комбинации с дата на придобиване след датата на първоначалното прилагане на МСФО 17. Предприятието прилага другите изменения, когато прилага МСФО 17.

В допълнение Б се изменя параграф Б63.

ДРУГИ МСФО, КОИТО ДАВАТ НАСОКИ ЗА ПОСЛЕДВАЩО ОЦЕНЯВАНЕ И ОТЧИТАНЕ (ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПАРАГРАФ 54)

Б63 Примери за други МСФО, които дават насоки за последващо оценяване и отчитане на придобити активи и поети или понесени пасиви в бизнес комбинация, включват:

а) …

б) [заличен]

в) …

МСФО 5 ***Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности***

Изменя се параграф 5. Добавя се параграф 44М.

ОБХВАТ

…

5. Разпоредбите за оценка на настоящия МСФО [бележката под линия се пропуска] не са приложими към следните активи, които се обхващат от изброените МСФО, или като индивидуални активи, или като част от група за изваждане от употреба:

а) …

е) групи от договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*.

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

44М С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 5. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване*

Изменят се параграфи 3, 8 и 29. Параграф 30 се заличава. Добавя се параграф 44ГГ.

ОБХВАТ

3. Настоящият МСФО се прилага от всички предприятия по отношение на всички видове финансови инструменти, с изключение на:

а) …

г) застрахователни договори съгласно определението в МСФО 17 *Застрахователни договори* или инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход, попадащи в обхвата на МСФО 17. Настоящият МСФО се прилага обаче по отношение на:

i) деривативи, които са внедрени в договори в обхвата на МСФО 17, ако МСФО 9 изисква от предприятието да ги отчита отделно;

ii) инвестиционни компоненти, които са отделени от договорите в обхвата на МСФО 17, ако МСФО 17 изисква такова отделяне, освен ако отделният инвестиционен компонент е инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход;

iii) права и задължения на емитента, произтичащи от застрахователни договори, които отговарят на определението за *договори за финансова гаранция*, ако емитентът прилага МСФО 9 при признаването и оценяването на договорите. Емитентът обаче прилага МСФО 17, ако при признаването и оценяването на договорите е избрал в съответствие с параграф 7, буква д) от МСФО 17 да приложи МСФО 17;

iv) права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от договори за кредитни карти, или подобни договори, които предоставят кредитни или разплащателни механизми, издавани от емитента и отговарящи на определението за застрахователен договор, ако предприятието прилага МСФО 9 по отношение на тези права и задължения в съответствие с параграф 7, буква з) от МСФО 17 и параграф 2.1, буква д), подточка iv) от МСФО 9.

v) права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от застрахователни договори, издавани от емитента и ограничаващи обезщетението за застрахователни събития до размера, необходим по принцип за уреждане на задълженията на притежателя на полицата, произтичащи от договора, ако предприятието избере в съответствие с параграф 8А от МСФО 17 да прилага МСФО 9 вместо МСФО 17 за такива договори.

д) …

Категории финансови активи и финансови пасиви

8. Балансовите стойности на всяка от следните категории, както са дефинирани в МСФО 9, се оповестяват или в отчета за финансовото състояние, или в пояснителните приложения:

а) финансови активи, оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата, като се показват отделно i) онези, които са определени като такива при първоначалното признаване или впоследствие в съответствие с параграф 6.7.1 от МСФО 9; ii) онези, които са оценени като такива в съответствие с избора в параграф 3.3.5 от МСФО 9; iii) онези, които са оценени като такива в съответствие с избора в параграф 33А от МСС 32; както и iv) онези, които задължително се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата в съответствие с МСФО 9;

б) …

Справедлива стойност

…

29. Оповестявания на справедливата стойност не се изискват:

а) когато балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност, например за финансови инструменти като краткосрочни търговски вземания и задължения; или

б) [заличен]

в) [заличен]

г) за пасиви по лизинг.

30. [заличен]

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

…

44ГГ С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха изменени параграфи 3, 8 и 29 и заличен параграф 30. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 3. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

МСФО 9 *Финансови инструменти*

Изменя се параграф 2.1. Добавят се параграфи 3.3.5 и 7.1.6.

Глава 2 Обхват

2.1. **Настоящият стандарт се прилага от всички предприятия по отношение на всички видове финансови инструменти, с изключение на:**

...

д) **права и задължения, възникващи по застрахователен договор съгласно определението в МСФО 17 *Застрахователни договори* или по инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, попадащ в обхвата на МСФО 17. Настоящият стандарт обаче се прилага по отношение на:**

i) **деривативи, които са внедрени в договори в обхвата на МСФО 17, ако самите деривати не са договори в обхвата на МСФО 17.**

ii) **инвестиционни компоненти, които са отделени от договорите в обхвата на МСФО 17, ако МСФО 17 изисква такова отделяне, освен ако отделният инвестиционен компонент е инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, попадащ в обхвата на МСФО 17;**

iii) **права и задължения на издателя по застрахователен договор, който отговаря на определението за договор за финансова гаранция. Ако обаче издателят на договори за финансова гаранция е заявил изрично преди, че счита такива договори за застрахователни договори, и е използвал отчитане, приложимо за застрахователни договори, издателят може да избере да прилага или настоящия стандарт, или МСФО 17 за такива договори за финансова гаранция (вж. параграфи Б2.5—Б2.6). Издателят може да направи този избор за всеки отделен договор, като изборът за всеки договор е неотменим.**

iv) **права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от договори за кредитни карти, или подобни договори, които предоставят кредитни или разплащателни механизми, които предприятието издава и които отговарят на определението за застрахователен договор, но които съгласно параграф 7, буква з) от МСФО 17 са изключени от обхвата на МСФО 17. При все това предприятието отделя този компонент и прилага МСФО 17 (вж. параграф 7, буква з) от МСФО 17) единствено ако това застрахователно покритие представлява договорно условие на такъв финансов инструмент.**

v) **права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от застрахователни договори, издавани от емитента и ограничаващи обезщетението за застрахователни събития до размера, необходим по принцип за уреждане на задълженията на притежателя на полицата, произтичащи от договора, ако предприятието избере в съответствие с параграф 8А от МСФО 17 да прилага МСФО 9 вместо МСФО 17 за такива договори;**

е) ...

...

3.3 ОТПИСВАНЕ НА ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

…

3.3.5. Някои предприятия управляват, независимо дали вътрешно или външно, инвестиционен фонд, който обезпечава за инвеститорите доходи, определяни на база на дяловете във фонда, и признават финансови пасиви по отношение на сумите за плащане на тези инвеститори. Аналогично, някои предприятия издават групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие и тези предприятия държат основните позиции. Някои подобни фондове или основни позиции включват финансовия пасив на предприятието (например емитираната

корпоративна облигация). Въпреки останалите изисквания в настоящия стандарт по отношение на отписването на финансови пасиви, предприятието може да избере да не отписва своя финансов пасив, който е включен в такъв фонд или е основна позиция, само когато предприятието изкупи обратно своя финансов пасив за тези цели. Вместо това предприятието може да избере да продължи да отчита този инструмент като финансов пасив, да отчете обратно изкупения инструмент, все едно инструментът е финансов актив, и да го оцени по справедлива стойност в печалбата или загубата в съответствие с настоящия стандарт. Този избор е неотменим и се прави на база отделен инструмент. За целите на този избор застрахователните договори включват инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. (Вж. МСФО 17 относно термините, използвани в настоящия параграф, които са определени в посочения стандарт.)

...

Глава 7 Дата на влизане в сила и преходни разпоредби

7.1 ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

7.1.6. С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха изменени параграфи 2.1, Б2.1, Б2.4, Б2.5 и Б4.1.30 и бе добавен параграф 3.3.5. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 2.1 и бяха добавени параграфи 7.2.36—7.2.42. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

В допълнение Б се изменят параграфи Б2.1, Б2.4, Б2.5 и Б4.1.30.

7.2 ПРЕМИНАВАНЕ

...

Преминаване към МСФО 17, изменен през юни 2020 г.

7.2.36. Предприятието прилага измененията на МСФО 9, внесени с МСФО 17, изменен през юни 2020 г., с обратна сила в съответствие с МСС 8, с изключение на посоченото в параграфи 7.2.37—7.2.42.

7.2.37. Предприятие, което прилага за първи път МСФО 17, изменен през юни 2020 г., като в същото време прилага за първи път настоящия стандарт, прилага параграфи 7.2.1—7.2.28 вместо параграфи 7.2.38—7.2.42.

7.2.38. Предприятие, което прилага за първи път МСФО 17, изменен през юни 2020 г., след като е приложило за първи път настоящия стандарт, прилага параграфи 7.2.39—7.2.42. Предприятието прилага също така другите преходни разпоредби от настоящия стандарт, необходими за прилагането на тези изменения. За тази цел всяко позоваване на датата на първоначалното прилагане следва да се чете като позоваване на началото на отчетния период, в който предприятието прилага за първи път тези изменения (датата на първоначалното прилагане на тези изменения).

7.2.39. По отношение на определянето на финансов пасив като оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, предприятието:

а) отменя своето предишно определяне на даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако това определяне е било направено в съответствие с условието, посочено в параграф 4.2.2, буква а), но в резултат от прилагането на тези изменения това условие вече не е изпълнено; и

б) може да определи даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако това определяне преди това не би отговаряло на условието, посочено в параграф 4.2.2, буква а), но в резултат от прилагането на тези изменения това условие вече е изпълнено.

Такова определяне и отмяна се правят на базата на фактите и обстоятелствата, които съществуват към датата на първоначалното прилагане на тези изменения. Тази класификация се прилага със задна дата.

7.2.40. От предприятието не се изисква да преизчислява предходните периоди с оглед на прилагането на тези изменения. Предприятието може да преизчислява предходните периоди, само ако е възможно да направи това без използване на получена впоследствие информация. Ако предприятието преизчислява предходните периоди, в преизчислените финансови отчети трябва да бъдат отразени всички изисквания на настоящия стандарт за засегнатите финансови инструменти. Ако предприятието не преизчисли предходните периоди, то трябва да признае всяка разлика между

предишната балансова стойност и балансовата стойност към началото на годишния отчетен период, който включва датата на първоначалното прилагане на тези изменения, в началното салдо на неразпределената печалба (или по целесъобразност — в друг компонент на собствения капитал) за годишния отчетен период, който включва датата на първоначалното прилагане на тези изменения.

7.2.41. През отчетния период, който включва датата на първоначалното прилагане на тези изменения, предприятието не е задължено да представя количествената информация, изисквана по параграф 28, буква е) от МСС 8.

7.2.42. През отчетния период, който включва датата на първоначалното прилагане на тези изменения, предприятието оповестява следната информация, към датата на първоначалното прилагане, за всеки клас финансови активи и финансови пасиви, върху които тези изменения са оказали въздействие:

а) предишната класификация, включително, когато е приложимо, предишната категория на оценяване, и балансовата стойност, определена непосредствено преди прилагането на тези изменения;

б) новата категория на оценяване и балансовата стойност, определени непосредствено след прилагането на тези изменения;

в) балансовата стойност на всички финансови пасиви в отчета за финансовото състояние, които са били, но вече не са определени като оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата; и

г) причините за всяко определяне или отменяне на определяне на финансови пасиви като оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

ОБХВАТ (ГЛАВА 2)

Б2.1 Някои договори изискват плащане на базата на климатични, геологически или други физически променливи. (Тези, които са базирани на климатични променливи, понякога се наричат „климатични деривативи“.) Ако тези договори не попадат в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*, те са в обхвата на настоящия стандарт.

…

Б2.4 Настоящият стандарт се прилага към финансовите активи и финансовите пасиви на застрахователите, с изключение на правата и задълженията, изключени по параграф 2.1, буква д), заради възникването им по договори в обхвата на МСФО 17.

Б2.5 Договорите за финансова гаранция могат да приемат различни правни форми, например гаранция, някои видове акредитиви, договор за предпазване от кредитен риск или застрахователен договор. Тяхното счетоводно третиране не зависи от правната им форма. Следват примери за подходящо третиране (вж. параграф 2.1, буква д):

а) въпреки че договорът за финансова гаранция отговаря на определението за застрахователен договор в МСФО 17 (вж. параграф 7, буква д) от МСФО 17), ако прехвърленият риск е значителен, издателят прилага настоящия стандарт. Въпреки това, ако издателят изрично е заявил преди това, че счита такива договори за застрахователни договори и е използвал счетоводно отчитане, което е приложимо за застрахователни договори, издателят може да избере да прилага или настоящия стандарт, или МСФО 17 за такива договори за финансова гаранция. ...

б) някои гаранции, свързани с кредити, не изискват като предварително условие за плащане притежателят да е изложен на риск и да е понесъл загуба от невъзможността на длъжника да направи плащанията върху гарантирания актив, когато са дължими. Пример за подобна гаранция е тази, която изисква плащания в отговор на промени в конкретен кредитен рейтинг или кредитен индекс. Такива гаранции не са договори за финансова гаранция, както е определено в настоящия стандарт, и не са застрахователни договори, както е определено в МСФО 17. Такива гаранции са деривативи и издателят прилага към тях настоящия стандарт;

в) …

Определянето елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие

…

Б4.1.30 Примерите по-долу посочват кога това условие би било изпълнено. При всички случаи предприятието може да използва това условие, за да определи финансови активи или финансови пасиви като оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, само ако това отговаря на принципа в параграф 4.1.5 или параграф 4.2.2, буква а):

а) предприятието има договори в обхвата на МСФО 17 (чието оценяване включва текуща информация и финансови активи, които то счита за свързани и които иначе биха били оценявани или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, или по амортизирана стойност;

б) ...

МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*

Изменя се параграф 5.

ОБХВАТ

5. Предприятието прилага настоящия стандарт по отношение на всички договори с клиенти, с изключение на следните:

а) …

б) договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*. Все пак предприятието може да избере да прилага настоящия стандарт по отношение на застрахователни договори, чиято основна цел се състои в предоставянето на услуги срещу фиксирана такса в съответствие с параграф 8 от МСФО 17;

в) …

В допълнение В се добавя параграф B1B.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

B1B С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 5. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСС 1 *Представяне на финансови отчети*

Изменят се параграфи 7, 54 и 82. Добавя се параграф 139C.

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

7. ...

Друг всеобхватен доход **съдържа позиции на приходите и разходите (включително корекции за прекласифициране), които не се признават в печалбата или загубата, както се изисква или е разрешено от други МСФО.**

Компонентите на друг всеобхватен доход включват:

а) …

ж) …;

з) …;

и) финансови приходи и разходи по застраховане от договори, издадени в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*, които са изключени от печалбата или загубата, когато е направена разбивка на общите финансови приходи или разходи по застраховане, за да бъде включена в печалбата или загубата сумата, определена чрез систематично разпределяне, като се прилага параграф 88, буква б) от МСФО 17, или чрез сума, с която се елиминират счетоводните несъответствия с финансовите приходи или разходи, възникващи по основните позиции, като се прилага параграф 89, буква б) от МСФО 17; и

й) финансови приходи и разходи от притежавани презастрахователни договори, които са изключени от печалбата или загубата, когато е направена разбивка на общите финансови приходи или разходи по презастраховане, за да бъде включена в печалбата или загубата сумата, определена чрез систематично разпределяне, като се прилага параграф 88, буква б) от МСФО 17.

...

Информация, която се представя в отчета за финансовото състояние

54. **Отчетът за финансовото състояние включва единични статии, които представят следните суми:**

а) ...

га) **портфейли от договори в обхвата на МСФО 17, които представляват активи, разделени съобразно изискването на параграф 78 от МСФО 17;**

д) **…**

ма) **портфейли от договори в обхвата на МСФО 17, които представляват пасиви, разделени съобразно изискването на параграф 78 от МСФО 17;**

н) ...

Информация, която се представя в раздела за печалбата или загубата или в отчета за печалбата или загубата

82. **В допълнение към позициите, изисквани от другите МСФО, в раздела за печалбата или загубата или в отчета за печалбата или загубата се включват единичните статии, които представят следните суми за периода:**

а) **приходи, като се представят отделно:**

i) **приходите от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент; и**

ii) **застрахователните приходи (вж. МСФО 17);**

аа) ...

аб) **разходи за застрахователни услуги от договори, издадени в обхвата на МСФО 17 (вж. МСФО 17);**

ав) **приходи или разходи от притежавани презастрахователни договори (вж. МСФО 17);**

б) ...

бб) **финансови приходи или разходи по застраховане от договори, издадени в обхвата на МСФО 17 (вж. МСФО 17);**

бв) **финансови приходи или разходи от притежавани презастрахователни договори (вж. МСФО 17);**

в) ...

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ И ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

139C С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха изменени параграфи 7, 54 и 82. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 54. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

...

МСС 7 *Отчети за паричните потоци*

Изменя се параграф 14. Добавя се параграф 61.

Оперативна дейност

...

14. Паричните потоци от оперативната дейност се генерират главно от основната приходоносна дейност на предприятието. Следователно по принцип те са резултат от сделки и други събития, които се включват при определянето на печалбата или загубата. Като пример за парични потоци от оперативна дейност могат да се посочат:

а) …

д) [заличен]

е) …

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

61. С МСФО 17 *Застрахователни договори*, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 14. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСС 16 *Имоти, машини и съоръжения*

Добавят се параграфи 29А, 29Б и 81М.

ОЦЕНЯВАНЕ СЛЕД ПРИЗНАВАНЕ

…

29А Някои предприятия управляват, независимо дали вътрешно или външно, инвестиционен фонд, който обезпечава за инвеститорите доходи, определяни на база на дяловете във фонда. Аналогично, някои предприятия издават групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие и държат основните позиции. Някои такива фондове или основни позиции включват използвани от собственика имоти. Предприятието прилага МСС 16 по отношение на използвани от собственика имоти, които са включени във въпросния фонд или представляват основни позиции. Въпреки параграф 29, предприятието може да избере да оценява такива имоти по модела на справедливата стойност в съответствие с МСС 40. За целите на този избор застрахователните договори включват инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. (Вж. МСФО 17 *Застрахователни договори* относно термините, използвани в настоящия параграф, които са определени в посочения стандарт).

29Б Предприятието третира използваните от собственика имоти, оценени по модела за справедливата стойност на инвестиционни имоти при прилагане на параграф 29А, като отделен клас имоти, машини и съоръжения.

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

81М С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха добавени параграфи 29А и 29Б. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

МСС 19 *Доходи на наети лица*

Бележката под линия към параграф 8 се изменя. Добавя се параграф 178.

Квалифицираната застрахователна полица не представлява непременно застрахователен договор, както е определен в МСФО 17 *Застрахователни договори*.

...

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ И ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

178. С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменена бележката под линия към параграф 8. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия*

Изменя се параграф 18. Добавя се параграф 45Е.

Освобождавания от прилагане на метода на собствения капитал

…

18. Когато дадена инвестиция в асоциирано предприятие или в съвместно предприятие се притежава от предприятие или се притежава непряко чрез предприятие, което представлява организация за рисков капитал или взаимен фонд, дялов тръст и подобни предприятия, включително застрахователни фондове, свързани с инвестицията, предприятието може да избере да оценява тази инвестиция по справедлива стойност в печалбата или загубата в съответствие с МСФО 9. Пример за застрахователен фонд, свързан с инвестицията, е фонд, държан от предприятие

както основните позиции за група от застрахователни договори с характеристики на пряко участие. За целите на този избор застрахователните договори включват инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. Предприятието прави този избор поотделно за всяко асоциирано предприятие или съвместно предприятие при първоначалното признаване на асоциираното предприятие или съвместното предприятие. (Вж. МСФО 17 *Застрахователни договори* относно термините, използвани в настоящия параграф, които са определени в посочения стандарт).

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

…

45Е С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 18. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСС 32 *Финансови инструменти: представяне*

Изменя се параграф 4. Добавят се параграфи 33А и 97У.

ОБХВАТ

4. **Настоящият стандарт се прилага от всички предприятия по отношение на всички видове финансови инструменти, с изключение на:**

а) ...

г) **застрахователни договори съгласно определението в МСФО 17 *Застрахователни договори* или инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход, попадащи в обхвата на МСФО 17. Настоящият стандарт обаче се прилага по отношение на:**

i) **деривативи, които са внедрени в договори в обхвата на МСФО 17, ако МСФО 9 изисква от предприятието да ги отчита отделно;**

ii) **инвестиционни компоненти, които са отделени от договорите в обхвата на МСФО 17, ако МСФО 17 изисква такова отделяне, освен ако отделният инвестиционен компонент е инвестиционен договор с допълнителен негарантиран доход, попадащ в обхвата на МСФО 17;**

iii) **права и задължения на емитента, произтичащи от застрахователни договори, които отговарят на определението за договори за финансова гаранция, ако емитентът прилага МСФО 9 при признаването и оценяването на договорите. Емитентът обаче прилага МСФО 17, ако при признаването и оценяването на договорите е избрал в съответствие с параграф 7, буква д) от МСФО 17 да приложи МСФО 17;**

iv) **права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от договори за кредитни карти, или подобни договори, които предоставят кредитни или разплащателни механизми, издавани от емитента и отговарящи на определението за застрахователен договор, ако предприятието прилага МСФО 9 по отношение на тези права и задължения в съответствие с параграф 7, буква з) от МСФО 17 и параграф 2.1, буква д), подточка iv) от МСФО 9.**

v) **права и задължения на предприятието, които са финансови инструменти, произтичащи от застрахователни договори, издавани от емитента и ограничаващи обезщетението за застрахователни събития до размера, необходим по принцип за уреждане на задълженията на притежателя на полицата, произтичащи от договора, ако предприятието избере в съответствие с параграф 8А от МСФО 17 да прилага МСФО 9 вместо МСФО 17 за такива договори;**

д) [заличен]

е) ...

Обратно изкупени акции (вж. също параграф НП36)

…

33А Някои предприятия управляват, независимо дали вътрешно или външно, инвестиционен фонд, който обезпечава за инвеститорите доходи, определяни на база на дяловете във фонда, и признават финансови пасиви по отношение на сумите за плащане на тези инвеститори. Аналогично, някои предприятия издават групи от застрахователни договори с характеристики на пряко участие и тези предприятия държат основните позиции. Някои такива фондове или основни позиции включват обратно изкупените акции на предприятието. Въпреки параграф 33, предприятието може да избере да не извади от собствения капитал обратно изкупена акция, която е включена в такъв фонд или представлява основна позиция, само когато предприятието придобие отново своя собствен капиталов инструмент за тези цели. Вместо това предприятието може да избере да продължи да отчита тази обратно изкупена акция като собствен капитал и да отчете отново придобития инструмент, все едно инструментът е финансов актив, и да го оцени по справедлива стойност чрез печалбата или загубата в съответствие с МСФО 9. Този избор е неотменим и се прави на база отделен инструмент. За целите на този избор застрахователните договори включват инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. (Вж. МСФО 17 относно термините, използвани в настоящия параграф, които са определени в посочения стандарт.)

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

…

97У С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бяха изменени параграфи 4, НП8 и НП36 и бе добавен параграф 33А. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 4. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

Параграф НП8 от Насоките за прилагане се изменя.

Финансови активи и финансови пасиви

…

НП8 Способността да се упражни договорно право или изискването да се удовлетвори договорно задължение може да бъде абсолютна или може да е под условие в зависимост от настъпването на бъдещо събитие. Например финансовата гаранция е договорно право на кредитора да получи парични средства от гаранта и съответно договорно задължение на гаранта да плати на кредитора, ако кредитополучателят изпадне в неизпълнение. Договорното право и задължение съществуват благодарение на минала сделка или събитие (приемането на гаранцията), въпреки че способността на кредитора да упражни своето право и изискването за гаранта да изпълни своето задължение зависят от бъдещ акт на неизпълнение от страна на кредитополучателя. Условното право и задължение отговарят на определението за финансов актив и финансов пасив, въпреки че тези активи и пасиви невинаги се признават във финансовите отчети. Някои от тези условни права и задължения могат да бъдат договори, попадащи в обхвата на МСФО 17.

МСС 36 *Обезценка на активи*

Изменя се параграф 2. Добавя се параграф 140Н.

ОБХВАТ

2. **Настоящият стандарт се прилага при отчитането на обезценката на всички активи, освен:**

а) ...

з) **договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*, които са активи, и всякакви активи за парични потоци за придобиване на застраховане по смисъла на МСФО 17; и**

i) **…**

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ И ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

140Н С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 2. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 2. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи*

Изменя се параграф 5. Добавя се параграф 103.

ОБХВАТ

...

5. В случаите, когато определени провизии, условни пасиви или условни активи се разглеждат от друг стандарт, предприятието прилага съответния стандарт вместо настоящия стандарт. Например някои видове провизии се разглеждат в стандартите за:

а) ...

д) застрахователни договори и други договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори*;

е) ...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

...

103. С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 5. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

МСС 38 *Нематериални активи*

Изменя се параграф 3. Добавя се параграф 130М.

ОБХВАТ

…

3. Ако друг стандарт установява счетоводното отчитане на специфичен вид нематериален актив, предприятието прилага този стандарт вместо настоящия стандарт. Например настоящият стандарт не се прилага по отношение на:

а) …

ж) договори в обхвата на МСФО 17 *Застрахователни договори* и всякакви активи за парични потоци за придобиване на застраховане по смисъла на МСФО 17;

з) ...

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ И ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

130М С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 3. С издадените през май 2020 г. *Изменения на МСФО 17* бе изменен допълнително параграф 3. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 17.

МСС 40 *Инвестиционни имоти*

Изменя се параграф 32Б. Добавя се параграф 85З.

Счетоводна политика

…

32Б Някои предприятия управляват, независимо дали вътрешно или външно, инвестиционен фонд, който обезпечава за инвеститорите доходи, определяни на база на дяловете във фонда. Аналогично някои предприятия издават застрахователни договори с характеристики на пряко участие, основните позиции по които включват инвестиционни имоти. Само за целите на параграфи 32А—32Б застрахователните договори включват инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. Параграф 32А не разрешава предприятието да оценява имотите, държани от фонда (или имоти, които представляват основна позиция), частично по себестойност и частично по справедлива стойност. (Вж. МСФО 17 *Застрахователни договори* относно термините, използвани в настоящия параграф, които са определени в посочения стандарт).

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

853 С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 32Б. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

ПКР-27 ***Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг***

Раздел „Препратки“ се изменя.

ПРЕПРАТКИ

...

МСФО 17 *Застрахователни договори*

...

Изменя се параграф 7.

КОНСЕНСУС

…

7. Другите задължения по дадено споразумение, включително предоставените гаранции и понесените задължения при преждевременно прекратяване, се отчитат според предписанията на МСС 37, МСФО 9 или МСФО 17 в зависимост от условията.

Раздел „Дата на влизане в сила“ се изменя.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

…

С МСФО 17, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 7. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.